

OPENBARE VERGADERING VAN 6 juli 2016

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), C. Bloemhoff (PvdA), S.M. Brouwer (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA), M.E. Woldhuis (100% Groningen) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), A.P.M. Banach (Student en Stad), R.J. Lammers (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.:

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er zijn geen berichten van verhindering.

2. Discussiestukken

2.a: Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016 (raadsvoorstel 25 mei 2016, 5731537)

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Vandaag bepalen we de regels van het spel met betrekking tot de opbouw van het weerstandsvermogen. Een technische exercitie maar wel een om even scherp op te zijn. De VVD heeft financiële degelijkheid hoog in het vaandel. Daarom pleiten wij er ook al langer voor om een volledige risicodekking te hebben. Een weerstandsvermogen van 1.0 dus. Financiële degelijkheid betekent ook dat de rekening niet aan de inwoners van de stad gepresenteerd wordt op het moment dat het even slechter gaat en al helemaal niet aan een beperkte groep Stadgers, namelijk de huiseigenaren. De VVD ziet daarom niet zitten dat bij de eerste de beste tegenvaller aan de ozb-knop gedraaid wordt. We zijn het ook helemaal niet eens met de stelling dat Groningse tarieven niet meer tot de duurste tarieven van Nederland behoren en dat het verantwoord is om bij tegenvallers de ozb te verhogen. Ten eerste is Groningen nog steeds een dure gemeente qua woonlasten, ondanks dat we gezakt zijn op de COELO-lijst. We zitten immers nog steeds boven de artikel 12-norm. En ten tweede is de ozb-verhoging wat de VVD betreft een verkeerd middel om problemen mee op te lossen. Als alle risico's zich voordoen, zou gekeken moeten worden naar mogelijke bezuinigingen en manieren waarop we andere middelen uit het weerstandsvermogen in kunnen zetten om de problemen op te lossen. Het benutten van de onbenutte belastingcapaciteit zal te allen tijden een allerlaatste redmiddel moeten zijn. Dat wil de VVD daarom samen met CDA en D66 bekrachtigen via een amendement. Indien risico's zich voordoen, zal het gekozen pakket aan maatregelen altijd aan de raad voorgelegd moeten worden, welk onderdeel van deze nota het ook bevat. Een eventuele ozb-verhoging is daarbij voor de VVD onbespreekbaar zolang er andere mogelijkheden voorhanden zijn.

Om überhaupt te voorkomen dat risico's zich voordoen, hecht de VVD veel waarde aan solide juridische cobeheersing. De stresstest die sinds 2011 wordt uitgevoerd, draagt daar zeker aan bij. We zijn daarom blij dat daarmee doorgedaan wordt. Zoals gezegd wil de VVD dat het weerstandsvermogen nou eindelijk eens

op 100% dekking komt. Het is daarom tijd om de afspraak, dat 50% van het besteedbare resultaat bij de rekening ingezet wordt ter versterking van het weerstandsvermogen, hard te maken. Een behoorlijk technisch amendement maar de uitwerking is goed weer te geven aan de hand van de afgelopen rekening. Over 2015 hadden we een rekeningresultaat van 36 miljoen euro. Het is wel noodzakelijk om daar de uitgaven waar de raad al over heeft besloten maar die nog niet uitgegeven zijn, vanaf te trekken. Je was immers al van plan om dergelijke uitgaven te doen en zal dat ook doen maar ze vallen net buiten het jaar waarover je het resultaat berekent. Van 36 miljoen euro waren we dan op een besteedbaar resultaat van 24 miljoen euro gekomen. Als we de helft van dat bedrag gebruikt hadden ter versterking van het weerstandsvermogen, hadden we dat met 12 miljoen euro versterkt. Terwijl er de afgelopen keren een versterking van slechts 5,4 miljoen euro heeft plaatsgevonden.

De VOORZITTER: Ik geef mevrouw Van Gijlswijk de gelegenheid voor een interruptie.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja voorzitter, volgens mij stond er onderaan de streep bij de jaarrekening 2015 een bedrag van 80.000 euro. Dan zou u het weerstandsvermogen met 40.000 euro kunnen versterken. Dat zet zoden aan de dijk, in uw ogen?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Daar stond inderdaad een overzicht waaruit blijkt dat er 80.000 euro overbleef maar dat heeft dus juist te maken met hoe je dat besteedbaar resultaat definieert. En dat is ook wat ik probeer uit te leggen, dat zult u straks in het amendement ook lezen, als je categorie a tot en met d gebruikt, kom je op 24 miljoen euro uit. De bedoeling is dat je niet allerlei knelpunten ook nog daarin meeneemt maar eerst dat probleem oplost.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, het is toch een bijzondere stelling van mevrouw Koebrugge, want in de commissie Financiën en Veiligheid, toen we discussieerden over het rekeningresultaat en ik zei dat er 24.036.000 euro dan wel 24 miljoen euro over was, werd ik te vuur en te zwaard door u bestreden, want het was echt maar 80.000 euro. En eigenlijk hebt u het verschil al uitgegeven. Vindt u dan dat wij die dingen voortaan niet meer moeten doen, als er in de loop van het jaar knelpunten ontstaan? BUIG, om maar eens iets te noemen, moeten we dat dan maar niet oplossen, omdat u vindt dat de helft van het rekeningresultaat in het weerstandsvermogen hoort?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): BUIG viel buiten die 36 miljoen euro, dus dat is helemaal niet aan de orde. En wij hebben helemaal niets gezegd over die 80.000 euro, dus ik weet niet waar u het vandaan haalt. Om zo snel mogelijk op een ratio van 1 te komen, dient de VVD hierover ook een amendement in met het CDA en D66. Voorzitter, de combinatie van deze amendementen maakt dat het uiteindelijke voorstel een verbetering is van de huidige situatie en dat we eindelijk na jaren 'matig' en daarvoor zelfs 'onvoldoende' een voldoende zullen scoren op het weerstandsvermogen. Dank u wel.

Amendement 1: Verlagen prioriteit onbenutte belastingcapaciteit (VVD, CDA, D66)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016,

constaterende dat:

- het meenemen van de onbenutte belastingcapaciteit in het beschikbare weerstandsvermogen een hogere ratio oplevert;
- de onbenutte belastingcapaciteit in de kadernota eerder wordt aangesproken dan de stille reserves bij het aanspreken van het beschikbare weerstandsvermogen;

overwegende dat:

- het onwenselijk is om de Stadjer op te laten draaien voor risico's wanneer deze zich voordoen;
- de onbenutte belastingcapaciteit een laatste redmiddel dient te zijn bij het aanspreken van het beschikbare weerstandsvermogen;

besluit de volgorde in paragraaf 4.4 van de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016 als volgt te wijzigen:

- specifieke egalisatiereserves [...],

- algemene egaliseringsreserves [...],
 - post onvoorzien,
 - extra beleid (niet structureel ingezette middelen),
 - stille reserves,
 - onbenutte belastingcapaciteit,
- en gaat over tot de orde van de dag.

Amendement 2: 50% besteedbaar resultaat in het weerstandsvermogen (VVD, CDA, D66)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016,

constaterende dat:

- in het coalitieprogramma Voor de verandering 2014-2018 wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen met ratio van 1,0;
- dit akkoord tevens bepaalt dat besteedbaar resultaat bij de jaarrekening voor de helft wordt ingezet voor verdere versterking van het weerstandsvermogen naar 1,0;
- bij het besteedbaar resultaat alleen rekening gehouden dient te worden met middelen die al ingezet zijn bij de begroting, besluiten van de raad, resultaten op extra beleid en reserve mutaties (categorie a t/m d);

overwegende dat:

- conform de afspraak na de inzet van 50% van het besteedbaar resultaat ter versterking van het weerstandsvermogen de rest ingezet kan worden op het oplossen van knelpunten, versterken van ambities, etc.;

besluit het dictum uit het voorgestelde raadsbesluit Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016 als volgt te wijzigen:

- toevoeging nieuw dictum II: bij het besteedbaar rekeningresultaat alleen rekening te houden met middelen die al ingezet zijn bij de begroting, besluiten van de raad, resultaten op extra beleid en reserve mutaties (categorie a t/m d) en dit resultaat voor minimaal 50% in te zetten voor versterking van het weerstandsvermogen naar een ratio van 1,0;
- de oorspronkelijke dicta II en III consequent door te nummeren naar dictum III (voorheen dictum II) en dictum IV (voorheen dictum III);

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Ja, de heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Laat ik op deze dag van het voorjaarsdebat maar met een cliché beginnen: politiek is keuzes maken. En ook bij het vaststellen van de Kadernota weerstandsvermogen maken wij keuzes, zij het deels theoretische keuzes onder het kopje 'Wat als?'. Kies je voor een sterk en snel groeiend weerstandsvermogen of voor meer vrije beleidsruimte? Mijn fractie is altijd voor een gezond weerstandsvermogen geweest en zal dat ook altijd blijven, maar moet de ratio van 1,0 ten koste van alles gehaald worden? Het weerstandsvermogen kan ook niet losgezien worden van risicomanagement en risicomanagement is geen wiskunde. Het blijft bij een hele serie schattingen onder dat 'wat als'-kopje, waar kosten aan gehangen worden. Hoe nuttig dat ook is, laat dat duidelijk zijn. Maar dit wordt dan vermenigvuldigd met een waarschijnlijkheidsfactor van in dit geval 90%. En ook dat is een schattingspercentage. Al met al hebben we veel parameters om de ratio van het weerstandsvermogen op twee decimalen nauwkeurig te becijferen. En natuurlijk, 1,0 is beter dan 0,8.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja voorzitter, wat is dan volgens de ChristenUnie wel een gezond weerstandsvermogen? U zegt: "1 is wel heel gortig en ik houd liever vast aan wat vrije beleidsruimte" en vervolgens zegt u: "Ja, ik zou ook wel naar 1,0 willen maar het gaat er vooral om dat het gezond is." Wat is dan gezond?

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): We hebben in de huidige kadernota en ook in de kadernota die wij hier vanmiddag vaststellen, een aantal staffels, van matig, voldoende, u kent ze ook, van 0,8 tot 1,0. Wat ik

wil aangeven, is dat we niet naar 0,82 of 0,84 moeten kijken maar dat het gaat om het risicomanagement ten opzichte van de weerstandscapaciteit die ertegenover staat en dat we ons niet blind moeten staren op twee decimalen achter de komma.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, het gaat mij ook niet zozeer om die twee decimalen achter de komma maar het college heeft de ambitie uitgesproken om naar 1 te gaan en heeft daar een voorstel voor gedaan. Er is nu een amendement toegevoegd, waardoor die ambitie eigenlijk nog sneller gaat. En nu zegt u: “Ja, die deel ik wel maar het gaat te snel.” Is dat wat u zegt?

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Het collegeprogramma gaat inderdaad uit van een ratio van 1,0 tijdens het collegeprogramma. Dat duurt nog twee jaar. Wat ons betreft is die snelheid voldoende en hoeven wij niet op stel en sprong die 1,0 te gaan halen en hebben we met de 0,4 ... die op dit moment voorligt, ook een gezond weerstandsvermogen.

Voorzitter, ik vervolg. In tegenstelling tot het weerstandsvermogen is de beschikbare weerstandscapaciteit wel exact te berekenen maar is dan natuurlijk afhankelijk van wat je daartoe berekent. Het meenemen van onbenutte belastingcapaciteit en de niet structureel in te zetten extra beleidsmiddelen, zoals nu wordt voorgesteld, is een verruiming van de huidige weerstandscapaciteit. Het doel van de collegeambitie om naar een weerstandsvermogen van 1,0 door te groeien, lijkt daarmee koste wat het kost gehaald te moeten worden en als het niet binnen de huidige kaders lukt, dan passen we de kaders aan. Oftewel, om nog maar een cliché te gebruiken: we passen tijdens de wedstrijd de spelregels aan. Voorzitter, wij zien de noodzaak van deze uitbreiding en dan met name de onbenutte belastingcapaciteit niet en daarom dienen we samen met de Stadspartij een amendement in om dit onderdeel in kadernota te laten vervallen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. De ChristenUnie zegt aan de ene kant: “Ik hecht aan een goed weerstandsvermogen” en nu gaat u een amendement indienen, waardoor we dezelfde regels houden. Laat ik het anders vragen. Gaat u voor dat amendement stemmen dat de VVD daarnet heeft ingediend om met die ozb en die vrije beleidsruimte, daarbovenop die 50% van het resultaat mee te nemen? Want dat is de enige manier om echt een slag te slaan en wat u nu voorstelt in uw amendement betekent dat het weerstandsvermogen weer teruggaat naar 0,83. Dan is het dus geen 0,92 en dan zorgt u er eigenlijk voor dat we een ongezond weerstandsvermogen hebben.

De VOORZITTER: U weet wat het kenmerk van een goede interruptie is, hè mijnheer Bolle?

De heer BOLLE (CDA): Ja, dat die uitgesproken mag worden.

De VOORZITTER: Dat hij kort is!

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ik was nog niet door mijn spreektijd heen, voorzitter, dus ik vergeef het de heer Bolle. Met een 0,84 en 0,94, afhankelijk van of we voor of tegen het amendement van de VVD en van uw partij stemmen, blijven we nog steeds in dezelfde categorie zoals in de kadernota wordt voorgesteld, van tussen 0,8 en 1,0. En dat is een afname van het weerstandsvermogen, zoals u terecht aangeeft, alleen is dat wat ons betreft nog steeds voldoende weerstandsvermogen voor dit moment. Dank u wel, voorzitter.

Amendement 3: Weerstandsvermogen (ChristenUnie, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekende de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2016,

constaterende dat:

- het college voorstelt de onbenutte belastingcapaciteit en de niet structureel in te zetten extra beleidsmiddelen mee te nemen in het beschikbare weerstandsvermogen;
- het college het verantwoord vindt om, in een scenario waar zich grote risico's voordoen, de ozb te verhogen, omdat de Groningse tarieven niet meer tot de duurste tarieven van Nederland behoren;

overwegende dat:

- het college binnen de huidige kaders de ambitie heeft uitgesproken om door te groeien naar een ratio van het weerstandsvermogen van 1,0 en dat dit binnen die huidige kaders ook mogelijk is;
- de noodzaak voor het verruimen van de regels voor het bepalen van het weerstandsvermogen daarmee onvoldoende wordt aangetoond;

besluit:

- besluitpunt I van het betreffende raadsvoorstel te schrappen.
- en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Voorzitter, de PvdA kan het voorstel van het college steunen, zoals we ook al zeiden in de commissie. Eigenlijk zijn we er zelfs over verbaasd dat de wijzigingen die nu voorgesteld worden niet bij de oorspronkelijke kadernota in 2011 zijn opgenomen. Maar, zo zeggen wij maar: beter laat dan nooit. Het weerstandsvermogen is nodig voor de risico's die wij lopen als gemeente en dat zijn er best veel. Aan de andere kant zijn er de laatste tijd flinke stappen gezet om het risicomanagement op orde te brengen. Ik meen dat mijn voorganger, de heer Baldew, daar een belangrijke rol in heeft gespeeld. Ook dit college heeft flinke stappen gezet. Maar wij wijzen er nog maar eens op dat het belangrijkste kenmerk van risico's de onzekerheid erover is. Daar moeten we het mee doen. Een grotendeels theoretisch verhaal dus. Sommige partijen in deze raad zien weleens onnodige beren op de weg, bijvoorbeeld bij de aandelen van Enexis. Dat zijn geen aandelen die beursgenoteerd zijn, zeg ik tegen de heer Koopmans. Dat zijn aandelen van een bedrijf waar miljoenen Nederlanders een bijdrage aan gaan leveren, met een bijna gegarandeerde omzet en een gezonde financiële huishouding. Enkel in het bezit van overheidsinstellingen, met best een prettig rendement. Zegt iemand die ook weleens wat belegt. Die aandelen zijn geen windhandel. Onvergelijkbaar met die van World Online of Facebook. Door ook de onbenutte belastingcapaciteit – wat een geweldig woord toch – mee te nemen wordt de ratio van het weerstandsvermogen hoger. Prima. Maar wij willen niet dat de lasten voor de burger onnodig verhoogd worden. Aan de andere kant: ook dit college en onze partij blijven ambities houden en willen zaken realiseren in deze stad.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, gelukkig doet uw partij dat niet, mijnheer Van der Meide, maar in de commissie hadden we een heel debat, omdat er fracties in paniek waren, want er werd voorgesteld de ozb te verhogen. U zegt: "Ja, het is een technische exercitie" maar vindt u niet dat door het voorstel van het college om een deel van de onbenutte belastingcapaciteit op te nemen, in politieke zin de deur een beetje geopend wordt om uiteindelijk voorstellen aan de raad te doen om de ozb te verhogen?

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nou, dat denk ik niet. Wij zijn gewoon vooral blij met dit voorstel, omdat de ratio ongeveer 0,1% beter is en daar zijn wij zeer tevreden over. En dat uiteindelijk de ozb verhoogd gaat worden, dat kan natuurlijk altijd door deze raad besloten worden maar dat je die capaciteit benut, lijkt ons uitermate logisch. Dan is een inkomensgerelateerde bijdrage eerlijker dan een hoofdelijke omslag, vinden wij trouwens. Toen enige tijd geleden, zo vlak na 1710, de toren van de A-kerk na instorting ervan vernieuwd moest worden, heeft het toenmalige stadsbestuur de minder vermogenden helemaal vrijgesteld van de bijdrage en kregen de rijke inwoners een hogere aanslag. Terecht. En dat geldt nu nog steeds, in onze optiek. Iets met schouders en lasten. We hebben geen moeite met de amendementen, al vinden we het tweede amendement eigenlijk overbodig, omdat wij die afspraak al gemaakt hebben bij de coalitiebesprekingen en vinden we dit eigenlijk niet thuishoren in een kadernota. Voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk, gaat uw gang.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, heel even. De PvdA-fractie geeft aan dat het tweede amendement eigenlijk overbodig is, want het staat al in het coalitieakkoord. Maar ja, kennelijk hebben de indieners geen vertrouwen in de uitvoering van het coalitieakkoord, anders dienden ze dat amendement niet in. Maar u hebt net zoals mevrouw Koebrugge de illusie dat we met 40.000 euro het weerstandsvermogen flink toepassen. Bent u het eens met de lijn die hier geschetst wordt? Terwijl de praktijk inmiddels natuurlijk veel weerbarstiger is dan op het moment dat het coalitieprogramma tot stand komt.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nou, het is natuurlijk altijd maar afwachten wat het rekeningresultaat is. Dat weten we van tevoren niet. Wisten we dat maar. Je hebt het over risico's, dus dat wachten we telkens af. We hebben vertrouwen in het college, dat dit hier heel verstandig mee omgaat. Dank u.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Ja, de heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja dank u, voorzitter. Wat betreft het weerstandsvermogen kwam het opnemen van het verhogen met 5% van de ozb veel ter sprake in de commissie. Wij concluderen dat wanneer de theoretische situatie zich voordoet dat een risico van omvangrijke aard realiteit wordt, ook het verhogen van de ozb tot een van de mogelijkheden mag behoren om dat risico te dekken. We denken dat door de wethouder duidelijk is aangegeven dat wij als raad hier nog altijd een beslissing over moeten nemen en de dan geldende situatie op zijn eigen manier kunnen beoordelen. Dat gezegd hebbende, steunen wij wel het amendement van de VVD en CDA omtrent de volgorde van maatregelen. Hoewel de wethouder heeft aangegeven dat dit geen politieke keuze is geweest maar een praktische, zien wij niet in waarom wij niet als uitgangspunt kunnen nemen dat we eerst onze stille reserves proberen aan te spreken en dan pas de onbenutte belastingcapaciteit. Daarnaast hebben wij in het algemeen altijd aangegeven dat wij maar een weerstandsvermogen van 1,0 willen. Om die reden steunen wij dan ook het andere amendement van de VVD en CDA en D66, omdat zoals door mevrouw Koebrugge is uitgelegd, dit ervoor zal zorgen dat de kans groter is dat wij het weerstandsvermogen van 1 sneller zullen realiseren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ja, gaat uw gang, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. De kadernota beschrijft de financiële situatie en doet voorstellen om het weerstandsvermogen op te krikken. Noodzakelijk omdat het huishoudboekje van de gemeente op dit moment behoorlijk onder druk staat. 100% Groningen kan zich in het gros van de voorstellen vinden. Dat we schuiven met gelden van niet-structureel ingezette middelen is ook prima. Deze gelden stonden al tot onze beschikking. En dat is een politieke keuze die wij nemen. Immers, het weerstandsvermogen is een essentieel instrument om risico's af te dekken en daarmee financiële veiligheid te creëren. Waar 100% Groningen niet mee akkoord gaat is het kunstmatig ophogen van het weerstandsvermogen door een voorschot te nemen op een mogelijke ozb-verhoging van 5% over twee jaarschijven. De landelijke normafspraken wordt hiermee geschonden. Weliswaar wordt gesteld dat de raad over de ozb-verhoging in ieder geval het laatste woord zal hebben maar dat is dan in een situatie waarin we eigenlijk met de rug tegen de muur staan. Door akkoord te gaan met deze mogelijke verhoging wordt een schijnveiligheid gecreëerd om ruimte te creëren voor meer risicovolle projecten, waarmee we dus de kans verhogen dat de rekening bij de burgers terechtkomt. Als je al een belastingverhoging overweegt, doe het dan als het echt noodzakelijk is en baseer dat op reële cijfers. Nu lopen we het risico om er achteraf op gewezen te worden dat we akkoord gegaan zijn met 5% over twee jaarschijven.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, het reële cijfer is een onbenutte belastingcapaciteit van 31%, dus als u reële cijfers wilt, mevrouw Woldhuis, dan pleit u eigenlijk voor een ozb-verhoging van 31%.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nee, dat vind ik niet. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie nog meer? De heer Koopmans, wilt u nog het woord voeren?

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, ik had nog een vraag aan mevrouw Woldhuis.

De VOORZITTER: Nou, dat kan nog wel even, hoor. Gaat uw gang.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel. We hebben toch tot 16.00 uur, geloof ik. Zoals u weet is mijn partij ook niet per se voor het inzetten van de ozb voor het weerstandsvermogen, of voor de mogelijke verhoging ervan. Alleen hoor ik mevrouw Woldhuis zeggen dat dit tegen landelijke wetgeving of regelgeving in zou gaan. Kan zij mij uitleggen waar zij op doelt?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, dat kan ik. De landelijke wetgeving geeft aan dat het een normale verhoging van 1,75% is. Met 5% gaan wij daar dus overheen.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft in de commissie al gezegd dat we deze Kadernota weerstandsvermogen risicomangement een verstandig stuk vinden. Een goed midden tussen het financieel degelijke beleid en niet te veel sparen voor soms zeer theoretische risico's. De risico's worden op deze manier goed in beeld gebracht en daarmee heeft de raad en ook de stad er goed zicht op. De nota is in feite een technische exercitie, die eigenlijk ingaat op theoretische gevallen en hoe je dan risico's opvangt. Dat ook even in het kader van de wijze waarop sommige fracties hier over spreken. Voor mijn fractie passen beide amendementen bij de afspraken die gemaakt zijn. Ook is daarbij belangrijk dat, mochten deze problemen zich voordoen, wij als raad daarover discussiëren en besluiten nemen. Dus mijn fractie zal met de nota instemmen en ook met de twee amendementen. Het amendement van de ChristenUnie zullen wij niet steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. U hebt het over theoretische risico's maar de risico's die nu in de begroting staan van de gemeente waarom het weerstandsvermogen zo hoog moet zijn, komen voor ongeveer 80% door Meerstad. En Meerstad is volgens mij niet echt een theoretisch risico.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nee, dat klopt, maar als het grote risico van Meerstad zich in een keer voordoet, hebben we hier in de raad sowieso een ander gesprek. Dan hebben we een groot probleem op te lossen. Het is in zicht, we beheersen het en volgens mij is het college er ook goed mee bezig. En om die reden noem ik het in zekere zin een theoretisch risico. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, de heer Leemhuis van GroenLinks zei: "We moeten niet te veel sparen om het weerstandsvermogen aan te vullen", want dat gaat dan, neem ik aan, ook in de ogen van GroenLinks ten koste van investeringen in deze stad. Dat is tenminste hoe u er tot nu toe over dacht. Twee vragen. Het meerekenen van onbenutte belastingcapaciteit is geen geld dat we hebben, dat is fictief geld. Bent u dat met mij eens? En de tweede vraag is: ik snap niet waarom u voor het tweede amendement zou kunnen stemmen, want ook dat gaat ten koste van investeringen in de stad. Kunt u dat nog even toelichten?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Het laatste is een beetje zoals de heer Van der Meide net ook al zei, het is in zekere zin een overbodig amendement, omdat het gewoon de afspraken zijn die ook GroenLinks heeft gemaakt met het coalitieakkoord. Maar we kunnen dat prima nog een keer bevestigen. En wat uw eerste vraag betreft: dat klopt, het is in zekere zin theoretisch geld, want als we toekomen aan de onbenutte belastingcapaciteit, dan hebben we, zoals ik net ook al tegen de heer Bolle zei, sowieso al een heel stevig debat over de problemen die zich dan hebben voorgedaan. Maar het is wel een manier waarop je ervoor kunt zorgen dat je je weerstandsvermogen op orde krijgt. Dus het is een prima voorstel van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik nog het woord geven in de eerste termijn? De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij voorstellen dat de publieke tribune nou niet voor deze discussie hier in zo grote getale aanwezig is. Maar dat neemt niet weg dat het wel een heel belangrijk onderwerp is om af en toe als raad eens bij stil te staan, als eindverantwoordelijke van de financiële positie van deze gemeente. Niet voor niets dat mijn fractie in de commissie deze vraag ook even heeft opgeworpen: als we het hebben over het inzetten van die onbenutte belastingcapaciteit, als we het hebben over het inzetten van die intensiveringsmiddelen, wat vinden we daar nou van? Hoe verstandig vinden wij dat? In de voorbereiding op dat debat maar zeker ook op dit debat ben ik nog even rondgegaan

bij een aantal gemeenten en heb de jaarrekeningen opgevraagd, die je natuurlijk heel makkelijk via internet kunt vinden. Daar vielen mij wel een aantal dingen op. Als eerste dat gemeenten veel summierder worden geïnformeerd over hoe het weerstandsvermogen wordt berekend en tot stand komt en wat het beleid daarvan is. Dat ook de politieke discussies daar heel weinig over gaan. Maar ook dat de financiële situatie in brede zin vaak juist veel uitgebreider aan de orde komt. Dus dan gaat het niet alleen over het weerstandsvermogen maar dan gaat het ook over de schuldenpositie, dan gaat het ook over belastingcapaciteit. Dat vond ik wel een mooi contrast met Groningen om te zien. Uiteindelijk moeten wij die vraag ook gaan beantwoorden: vinden we het wel verstandig om die onbenutte belastingcapaciteit en die intensiveringsmiddelen op te nemen in het weerstandsvermogen? Mijn fractie is uiteindelijk tot de conclusie gekomen dat wij met de twee amendementen die door de VVD zijn ingediend, voldoende comfort hebben om te zeggen: “Laten we deze punten maar wel opnemen in het weerstandsvermogen. Dan kunnen we ook snel doorgroeien naar die 1,0 en zorgen we ook voor een sterke financiële positie.” Dat neemt niet weg dat als wij kijken naar de schuldpositie van de gemeente Groningen of naar de belastingcapaciteit, we nog een hele slag te slaan hebben in de komende jaren. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden in principe dat je alleen moet rekenen met geld dat je in de boeken hebt staan en dat je goed moet kijken naar de risico's van projecten die je aangaat. Wat ons betreft geen onnodige grote bouwprojecten zoals het Forum. Daar wil ik nu niet verder op ingaan, daar is genoeg over gediscussieerd. Verder zijn de risico's van de zorg altijd een belangrijk punt. Er moet wel voldoende weerstand zijn zodat de zorgtaken in stand blijven. Ik kan mij eigenlijk voor de rest wel aansluiten bij de ChristenUnie, die de opmerking maakt dat er een goed risicomanagementbeleid moet zijn en de risico's ingedamd dienen te worden en ik kan mij ook aansluiten bij het amendement dat zij indienen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Het voorstel van het college om de onbenutte belastingcapaciteit te gebruiken en de niet-structureel in te zetten extra beleidsmiddelen en ook die optie op de ozb te verhogen wanneer we in zwaar financieel weer komen, is niet onze keus en een manier van creatief boekhouden. Dat heb ik ook al in de commissie gezegd. Maar het mag binnen de regels van BBV, dat is waar. Voor de Stadspartij is een weerstandsvermogen met een ratio van 1.0 van groot belang. Dat zal ook niet heel snel veranderen. Maar met fictief geld wil het college in onze ogen het weerstandsvermogen naar 1.0 brengen. Dat is ook voor een deel een principiële discussie. Die hebben we in het verleden natuurlijk ook gevoerd over de Enexisaandelen. Wij dachten daar toen eigenlijk hetzelfde over en wat dat betreft is deze manier die het college voor ogen heeft in onze ogen niet degelijk genoeg en zeker de optie om de ozb te verhogen in zwaar weer is niet onze keuze. Vandaar dat wij op het amendement van de ChristenUnie staan.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, de Stadspartij heeft het over creatief boekhouden en we stellen nu de nieuwe Kadernota weerstandsvermogen vast. Die ligt open en bloot, iedereen kan hem lezen, we kunnen het er gewoon over hebben. Het college stelt een andere manier van berekenen voor van het weerstandsvermogen en dan noemt u dat creatief boekhouden. En vervolgens zegt u – hij is weer wat lang, voorzitter, zeg ik alvast even maar dan heb ik hem in een keer klaar: “Ja, daarmee hoog je het fictief op.” Bent u dan voor het amendement dat de VVD heeft ingediend om ook dat besteedbare resultaat mee te nemen? Daarmee maak je echt een slag.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Daarmee maken we inderdaad een slag, alleen gaat dit nog steeds uit van het huidige raadsvoorstel en dat is de reden waarom wij het amendement van de ChristenUnie beter vinden.

De heer BOLLE (CDA): Maar dat betekent dus, voorzitter ...

De VOORZITTER: U zou in een keer klaar zijn.

De heer BOLLE (CDA): Ja, maar ik had een goed antwoord verwacht. Maar dat betekent dus, als je dat zegt, dat het weerstandsvermogen weer terugvalt en dat we er dan dus helemaal niks aan gedaan hebben. Dat we dan wel zeggen: “We willen naar 1”, maar we vervolgens niks doen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, u had een beter antwoord verwacht, denk ik. Ja, dat is waar maar er zijn andere manieren om dat weerstandsvermogen op 1.0 te krijgen. En dan zou het college misschien moeten kiezen voor bezuinigen. De angst die wij ook een beetje hebben is dat we die problemen vooruitschuiven door nu geen heldere keus te maken om dat geld op de plank te leggen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Het is geen geheim in deze gemeenteraad dat de SP-fractie niet voor een ratio van 1.0 is als het gaat om het weerstandsvermogen. Het collegeprogramma is ook niet ons collegeprogramma. Dus dat doel, helaas, daar staan wij niet achter. Maar voor het overige kunnen wij ons wel aansluiten bij de woordvoering van de ChristenUnie. Want zij slaan de spijker op de kop door te zeggen dat er op dit moment geen noodzaak is voor het verruimen van de kaders, omdat er al voldoende mogelijkheden zijn als je wel wilt groeien naar 1.0. En vandaar dat wij, wel een beetje afhankelijk van de stemmingen over de amendementen, het voornemen hebben om tegen het voorstel te stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, ik ben wel even benieuwd. Als de amendementen het halen, dan is de SP wel voor het voorstel?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, ik hoor het mezelf zeggen, mevrouw Koebrugge en misschien hoorde u toen ook al wel wat twijfel. Als amendement 1 en 2 worden aangenomen, is dat des te meer reden om tegen het voorstel te stemmen. Maar stel nou dat het amendement van de ChristenUnie wordt aangenomen, dan wordt het toch weer een ander verhaal.

De VOORZITTER: Goed. Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, met de VVD delen wij de analyse dat de woonlasten in Groningen nog steeds aan de hoge kant zijn. En door het veranderen van de regels gaat het weerstandsvermogen nu omhoog in het voorstel. Maar dat was voor ons niet afdoende en daarom hebben wij samen met de VVD en D66 het amendement ingediend om die ambitie ook daadwerkelijk te laten zien, om naar 1.0 te gaan en 50% van het besteedbare resultaat aan het weerstandsvermogen toe te voegen. Daarmee maak je echt een slag om op 1.0 te komen. Daar wordt kadernota beter van en daar wou ik het verder bij laten.

De VOORZITTER: Anderen nog? Volgens mij hebben we iedereen gehad in de raad. Voordat ik de wethouder het woord geef, wil ik u nog even attenderen op het feit dat als wij straks de amendementen in stemming brengen, wij als eerste amendement 3 in stemming brengen. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder SCHROOR: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik kan u zeggen dat als amendement 3 wordt aangenomen, mevrouw Van Gijlswijk, het inderdaad een ander verhaal wordt. Want dan is namelijk de hele kadernota anders.

Laat ik beginnen bij die ozb. Een aantal van u, niet heel veel, wekken toch een beetje de suggestie dat wij hier een ozb-verhoging voorstellen. Dat is natuurlijk geenszins het geval. Sterker nog, er wordt ook een suggestie gedaan dat de poort wellicht geopend is naar een mogelijke ozb-verhoging. Dit college ziet dit volstrekt anders. Namelijk: het zou weleens een voorstel kunnen zijn dat de poort naar een ozb-verhoging juist wat dichtert in het slot gooit. Het is natuurlijk hoe je ernaar kijkt. Elk ander college zou daar een andere redenering bij kunnen houden. Maar laat helder zijn hoe wij het lezen: door die onbenutte capaciteit van 5% op te nemen is het wel zo dat als een college – en wij hebben dat nog niet gedaan maar ook het college daarvoor heeft dat niet gedaan – namelijk de ozb verhoogt alleen maar met een nominale compensatie, maar

stel dat het wel het geval zou zijn en een college zou besluiten de ozb met 2% te verhogen, dan is mijn stelling als portefeuillehouder van Financiën dat dan dus de weerstandcapaciteit voor twee jaar met 2% is afgenomen. Dus in die zin zou je dan twee jaar lang niets aan die verhoging hebben. Maar goed, dat is zoals dit college daarnaar kijkt en een ander college zou dit natuurlijk weer op een andere manier kunnen opvatten. Maar zo zien wij het in ieder geval.

Als we dan kijken naar de amendementen, want volgens mij kunnen we daar in het kort naartoe gaan, zien we dat het amendement van de ChristenUnie en de Stadspartij veel verder gaat dan de kadernota. Dit brengt hem namelijk weer terug. Dit haalt daar een paar essentiële onderdelen uit, waarbij het weerstandsvermogen ook zakt naar 0,81. Ja goed, wij vonden onze kadernota beter. Heel veel argumentatie dan dat kan ik eigenlijk er ook niet aan verbinden, omdat wij wel degelijk vinden dat het een degelijk voorstel is dat wij hebben gedaan en dit amendement doet inbreuk op dit voorstel. Met natuurlijk begrip dat je er zo naar kunt kijken.

Wat betreft de andere twee amendementen: het college vindt het eigenlijk jammer dat we dat niet zelf bedacht hebben. Dit is namelijk een verbetering van de kadernota. Niet alleen voor de financiële degelijkheid van de gemeente is dat een verbetering, aangezien wij op die manier ook daadwerkelijk nog sneller moeten toevoegen maar het is ook een verbetering van de risicobeheersing – ik heb het nu even over amendement 2 en dadelijk kom ik nog even op amendement 1 – maar het is ook een verbetering voor u als raad om te sturen op hoe wij daarmee omgaan. Als ik amendement 2 lees en het zou worden aangenomen en stel, je hebt het voorstel BUIG zoals vorig jaar het geval is geweest, dan zou dit in eerste instantie niet in categorie a tot en met d vallen. Omdat we het doorgeschoven hebben naar het jaar daarop, als zijnde: wij moeten dit nog oplossen. En op dat moment hadden wij de vrijheid om dat ook op te lossen vanuit de beschikbare rekeningenresultaten. Als dit amendement wordt aangenomen, zou de situatie andersom zijn geweest. Dan hadden wij namelijk met u de discussie moeten aangaan op dat moment, in het lopende jaar, of wij de BUIG als een onvermijdelijk knelpunt hadden moeten aanmerken en dus ook maatregelen hadden moeten treffen op dat moment. Wij zijn blij dat het toen niet aan de orde is geweest, want wij denken dat we een heel elegante oplossing hebben bedacht. Maar dat zegt dit amendement wel dat je dus eerder dat soort discussies voert, ook vanuit de ambtelijke organisatie. Dus niet een probleem of een zaak doorschuiven naar je vrij besteedbare rekeningresultaat maar veel eerder met de raad het debat aangaan hoe om te gaan met dat knelpunt. Ik denk dat dit de winst voor de raad is, als het gaat om de vroegtijdige discussie met het college over dit soort tegenvallers. Dus in die zin is het een verbetering en ja, het is inderdaad zo dat als het wordt aangenomen, wij meer toevoegingen zullen doen aan het weerstandsvermogen, conform die afspraak in het coalitieakkoord en natuurlijk daarover het debat met u aan zullen gaan. Als wij daar wel van denken af te moeten wijken, dan hebben wij iets uit te leggen en dan hebben wij daarover met elkaar een debat te voeren. Dus in die zin kunnen wij dat omarmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, het is natuurlijk allemaal heel veel theorie. Maar dan maar de theoretische vraag: ten koste van wat gaat dit? Dit gaat toch ook ten koste van nieuwe ambities van het college die je incidenteel wilt afdekken met het rekeningresultaat of wensen van de raad?

Wethouder SCHROOR: Dat kan het geval zijn. Als de helft naar het weerstandsvermogen gaat tot 1,0 en we zitten nog niet op 1, dan betekent dit per definitie dat dit geld op dat moment niet beschikbaar is voor ambities. Dat is correct. Het is wel zo dat als je op een gegeven moment op ratio 1,0 zit, en dat is ook conform deze afspraak, je op dat moment, in dat jaar, in die jaarschijf, wel degelijk alle middelen wellicht weer aan ambities kunt toewijzen. Dus op korte termijn hebt u gelijk, op langere termijn denk ik dat je meer ruimte vrijspeelt voor nieuwe ambities, omdat je op een gezond weerstandsvermogen zit, waar, laten we eerlijk zijn, al meerdere colleges al vaak deze ambities hebben uitgesproken. Maar tot nu zijn ze nog niet in staat zijn geweest om ze te halen.

Amendement 1 is een kwestie van volgorde. Wij hadden dit inderdaad politiek-arm opgeschreven. Wat u hiermee zegt, is eigenlijk: “Bekijk alle andere opties eerst, als er echt een heel groot probleem is, voordat je met een voorstel komt” want dat zal het altijd zijn “om stille reserves, dan wel onbenutte belastingcapaciteit in te zetten”. Daar kunnen wij ons prima in vinden en inderdaad is het waar dat u altijd het laatste woord hebt. Wij kunnen nooit zomaar zelf besluiten, ook niet met deze kadernota, om zomaar even de belasting te verhogen. En laat ik vooral helder hebben, ook richting mogelijke partijen die meekijken van andere gemeentes, dat de gemeente Groningen al volgens mij vijf jaar op rij geen ozb-

verhoging heeft hoeven toe te passen. Ik laat dus amendement 1 en 2 over aan het oordeel van de raad en ik ontraad amendement 3.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie dat dit niet het geval is. Dan vraag ik of u behoefte hebt aan stemverklaringen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, mag ik even vijf minuten schorsen? Ik moet even de amendementen bespreken.

De VOORZITTER: U wilt dat met mederaadsleden bespreken, begrijp ik?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nou, gewoon, ik vraag gewoon om een schorsing om even te bespreken.

De VOORZITTER: Met uw eigen achterban?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nee, even met mijn fractiemedewerkers.

De VOORZITTER: Oké. U krijgt een korte schorsing.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Twee minuten is voldoende, hoor.

De VOORZITTER: De vergadering is geschorst.

(Schorsing 15.41 uur – 15.43 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Stemverklaringen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Dankzij de twee minuten heb ik een weloverwogen besluit over het amendement kunnen nemen en kunnen we het in stemming brengen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Meer behoefte aan stemverklaringen? Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, even onder voorbehoud van hoe het loopt met amendement 3. Als dit het niet haalt en daar ga ik eigenlijk al van uit, helaas, zullen wij amendement 1 en 2 wel steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, ondanks dat mijn fractie niet streeft naar een ratio 1.0 zijn wij wel voor de strekking van amendement 3 en stemmen we daarvoor. Als het verworpen wordt, stemmen we tegen amendement 1 en 2 en dus ook tegen de nota.

De VOORZITTER: Dat was het vanuit de raad? Dan gaan wij in stemming brengen amendement 3, onder de titel 'Weerstandsvermogen'. 12 voor, 27 tegen. Het amendement is verworpen. In stemming wordt gebracht amendement 1.

Mevrouw VAN DOESEN (D66): Voorzitter, de heer Castelein is weer terug in ons midden, heb ik begrepen. Die heeft nu tegengestemd.

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat wij deze technische aanpassing achteraf doen. We gaan over tot stemmen over amendement 1 'Verlagen prioriteit onbenutte belastingcapaciteit'. 32 voor, 7 tegen. Het amendement is aanvaard. Amendement 2, '50% besteedbaar resultaat in het weerstandsvermogen'. 29 voor, 10 tegen. Het amendement is aanvaard.

Dan breng ik in stemming het voorstel zelf. Ik ben nu bezig met een stemming.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik wilde graag nog een stemverklaring doen bij het raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Ja, oké. Het kan nog net. Gaat uw gang.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Een ratio van 1.0 is voor de Stadspartij van groot belang en het college heeft duidelijk aangegeven dat, als wordt besloten om de ozb te verhogen en dit op die manier te dekken, het weerstandsvermogen daalt. Wij gaan ervan uit, omdat de afspraak is om het weerstandsvermogen op 1.0 te zetten, dat het zover niet komt en wij zijn er ook altijd nog zelf bij. Dus wij zullen, nu de twee amendementen zijn aangenomen die het wel beter hebben gemaakt, instemmen met het raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De stemming is open.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ja ik zit zelf ook niet op te letten maar mijn naam staat er ook niet op. Er staat nog K. Boogaard.

De VOORZITTER: Ik ben nu even bezig met een stemming. Zo meteen.

29 voor, 10 tegen. Het voorstel is aanvaard. En u hebt helemaal gelijk. Het is een oud lijstje, dus we moeten dat aanpassen.

Mijn voorstel is om nu vijf minuten te schorsen en dan te beginnen aan het volgende agendapunt.

(Schorsing 15.48 uur – 15.54 uur)

3. Voorjaarsdebat

Voorjaarsnota 2016 (collegebrief 25 mei 2016)

+

Financieel meerjarenbeeld 2017-2020 (raadsvoorstel 25 mei 2016)

+

Voortgangsrapportage 2016-I en Sleutelrapportage januari - maart 2016 (collegebrief 25 mei 2016)

+

Voortgang openstaande moties in aanloop naar het voorjaarsdebat 2016 (25 mei 2016)

Eerste termijn raad

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Het woord is aan de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, op basis van de voorjaarsbrief, die we nu bespreken maar ook uit de Stadsmonitor, kun je eigenlijk zo door de vingers heen wel afleiden dat het goed gaat met de stad. De ambities uit het coalitieakkoord worden ook in daden omgezet; bij de behandeling van de rekening een aantal weken geleden hebben we daar ook al even bij stilgestaan. Je zou wat dat betreft achterover kunnen leunen en je kunnen richten op de uitvoering van die vele grote projecten die ook in de voorjaarsbrief zijn genoemd. Maar, voorzitter, de wereld en Nederland staan niet stil. Voor politieke junkies, zoals wij allemaal in onze vrije tijd zijn en zeker de mensen op de publieke tribune die bij een algemene beschouwing van onze gemeenteraad zijn, is het natuurlijk wel genieten, met allerlei analyses, commentaren uit het nieuws, wat er gebeurt met de verkiezingen in Amerika, natuurlijk de Brexit in Engeland en de presidentsverkiezingen in Oostenrijk. Het zou genieten geblazen zijn als het niet zo serieus was, wat er allemaal gebeurt.

We zien ook een toenemend populisme, met feitenvrije politiek. We zien zelfs een opbloei van vreemdelingenhaat. Het is ditzelfde populisme dat garen spint bij de angst van mensen en zelfs die angst aanwakkert. In dit opzicht is onze stad eigenlijk wel een oase van rust. Terwijl het debat over immigratie opbloeit, in Nederland, in Europa en zelfs in Amerika – immigratieland bij uitstek zou je zeggen – stelden wij hier vorige week nog de bouw van een asielzoekerscentrum met een hamerslag vast. Terwijl Nederland in een referendum het associatieakkoord met Oekraïne verwierp, kleurden Groningen en omgeving groen.

We mogen constateren dat wij in een van de gelukkigste steden van Europa wonen en dat het debat wellicht daarom hier in de stad minder gepolariseerd is dan op andere plekken maar ook dat is geen reden tot achteroverleunen, die verleiding moeten wij weerstaan. Want ook Groningen staat niet stil. Onze stad werd vroeger nog vaak als eiland in het noorden omschreven maar de stad mocht zich vorig jaar bijna innovatiehoofdstad van Europa noemen. Midden jaren tachtig had Groningen nog een werkloosheidspercentage van maar liefst 25% maar vorig jaar groeide het aantal arbeidsplaatsen hier harder dan het landelijk gemiddelde. De stad groeit qua bewoners en gelukkig dus ook in aantal banen. Er komen diverse grote en kleine projecten in de openbare ruimte tot uitvoering en wij mogen hier nog vele discussies verwachten over bestemmingsplanwijzigingen en -onthefingen door de economische opbloei. Niet alleen fysiek maar ook sociaal staat er veel in de steigers en wordt er bijvoorbeeld hard gewerkt aan vernieuwing in het sociale domein. Het zijn allemaal belangrijke en noodzakelijke bewegingen om antwoord te geven op de veranderende samenleving. Maar tegelijkertijd zorgen die veranderingen ook voor zorgen en soms voor zelfs voor angst.

Overigens, beide referenda: over Oekraïne in ons land maar ook dat in Engeland, constateerden al die opiniepeilingen en kiezersonderzoeken telkenmale de relatie tussen de laagopgeleide oudere die kiest tegen Europa en tussen hoogopgeleide jongere die kiest voor de meer progressieve koers en voor internationale samenwerking. Zorgen over de globaliserende samenleving zijn echter niet leeftijdsgebonden. De wil tot internationale samenwerking is niet afhankelijk van het inkomen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, de heer Luhoff van D66 heeft het over Groningen als fijne plek, waar inderdaad besluiten voor bijvoorbeeld een asielzoekerscentrum op weinig weerstand rekenen. Ik ben ook bij die bijeenkomsten geweest en toch merk je dat daar ook best onrust en een beetje angst bij mensen heerst. En dan lees ik het stukje in de Gezinsbode, dat lees ik dan af en toe even voor zo'n debat, en dan lees ik dat u vindt dat er voldoende en kwalitatief goede woningen moeten zijn. En dan vraag ik mij af wat u daar exact mee bedoelt.

De heer LUHOFF (D66): Nou, dat is toch niet zo'n heel ingewikkelde zin? Er zijn mensen die willen wonen in de stad. Nou, dan moet je zorgen dat er woningen gebouwd kunnen worden, zodat mensen daarin kunnen wonen.

De heer DIJK (SP): Laat ik de vraag dan concreet stellen, voorzitter. Op welke manier gaat D66 ervoor zorgen dat er voldoende betaalbare sociale huurwoningen in de stad Groningen zijn?

De heer LUHOFF (D66): Ik wou daar in tweede termijn eigenlijk op ingaan. Ik wou u nog complimenteren met uw rapport dat u vorige week hebt gepresenteerd, waarin u een analyse geeft over die sociale huurwoningen. Ik kan er vast van op aan dat u daar straks in u eigen woordvoering ook nog uitgebreid op terugkomt. Maar ik vind het heel interessant om dat rapport met u nader te bespreken en dat vindt mijn fractie ook heel interessant. U maakt wel een analyse die volgens ons nog wel wat dieper kan. Misschien zou het heel goed zijn dat wij, als het gaat om de sociale woningvoorraad maar over de woningmarkt in het algemeen – gisteren op het journaal nog een heel uitgebreid artikel daarover – eens een expertmeeting daarover organiseren, begin volgend jaar, met woningbouwcorporaties, makelaars, de huurdersbond, enzovoort, om dat probleem van die woningmarkt in Groningen, waaronder ook de sociale huur eens bij de kop te pakken met zijn allen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, ik vind dat prima. Dat gaan we doen. Ik neem die uitdaging absoluut aan maar het gaat me nu even om nu. Het is een urgent probleem. Er zijn het afgelopen jaar, in 2015, 240 sociale huurwoningen verkocht en dit jaar 190. Die voorraad krimpt enorm. En als we dan vaststellen dat we een asielzoekerscentrum gaan bouwen, waar ik enorm vóór ben want socialisten zijn internationalisten pur sang, moeten we daar ook een verantwoordelijkheid in nemen maar het probleem ligt er wel nu. Dus ik vind ook dat we daar nu besluiten toe moeten nemen en dan vind ik dit antwoord iets te gemakkelijk.

De heer LUHOFF (D66): Ik zie de koppeling, u maakt hem zelf niet maar ik denk dat u bedoelt de koppeling tussen het bouwen van een asielzoekerscentrum, het opvangen van vluchtelingen, die hier overigens niet voor niets komen en het huisvesten van statushouders, wat invloed kan hebben op de sociale woningmarkt. Ik denk dat we na de zomer sowieso even over de problemen met statushouders en hoe we dat kunnen organiseren, uitgebreider gaan praten. Ik vind dat eigenlijk iets te ver gaan voor een wat algemene discussie over de stand van de stad. Maar nogmaals, complimenten voor wat u hebt uitgezocht en opgeschreven en geanalyseerd over de woningmarkt. Volgens mij is dat echt iets waar wij verder over moeten praten met elkaar.

Voorzitter, ik gaf dus die correlatie aan die uit al die onderzoeken blijkt, tussen wel of geen internationale samenwerking. Het gaat dus niet zozeer om het inkomen of de leeftijd maar het gaat ook om de mate waarin inwoners invloed hebben op hun eigen leven en vrijheid ervaren en het gaat om de mate waarin mensen mee kunnen doen in de veranderende samenleving. De Franse filosoof en schrijver Albert Camus omschrijft het begrip vrijheid als: “niks meer dan de kans om het beter te doen”. Om de samenleving die vrijheid te garanderen, om onze stad, of die nu uit 1, 2 of meer dan 200.000 gezichten bestaat mee te nemen en optimaal te laten profiteren van de groei van Groningen zijn 2 zaken cruciaal. Ze zijn niet per se nieuw maar zeker noodzakelijk. Het garanderen van kansgelijkheid en het vergroten van de invloed van bewoners op hun eigen leven en leefomgeving. Kansgelijkheid door te investeren in onderwijs en zorg te dragen voor toegankelijke voorzieningen, bijvoorbeeld op het gebied van sport en cultuur. Maar ook door het tegengaan van kinderarmoede en door goede schuldhulpverlening. Ik heb ze nog niet gelezen maar ik zag vandaag dat de PvdA-vragen zijn beantwoord door het college. Ik zal het zeker doen na dit debat. Maar ook kansgelijkheid door het actief bestrijden van discriminatie en door het vergroten en borgen van invloed van bewoners op hun eigen leven en leefomgeving, bijvoorbeeld door het wijkgericht werken om samen met bewoners te werken aan maatschappelijke opgaven.

Wij mogen constateren dat bewonersparticipatie al geruime tijd als thema op de agenda van de raad staat. En we mogen ook constateren dat binnen de ambtelijke organisatie het betrekken van Stadgers bij beleid en uitvoering steeds centraler is komen te staan. Tegelijkertijd komt ook hier in dit huis de discussie over burgerparticipatie en hoe dat proces is gegaan vaak pas echt los wanneer we werkelijk aan besluitvorming toe zijn. Met succes hebben wij in de afgelopen jaren op tal van beleidsterreinen de gemeenteraad aan de voorkant van het beleidsproces gekregen. Wat ons betreft komt de Stadger bij ons voorop te staan, zeker als het gaat om de nieuwe omgevingsvisie. Hoewel de exacte reikwijdte van het instrument, de nieuwe Omgevingswet nog niet op detail niveau bekend is, zal de omgevingsvisie met de bijhorende omgevingsbesluiten een grote impact hebben op de manier waarop wij als compleet stadsbestuur de ruimte ordenen. Het opstellen van de nieuwe omgevingsvisie is daarmee niet alleen een uitgelezen kans om het proces van het betrekken van bewoners en bedrijven opnieuw te bekijken. De belangrijkste vraag bij de nieuwe omgevingsvisie is juist hoe de lokale overheid ruimte kan bieden aan ambities, bijvoorbeeld van Stadgers om prettig te wonen, aan bedrijven om te verduurzamen en aan bewoners om gewoon een baan te krijgen. Wij willen werk maken van gelijke kansen voor Stadgers en Stadgers de ruimte geven om eigen leven en leefomgeving vorm te geven. Wij gunnen onze Stadgers die vrijheid: de kans om het beter te doen. Voorzitter, tot slot nog een aantal moties. Het zullen vast niet de enige zijn, deze middag en avond. Ten eerste een motie over het sociale domein. We willen heel graag bewoners maar ook bedrijven natuurlijk uitdagen en uitnodigen om actief mee te doen in het vormgeven van ons sociale beleid, door de producten en de diensten die we graag willen aanbesteden op een goede en transparante manier openbaar te maken. Dan geven we de bewoners en bedrijven ook de gelegenheid om daar bijvoorbeeld via de right to challenge of op een andere manier een bijdrage aan te leveren.

Ook wil mijn fractie graag op elke school een vakdocent. Dit is natuurlijk al een beleidslijn die al is ingezet maar hij is nog niet overal gerealiseerd. Dus daar willen we een extra impuls voor. We willen ook accommodaties. We hebben dat afgesproken in het coalitieakkoord maar nog niet als raad vastgesteld en we willen de accommodaties ook in het wijkgericht werken een positie geven, dus ook daarvoor dienen wij samen met een aantal andere fracties een motie in.

Dan de Onderwijsraad voor Groningen. Wij voeren als gemeente een heel actief onderwijsbeleid. Daar is D66 natuurlijk ontzettend trots op en blij mee. Tegelijkertijd voert de gemeente natuurlijk ook een beleid op allerlei andere gebieden die te maken hebben met zaken in en om scholen. Denk aan de veilige schoolomgeving maar denk ook aan jeugdzorg, armoedebestrijding, enzovoort. Het zou wat onze fractie betreft goed zijn om eens regelmatig in overleg te treden met vertegenwoordigers van de verschillende medezeggenschapsraden van de verschillende scholen om te kijken waar we elkaar kunnen versterken en hoe we samen het onderwijs in de stad nog beter kunnen maken.

Dan twee moties die betrekking hebben op de fiets. Eentje die ook al, zag ik vanmiddag, in de pers uitgebreid is opgepikt. Die ook wel urgent is, trouwens: het realiseren van een en MTB-route, omdat de gemeente Noordenveld daar al mee aan de slag is. Het zou mooi zijn als we daarbij kunnen aansluiten. En tot slot, ook nog over de fiets: de wielrenners. We hebben een uitgebreid en hartstikke mooi fietsplan, de fietsstrategie. Maar wat ons betreft komt er nog extra aandacht voor de wielrenner, die ook wil genieten van de natuur en de fiets. Dank u wel, voorzitter.

Motie 1: Groningen fietsstad - ook voor MTB'ers (D66, PvdA, PvdD)

De raad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli, besprekende de voorjaarsnota,

constaterende dat:

- Groningen zijn positie en imago als de fietsstad wil versterken;
- Groningen de openbare ruimte beter in wil richten voor buitensporten;
- de mountainbikesport snel groeit en al bijna 400.000 frequente gebruikers kent;

overwegende dat:

- er in buurgemeente Noordenveld mountainbikeroutes ontwikkeld worden;
- het Suiker Unieterrein en de vloeivelden hier mogelijk ook zeer geschikt voor zijn;
- het aansluiten bij de ontwikkelingen in Noordenveld een boost kan betekenen voor deze sport, de vrijetijdseconomie en lokale ondernemers;
- een mountainbikeroute een laagdrempelige en betaalbare voorziening is;

verzoekt het college:

- in overleg te gaan met Noordenveld over aansluiting bij het nieuwe routenetwerk;
- te beoordelen of het Suiker Unieterrein en de vloeivelden zich lenen voor een MTB-route, ook rekening houdende met de natuurwaarden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 2: Groningen fietsstad - ook voor wielrenners (D66, GroenLinks, PvdA)

De raad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli, besprekende de voorjaarsnota,

constaterende dat:

- Groningen zijn positie en imago als de fietsstad wil versterken;
- Groningen de openbare ruimte beter in wil richten voor buitensporten;
- er in de provincies Groningen en Drenthe en sommige buurgemeenten ook geïnvesteerd gaat worden in de fiets;

overwegende dat:

- Groningen een prima vertrekpunt kan zijn voor mooie ritjes door het ommeland;
- de meeste routes zich op de recreant en niet op de sportieve fietser lijken te richten;
- de fietssport snel groeit en al bijna 900.000 frequente gebruikers kent;
- het aansluiten op deze ontwikkelingen een boost kan betekenen voor onze vrijetijdseconomie;

verzoekt het college:

- te inventariseren of het bestaande fietsroutenetwerk dat (deels) door Groningen loopt voldoet voor de sportieve fietser en genoeg bekendheid geniet;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 3: Onderwijsraad voor Groningen (D66, VVD, PvdA, Student en Stad)

De gemeenteraad bijeen in vergadering op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- Groningen een actief onderwijsbeleid voert met bijbehorende budgetten;
- het sluiten van het onderwijspact en de vorming van het College van Onderwijs daar een wezenlijk onderdeel van vormen;
- het versterken van ouderbetrokkenheid een van de speerpunten binnen het coalitieakkoord is;

overwegende dat:

- het belang van medezeggenschapsraden alleen maar is toegenomen met de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs;

- inspraak en medezeggenschap van docenten, ouders, leerlingen en studenten de governance en kwaliteit van onderwijs van onderwijsinstellingen kan verbeteren;
- er momenteel geen structureel contact en overleg is tussen gemeente en de verschillende onderwijsraden in de stad;
- een dergelijk overleg de gemeente (nog) beter inzicht kan geven in problemen en uitdagingen binnen het onderwijs in Groningen, zeker waar deze raken aan verantwoordelijkheden van de gemeente;
- een dergelijk overleg de positie van de onderwijsraden alleen maar kan versterken;

verzoekt het college:

- met ingang van het nieuwe schooljaar minimaal jaarlijks een overleg te organiseren met (vertegenwoordigers van) de GMRs van de onderwijsstichtingen;
- medezeggenschapsraden van de mbo's, HMR van de Hanzehogeschool en Universiteitsraad;
- de raad te informeren over de uitkomsten van dit overleg;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 4: Geef accommodaties een positie (D66, Stadspartij, PvdA)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

constateert dat:

- er niet in alle gevallen voldoende ruimte beschikbaar is voor initiatieven uit de wijk;
- de positie van de accommodaties in de ontwikkeling van wijk- en gebiedsgericht werken onduidelijk is;
- de huidige accommodatienota uit 2013 verouderd is;

overwegende dat:

- het van belang is dat accommodaties worden meegenomen in de ontwikkeling van de wijk en het gebied;
- in het coalitieakkoord nadrukkelijk wordt uitgesproken dat er wordt bezien of het huidige accommodatiebeleid voldoende in staat is deze verandering vorm te geven;
- dat nu blijkbaar niet altijd het geval is,

verzoekt het college:

- om met een geactualiseerde visie op het accommodatiebeleid in relatie tot ontwikkelingen in de wijk te komen, en tevens te onderzoeken of er nog andere mogelijkheden bestaan om aan de vraag naar gebruikruimte voor initiatieven uit de wijk te kunnen voldoen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 5: Elke school een vakdocent (D66, VVD)

De gemeenteraad, bijeen op 6 juli, ter gelegenheid van de bespreking van de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- in het meerjarenprogramma Sport en Bewegen de ambitie is uitgesproken om op alle basisscholen twee uur per week bewegingsonderwijs door een vakdocent te laten geven;
- dit momenteel op 19 van de 37 scholen het geval is;

overwegende dat:

- samenwerking met de betrokken partijen van de opleiding tot vakdocent Sport en Bewegen en onderwijspartijen (bijv. O2G2, VCOG en het HIS) kan leiden tot een versnelde realisatie van de ambitie 'Op elke school een vakdocent';

verzoekt het college:

- om met de verschillende partijen te onderzoeken of er samenwerking mogelijk is om de genoemde ambitie op elke basisschool te realiseren;
- indien voorgaande mogelijk is, voor de mogelijke financiële consequenties hiervan bij de begroting van 2017 een voorstel te doen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6: Aanbestedingen in het sociale domein (D66, CDA)

De gemeenteraad, bijeen op 6 juli, ter gelegenheid van de bespreking van de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- de gemeente Groningen sinds de decentralisaties van 2014 verantwoordelijk is voor de aanbestedingen binnen het sociale domein;

overwegende dat:

- partijen of burgerinitiatieven die bij willen dragen aan de zorg en dienstverlening baat hebben bij inzicht in de huidige aanbestedingen en bijbehorende producten of resultaten;
- gecontracteerde partijen en nieuwe partijen of initiatieven baat hebben bij inzicht in de doelstellingen en bijbehorende budgetten voor komende aanbestedingen (ook op wijkniveau);

verzoekt het college:

- om middels een digitaal platform (een website) de genoemde inzage in de huidige aanbestedingen beschikbaar te stellen op een toegankelijke en laagdrempelige manier;
- om op dezelfde wijze de doelstellingen, voorwaarden en eisen voor deelname en bijbehorende budgetten inzichtelijk te maken in aanloop naar de aanbestedingen van 2018;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Het woord is aan de SP, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Iets meer dan twee jaar bestuurt de coalitie van D66, VVD, GL en PvdA de stad. Een van de ambities van deze coalitie is om de twee gezichten in de stad met elkaar te verbinden. Buiten dit huis kent waarschijnlijk niemand de betekenis van de term ‘twee gezichten’. Daarom noemen wij dit hardnekkig te bestrijden beestje al vanaf de bespreking van de eerste voorjaarsbrief van deze coalitie, bij de naam: ‘tweedeling’. Tweedeling in de breedste zin van het woord: op het gebied van inkomen, gezondheid, zeggenschap, perspectief voor de toekomst. Tweedeling is echt slecht voor de samenleving als geheel en het leidt tot minder vertrouwen in politieke instituties en de democratie. Na twee jaar nemen wij de balans op en stellen we de vraag of deze coalitie er tot nu toe in slaagt om de tweedeling te bestrijden. Wie de stand van de stad aan de hand van de Stadsmonitor meet, kan niet anders dan tot de conclusie komen dat de tweedeling blijft groeien. Daardoor wordt de kloof in onze samenleving tussen een groep Stadgers die in allerlei opzichten goed voor zichzelf kan zorgen en de rest van de Stadgers die wel de lasten maar niet de lusten krijgt, steeds groter. Datzelfde geldt voor de kloof tussen hen met relatieve werkzekerheid en hen die in onzekerheid over hun werk en inkomen leven en de kloof tussen mensen die gezond zijn en mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben. En voorzitter, of het nu dicht bij huis is of ver weg: er is ook een kloof op het gebied van zeggenschap: gewone mensen hebben steeds minder te zeggen. Minder over Europa, niet over onze economie, niet over de woningcorporatie, niet over de school of het werk.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik vroeg mij af in hoeverre de heer Dijk van de SP mij kan vertellen van de optelsom van dingen die hij net gaf, in welke mate de stad daar volledige invloed op heeft. Met andere woorden: is het niet zo dat dit grote, sociaaleconomische ontwikkelingen zijn die vooral op nationaal niveau worden bepaald?

De heer DIJK (SP): Zeker, daarvoor heb je dus een links stadsbestuur nodig, met spierballen, dat daar weerstand tegen biedt en wij vinden inderdaad dat u dat tot nu toe te weinig doet. Uit de Stadsmonitor zijn bijvoorbeeld de volgende zorgelijke conclusies te trekken:

- lager opgeleiden in onze stad moeten nog steeds concurreren met studenten, die voor werkgevers goedkoper zijn, waardoor de positie van lager opgeleiden op de arbeidsmarkt kwetsbaar is;
- de werkloosheid is gestegen naar 17,4%;
- het gemiddelde inkomen van Stadgers is een stuk lager dan in de rest van het land;
- en de armoede in de stad is de afgelopen jaren in Groningen nog verder toegenomen.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, is het niet zo dat tot twee jaar geleden al deze cijfers ook zo golden? Misschien hebben ze een bepaalde ontwikkeling doorgemaakt maar in verhouding waren ze precies hetzelfde. En dat was na de periode waarin de SP acht jaar lang in het college heeft gezeten.

De heer DIJK (SP): Ja, dat klopt. Toen hebben we een economische crisis gehad. Dat klopt. En daar was u voor een groot deel ook verantwoordelijk voor. Nou ja, niet daarvoor ...

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): U dicht mij heel veel macht toe.

De heer DIJK (SP): Ja, dat zou net iets te ver gaan, inderdaad. Dat is misschien een beetje te onvriendelijk van mij, dat was niet de bedoeling. Maar u was ook verantwoordelijk voor een groot deel van dat beleid dat wij toen samen voerden. Maar daar zag je dat de strijd echt gevoerd werd en ik vind – en daar kom ik later in mijn woordvoering echt op terug – dat dit nu te weinig gebeurt.

De kloof is ook fysiek zichtbaar en waarneembaar in de verschillende wijken in Stad. In Selwerd is er sprake van fors achterstallig onderhoud aan huurwoningen, verpauperde openbare ruimte en er is een algeheel cynisme onder de bewoners merkbaar, met alle gevolgen van dien. Een slecht onderhouden openbare ruimte is niet aantrekkelijk om in te vertoeven, kan juist normvervaging in de hand werken en de leefbaarheid van de wijk nog verder schaden. Selwerd is het noorden van de stad. In de zuidelijke wijken is men tevreden over de wijk, over het onderhoud van de openbare ruimte en heeft men vertrouwen in de toekomst. Als we dan terug naar de Stadsmonitor gaan, zien we dat de zuidelijke wijken allemaal groen gekleurd zijn. De noordelijke, westelijke en oostelijke wijken zijn rood of dieprood gekleurd. En dat heeft niet zo veel met het stemgedrag van de wijkbewoners te maken. Nee, het geeft aan dat alle seinen voor alle wijken behalve de zuidelijke op rood staan. Dit college heeft naar ons oordeel de afgelopen twee jaar te weinig gedaan om de tweedeling de kop in te drukken en de kloof in de stad te dichten. Deze coalitie besteedt meer aandacht aan vage bijeenkomsten waar mensen mogen meepraten over de toekomst zoals Let's Gro, innovatieateliers en veranderlabs, dan aan tante Wil die driehoog achter in Beijum woont en bezwaar maakt tegen het verdwijnen van haar busverbinding met de Grote Markt. Deze coalitie besteedt meer aandacht aan projectontwikkelaars die zoveel mogelijk geld willen verdienen, dan aan bewoners die hiertegen bezwaar maken omdat zij keer op keer in een te laat stadium bij de plannen betrokken worden.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): De heer Dijk creëert een schijntegenstelling. Los van het feit dat in Beijum geen huizen driehoog achter bestaan – dus ook een beeldspraak die niet helemaal klopt – is het niet zo dat juist door actief investeren ...

De heer DIJK (SP): Wel driehoog.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Oké. Dan gaan we daar eens een goed gesprek over voeren of dat zo is.

De heer DIJK (SP): Ik ben er van de zomer nog geweest om een huuronderzoek te doen, in Beijum. Het was inderdaad driehoog.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Maar niet achter. Goed, laten we die discussie niet ...

De heer DIJK (SP): Achterin Beijum.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): De vraag is de volgende: is het niet zo dat juist actief investeren in een stad die bruisend is, die zorgt dat er in deze stad mensen willen wonen, die zorgt dat het bedrijfsleven zich hier wil vestigen door een goed economisch beleid, ertoe leidt dat in deze stad banen worden gecreëerd? Dat zijn de banen die ook de mensen nodig hebben voor wie u opkomt.

De heer DIJK (SP): Dit is dezelfde redenering als de heer Schroor had in een van de eerste debatten die ik ooit had in deze gemeenteraad. Dat ging over het trickle-downeffect, dat als je aandacht gaat besteden aan hoogopgeleiden, de banen voor laagopgeleiden vanzelf komen. Daar kan ik nog even iets over opmerken, want als u dan zoveel hart heeft voor die mensen met een lagere opleiding, waar was u dan toen er hier mensen op de Grote Markt stonden, wekenlang achter elkaar, die ontslagen zouden worden? Uiteindelijk hebben we gezien dat een groot deel van die mensen nog steeds in onzekerheid verkeert, dan nu bij een

andere thuiszorginstelling, ook met tijdelijke contracten. Het is nog steeds precies hetzelfde verhaal en u komt niet voor hen op.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Even voor de duidelijkheid: trickle-down heeft met wat ik net zei helemaal niets te maken. U moet wel u definities goed houden, dat lijkt me toch duidelijk.

De heer DIJK (SP): Mooi.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ik had nog een vraag aan de SP over de beschrijving van de stad. De SP geeft aan dat de zuidelijke wijken groen kleuren, de noordelijke wijken rood. Wat is nou precies de ambitie van de SP? Als ik de collegebrief lees, spreek daar heel duidelijk uit dat het college wil dat ook de noordelijke wijken groen gaan kleuren. Maar het lijkt er wel op dat de SP liever ziet dat de zuidelijke wijken rood kleuren. Dat is wel een groot verschil.

De heer DIJK (SP): Rood als stemgedrag allicht. Maar in kleuren; als het om groen gaat moeten inderdaad het noorden, westen en oosten een stuk groener worden. Dan heb ik het niet alleen over boompjes maar dan heb ik het over tevredenheid en wij zien dat die terugloopt. We merken dat ook in alle buurtonderzoeken die we daar doen. En daar is hard werk voor nodig en dat betekent absoluut niet dat wij die zuidelijke wijken rood willen laten kleuren. Wij willen juist achteruitgang tegenwerken.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, de heer Dijk vroeg net aan GroenLinks waarom zij niet aanwezig waren op de Grote Markt. Bij de grote thuiszorgdemonstraties, daar doelt de heer Dijk natuurlijk op. Ik snap het niet zo goed hoor, want volgens mij heeft het college keihard gewerkt om een goede oplossing te vinden voor die thuiszorgorganisatie die omviel en hebt u zelfs het college daarvoor gecompimenteerd.

De heer DIJK (SP): Nou kijk, waar ik het college mee gecompimenteerd had, is dat er na wekenlang actievoeren van thuiszorgwerkers op de Grote Markt, waarbij het college in eerste instantie zei: "Ja sorry, die werkgelegenheid en het overnemen van personeel, daar gaan wij niet over, dan kunnen wij niet veel aan doen, dit is niet onze verantwoordelijkheid", in een keer toch een keerpunt is geweest. Dat is mooi maar ik denk niet dat dit uw verdienste is geweest of die van het college.

De VOORZITTER: Ik geef mevrouw Bloemhoff nog het woord en daarna mag u uw betoog vervolgen.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, voorzitter, de heer Dijk had het in zijn betoog over de leefbaarheid van de wijken. Dan vraag ik mij toch af waarom de SP vorige week tegen de bouw van 435 jongerenwoningen heeft gestemd, terwijl dat een grote ontlasting is van de wijken.

De heer DIJK (SP): Ik wil daar best een hele discussie over voeren en dat hebben we volgens mij vorige week ook gedaan. Volgens mij was het helder, ook daar weer, dat bewoners op een veel te laat moment en in een veel te vaag stadium betrokken zijn en dat er naar onze mening meer aandacht wordt besteed aan een projectontwikkelaar, die zoveel mogelijk vierkante meters wil realiseren, dan aan bewoners die dat in hun achtertuin krijgen of in hun buurt.

De VOORZITTER: Laatste puntje, mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik concludeer dat u aan de overkant van het water een flat belangrijker vindt dan de bewoners in de hoogte in de Korrewegwijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik heb een lijstje gemaakt voor vandaag, want ik verwachtte natuurlijk dit soort opmerkingen. Om te beginnen de Blekerstraat, de tuinbouw Dwarsstraat, de Woldring, de Noorderkerk, Hampshire Hotel, Oosterhamrikkade, de Haddingestraat, allemaal plekken waarbij bewoners in een veel te laat stadium zijn geïnformeerd en ze uiteindelijk in de marge mee mogen rommelen over een

plan dat de gemeente heeft gemaakt met projectontwikkelaars. En dat is het punt waar het voor ons over gaat en niet of wij voor of tegen jongerenhuisvesting zijn en die locaties hebben aangewezen. Dat is een compleet ander punt. Dat betekent nog niet dat je voorbij mag gaan aan fatsoenlijke bewonersparticipatie en dat je die mensen goed moet inlichten, van tevoren.

De VOORZITTER: Goed. Nu mag u uw betoog vervolgen.

De heer DIJK (SP): Ik was wel aan de beurt vandaag, inderdaad. Maar dat vind ik mooi.

Voorzitter, deze coalitie besteedt meer aandacht aan het verkopen van kavels voor koopwoningen dan aan het oplossen van het tekort aan sociale huurwoningen, waardoor huurders en woningzoekenden minder kans van slagen hebben om een betaalbare woning te vinden. Deze coalitie besteedt meer aandacht aan pas afgestudeerde talenten die een startup willen opzetten dan aan een alleenstaande moeder die haar parttimebaan in de thuiszorg verloor. Al die zaken waar de aandacht van de coalitie wel naar uitgaat zijn typische successpeeltjes van D66 en de VVD. Zij handelen in het directe belang van de happy few, lijken de toenemende kloof in de samenleving niet te willen zien en hebben geen enkele aandrang om de kloof te dichten. En de PvdA en GroenLinks laten dat gebeuren. Zij lijken de struisvogeltactiek toe te passen.

Voorzitter, voor de resterende coalitieperiode wenst de SP de stad minder successpeeltjes van D66 en VVD en meer linkse spierballen van PvdA en GroenLinks toe. En uit de voorjaarsbrief concludeert de SP dat de nabije toekomst geen verandering zal brengen, dat de kloof niet gedicht zal worden. Sterker nog: de voorjaarsbrief ademt nog meer dan eerder uit dat coalitiepartijen ervan uitgaan dat Stadlers nog zelfredzamer kunnen worden en de overheid dus nog een stap terug kan doen.

Vorige week presenteerden wetenschappers van de Universiteit voor Humanistiek en de Universiteit van Amsterdam hun eerste conclusies over de gevolgen van de decentralisaties in zes steden. Het goede nieuws is, als je het goed nieuws mag noemen, dat zij concluderen dat het ideaal van de zelfredzame burger breed wordt gedeeld door politici en professionals. En zij constateren tegelijkertijd dat het een armoedig ideaal is, waaraan schadelijke effecten zitten. Ik citeer: "Sommige mensen hebben gewoon hulp nodig. Dat is al erg genoeg, bespaar hen die pijnlijke ervaring door ze steeds te vertellen dat ze zelfredzaam moeten zijn, terwijl ze dat niet kunnen. En maak geld vrij voor hulp."

Voorzitter, een van de belangrijkste opdrachten voor deze coalitie is om de komende jaren de zelfredzaamheidsfetisjisten een halt toe te roepen en werk te maken van hulp voor de mensen die dat nodig hebben.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, komt dan ook het moment dat de SP gaat ophouden met de hele tijd volhouden dat er mensen zijn die niet zelfredzaam kunnen zijn en dat ze de zegenrijke hulp van de SP nodig hebben?

De heer DIJK (SP): Volgens mij ligt dat probleem niet bij de SP maar ligt het probleem eerder bij u, dat u uw kop in het zand hebt gestoken de afgelopen twee jaar, als er problemen waren in de thuiszorg. En dat het college zich inderdaad alleen maar op die zelfredzaamheid richt, want in voorjaarsbrief staat ook weer precies hetzelfde: "We gaan ervan uit, zoals eerder aangegeven, dat de eigen kracht en zelfredzaamheid nodig zijn en de prioriteit zullen hebben voor de komende tijd." U zou een beetje meer energie moeten besteden aan dat om te keren, dan aan mij de maat proberen te nemen.

Voorzitter, ik hoor u al denken, want ik word vrij vaak geïnterrupteerd, en dat is prima: de SP presenteert weer een lijstje van wat niet goed gaat in de stad. Maar, voorzitter, wij hebben ook gezien dat het wel anders kan. Bijvoorbeeld bij de opvang van vluchtelingen, bij het creëren van lokale werkgelegenheid tijdens de aanleg van de zuidelijke ringweg, bij het in gemeentelijke dienst nemen van de gebouwenbeveiligers, bij de totstandkoming van het meerjarenprogramma Sport, bij het verstrekken van kledingbonnen voor kinderen die in armoede opgroeien, bij de aanpak van huisjesmelkers en bij het toekennen van een subsidie voor het Odensehuis.

Al deze voorbeelden hebben een ding gemeen: er was lef voor nodig. Lef van de inwoners van deze stad en lef van deze gemeenteraad om deze maatregelen af te dwingen. Het kan dus wel. De kloof tussen noord en zuid, tussen werkzoekend en werkend, tussen arm en rijk, tussen zelfredzaam en hulpbehoevend, tussen woningzoekend en mensen met een woning, kan verkleind worden. Daarvoor heeft de SP vijf voorstellen. Ik zie dat de voorzitter met zijn hand bij de knop zit.

De VOORZITTER: Nou, dat komt omdat u door uw tijd heen bent.

De heer DIJK (SP): Dan zal ik er even kort bij langsgaan.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang. Als dat kan, graag.

De heer DIJK (SP): Voorstel 1: Aandacht voor de noordelijke wijken. Samen met het CDA, de Stadspartij en de CU verzoeken wij het college om geld voor hogere wijkbudgetten te gaan zoeken, voornamelijk voor de noordelijke wijken.

Voorstel 2: De wijkvernieuwing Selwerd. Van alle noordelijke stadswijken is er een die echt aan wijkvernieuwing toe is. Die heeft de dans in negatieve zin ontsprongen. Waar de wijkvernieuwing heeft plaatsgevonden in Vinkhuizen en Paddepoel zou Selwerd aan de beurt zijn. Wij zien dat die wijkvernieuwing is gestopt en we merken dat het nodig is om een nieuw aanvalsplan te maken, dat verder strekt dan tot nu toe is gebeurd, om echt grote stappen te maken in Selwerd.

Voorstel 3: Uit onderzoek van TNS NIPO blijkt dat een op de vijf mensen weleens zorg vermijdt of uitstelt vanwege het eigen risico. We kunnen niet in een keer het eigen risico afschaffen, ondanks dat er een heel mooi initiatief gaande is voor een Nationaal Zorg Fonds zonder eigen risico maar zolang dat er nog niet is, willen wij dat heel graag afdekken in een collectieve zorgverzekering voor minima.

Voorstel 4: Stoppen met verkoop sociale huurwoningen. Ik noemde net in een interruptie bij de heer Luhoff al: er zijn de afgelopen jaren hartstikke veel sociale huurwoningen verkocht en veel minder bijgebouwd. Dat is een groot probleem en we zien dat mensen daardoor in de knel komen, die op zoek zijn naar een betaalbare huurwoning.

Voorstel 5: Verruiming van de individuele inkomenstoelage. Vooruitgang begint bij het bestrijden van achterstand. Om te voorkomen dat meer Stadgers in de schulden terechtkomen, stellen wij voor dat de individuele inkomenstoelage al na drie jaar in plaats van na vijf jaar wordt toegekend.

Voorzitter, wij zijn benieuwd voor welke voorstellen wij steun vanuit de raad kunnen verwachten of met welke voorstellen andere partijen komen om de toenemende kloof in de stad te dichten. Dank u wel.

Motie 7: Eerst Selwerd (SP, ChristenUnie, Stadspartij, CDA)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsnota,

constaterende dat:

- uit de Stadsmonitor naar voren komt dat Selwerd op vele terreinen ondermaats 'scoort';
- na de wijkvernieuwing van Vinkhuizen en Paddepoel de wijk Selwerd aan de beurt zou zijn voor wijkvernieuwing;

overwegende dat:

- er sprake is van achterstallig onderhoud aan huurwoningen en van de openbare ruimte in Selwerd;
- de wijkvernieuwing van Selwerd te langzaam gaat en te lang op zich laat wachten;

verzoekt het college:

- een plan van aanpak voor Selwerd te maken waarbij grondige wijkvernieuwing op zowel sociale als fysieke terreinen wordt uitgewerkt;
- de raad hierover voorafgaand aan de begrotingsbespreking 2017 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8: Meer nieuwbouw dan verkoop (SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsnota,

constaterende dat:

- de voorraad sociale huurwoningen onder druk staat door de groeiende wachtlijsten en -tijden voor betaalbare huurwoningen;
- de voorraad sociale huurwoningen door de verkoop en beperkte bouw van sociale huurwoningen de afgelopen jaren is afgenomen;

overwegende dat:

- de beschikbaarheid van sociale huurwoningen een steeds groter probleem is geworden en door de toenemende vraag ook zal blijven;
- de verkoop de voorraad sociale huurwoningen doet afnemen, zolang er niet voldoende wordt bijgebouwd;

verzoekt het college:

- de verkoop te stoppen en de bouw van betaalbare huurwoningen nu snel te starten;
- bij de begroting hiervoor middelen ter beschikking te stellen¹ om concrete plannen van woningbouwcorporaties eerder en sneller te realiseren;

en gaat over tot de orde van de dag.

¹ Bijvoorbeeld door middel van projectfinanciering, leningen of gereduceerde grondprijzen

Motie 9 (SP)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- sinds 2014 de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de compensatie eigen risico (CER) en belastingaftrek voor specifieke zorgkosten is vervallen;
- sinds 2015 de korting op de eigen bijdrage in de AWBZ en Wmo is vervallen;
- de gemeente Groningen de wegevalle Wtcg maar gedeeltelijk compenseert;
- het NIBUD heeft berekend dat het wegvallen van deze inkomensondersteunende maatregelen voor mensen met hoge zorgkosten een negatief inkomenseffect heeft van 3% tot 9% en voor mensen met lage zorgkosten van 2,5% tot 5%;
- het NIBUD heeft berekend dat een alleenstaande in de bijstand er 4% op achteruit is gegaan, dit is een verlies van 560 euro per jaar;
- het aantal mensen dat de premie voor de zorgverzekering niet betaalt volgens het CBS in vijf jaar met ruim 22% is toegenomen tot 298.000;
- volgens de landelijke huisartsenvereniging jaarlijks 3% en volgens INS NIPO een op de vijf mensen weleens zorg vermijdt of uitstelt vanwege het eigen risico, hetgeen in veel gevallen de klachten verergerd en uiteindelijk leidt tot hogere zorgkosten;

overwegende dat:

- de zorgkosten van chronisch zieken en gehandicapten onverminderd hoog zijn;
- het verplichte eigen risico jaarlijks zal blijven stijgen;
- de cliëntenraad Werk en Inkomen aandringt op een hogere korting via de gemeentelijke collectieve zorgverzekering op de basispremie, een korting op de aanvullende zorgverzekering en een vergoeding voor het verplichte eigen risico;

verzoekt het college:

- in de onderhandelingen met Menzis voor vergoedingen via de gemeentelijke collectieve zorgverzekering GarantVerzorgd 2017 te verkennen;
 - o wat de mogelijkheden zijn voor een hogere korting op de basispremie;
 - o wat de mogelijkheden zijn om een korting op de premie voor de aanvullende zorgverzekering te verstrekken;
 - o wat de mogelijkheden zijn het verplichte eigen risico mee te verzekeren, naar het voorbeeld van onder andere de gemeente Hoogezand-Sappemeer;
- de gemeenteraad daarover voor 1 oktober 2016 te informeren.

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 10: Individuele inkomensvoetstuk eerder toekennen (SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- uit de armoedemonitor blijkt dat langdurige minimahuishoudens voornamelijk uit alleenstaanden en eenoudergezinnen bestaan;

- een op de zeven huishoudens en een op de vijf huishoudens met kinderen moet rondkomen van een laag inkomen;
- de individuele inkomenstoelage in de gemeente Groningen op dit moment wordt toegekend wanneer rechthebbenden reeds vijf jaar een laag inkomen hebben;
- de individuele inkomenstoelage bedoeld is voor mensen die langdurig zijn aangewezen op een laag inkomen, weinig tot geen perspectief hebben op inkomensverbetering en daardoor in financieel moeilijke omstandigheden zijn geraakt of terecht kunnen komen;
- het aantal minimahuishoudens in 2015 meer is gestegen dan de jaren daarvoor;

overwegende dat:

- in veel andere gemeenten de individuele inkomenstoelage wordt toegekend wanneer rechthebbenden drie jaar een laag inkomen hebben;
- het aantal minimahuishoudens dat in problematische schulden terecht is gekomen of dreigt te komen groeiende is;
- de individuele inkomenstoelage voor minimahuishoudens die langdurig zijn aangewezen op een laag inkomen voor enige financiële rust kan zorgen;

verzoekt het college:

- de raad een voorstel voor te leggen waarbij de individuele inkomenstoelage wordt toegekend aan rechthebbenden die drie jaar een laag inkomen hebben;
- dit voorstel uiterlijk 1 november 2016 aan de raad te doen toekomen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de Partij voor de Arbeid. Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Het doet mij deugd dat de drie grootste partijen in deze raad de tweedeling vandaag als centraal thema hebben. D66 met een wat optimistisch verhaal, de SP met een zeer pessimistisch verhaal en nu het verhaal van de PvdA.

Voorzitter, het gesprek van de afgelopen weken is zonder twijfel de Brexit. Veel Britten kozen uit onvrede voor een vertrek uit de EU. Hierbij bleek een groot verschil van opvatting te bestaan, de heer Luhoff wees daar al op, tussen jongeren en ouderen en tussen lager en hoger opgeleid. Een groeiende tweedeling en toenemende onvrede bleken een recept voor ongelukken. Wat heeft dit te maken met Groningen, zult u misschien denken? Veel. Heel veel. In kennisstad Groningen wonen veel studenten die zich tot voor kort een Verenigd Koninkrijk buiten de EU niet konden voorstellen. Britse studenten, die absoluut voor 'remain' waren maar ook Nederlandse studenten die na een geweldige studieperiode in Groningen aan de slag willen in het buitenland. Jonge ambitieuze mensen, die gemakkelijk van stad naar stad hopen en het jammer zullen vinden wanneer zij Londen straks moeten overslaan.

Maar mijn fractie hoort ook Stadgers die hier net wat anders tegenaan kijken. Stadgers die zeggen: "Niet dat we uit de EU moeten, hoor. Helemaal niet. Maar ik werk bij de Sontbrug en ik moet het opnemen tegen Roemenen die via malafide uitzendconstructies aan de slag zijn." En: "Ik als kantinemedewerker word keer op keer geconfronteerd met nieuwe aanbestedingen, waarbij ik keer op keer meer moet doen voor minder geld." En ouderen die na hun vertrek bij V&D moeten concurreren met tien jongere studenten. Zo is het wel. Ook in Groningen is er een groot verschil als het gaat over werk, over bestaanszekerheid, over toekomstperspectief. Voorzitter, globalisering is mooi maar net nog wat mooier als iedereen daarvan meeprofiteert. En Groningen is mooi maar net nog wat mooier als iedereen daar de vruchten van kan plukken. Hoe geven we alle Groningers van onze stad weer perspectief? Dat, voorzitter, is de grote uitdaging voor onze gemeente, voor de politiek in dit huis.

Voorzitter, een vraag: hoeveel van de werkzoekenden in deze regio zijn ouder dan 50 jaar? Hoeveel denkt u dat dit er zijn? 40% is het antwoord. 40%: 4 op de 10 werkzoekenden is ouder dan 50 jaar. Van de 55-plussers met een uitkering maakt slechts 10% kans op een baan, zo meldde NRC deze maand. Onze stad telt 10.000 mensen in de bijstand. Daar heb ik de mensen in de WW niet bijgerekend, de WIA niet, de Wajongers niet, en ook niet de Nuggers, een moeilijk woord voor niet-uitkeringsgerechtigden. Als je alleen die mensen in de bijstand meetelt, die 10.000 mensen, dan kom je dus uit op 3600 Stadgers van 50 jaar of ouder die in de huidige situatie nooit weer aan het werk komen. Dit leidt tot grote frustratie en zelfs tot armoede. Mijn fractie wil daarom dat we werk gaan maken om deze groep werkzoekenden weer aan de slag te krijgen. We hebben een actieplan jeugdwerkloosheid dat vooral in de economische crisis ...

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, u mocht uw zin ook wel afmaken, hoor.

De VOORZITTER: Maar nou hebt u het woord.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, kan mevrouw Bloemhoff van de PvdA mij uitleggen hoe het komt dat mensen die geen baan hebben zo snel in de armoede terechtkomen? Dat is eigenlijk wat u concludeert. Daardoor geeft u eigenlijk meteen aan dat wanneer je in de bijstand zit, je geen bestaanszekerheid hebt. Kunt u mij dat toelichten?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Het is zo dat als jij je baan verliest, je inkomen verliest. Zeker als je in een huis woont dat onder hypotheek zit en dat je niet aan de straatstenen kwijt kunt. Dan kom je dus in een armoedige situatie. Als je werkt, ga je er elk jaar op vooruit, krijg je er elk jaar salaris bij. Dus het lijkt mij evident, voorzitter.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dat is helder. Dat onderdeel van werken, dat begrijpt de SP-fractie ook glashelder. Het gaat mij heel erg om dat onderdeel dat u ook in de gezinsbodes schrijft, van bestaanszekerheid en geen baan hebben. Daar gaat het mij om. Wij doen een voorstel om de langdurigheidstoeslag eerder toe te kennen om die bestaanszekerheid, dat kleine beetje ruimte ...

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, uw voorstel hebt u net kunnen toelichten.

De heer DIJK (SP): Ja maar ik vraag mij af waar u dan mee komt. Waar komt de PvdA mee om mensen die geen baan hebben dat stukje bestaanszekerheid te geven?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Wij komen nu met een voorstel om mensen weer werk te geven. Werk geeft zekerheid. Werk geeft perspectief en daar gaat de Partij van de Arbeid voor. Voorzitter, in de economische crisis hebben we gekozen voor een actieplan Jeugdwerkloosheid, om te voorkomen dat als je pas afgestudeerd bent, je aan de kant komt te staan en er nooit meer tussen komt. Maar de economische crisis is voorbij en het is juist nu van belang dat ook werkzoekende 50-plussers daarvan profiteren. Zij beschikken over een schat aan kennis en ervaring die in deze City of Talent niet verloren mag gaan. Daarom dienen wij een motie in.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, leuk en belangrijk. Ik heb die motie gezien. Heel sympathiek. Waar het mij om ging is dat ik u vraag wat u er daadwerkelijk aan doet om mensen die geen baan hebben te helpen. U noemt net zelf tienduizend Stadgers die geen werk kunnen vinden. Die tienduizend banen gaat u niet in een jaar realiseren, neemt u dat maar van mij aan. Wat gaat u concreet doen om die mensen bestaanszekerheid te geven, dus het bestrijden van achterstelling?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, daar kom ik nu op. We hebben hier een voorstel voor participatiebanen. Dat is een middel om mensen die nu thuis zitten en in de uitkering, weer te laten participeren in de maatschappij. Deze mensen krijgen weer arbeidsritme, weer een sociaal netwerk en weer perspectief, mijnheer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, een erg goed voorstel. Geen structureel werk. Dat betekent nog steeds dat mensen na een bepaalde tijd gewoon weer terug kunnen komen in de bijstand en volgens u, dat hebt u net zelf verwoord, geen bestaanszekerheid hebben. Wat gaat u daaraan doen, concreet? Aan die mensen?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Bestaanszekerheid, mijnheer Dijk, is in de eerste plaats dat je zelf je brood op de plank kunt verdienen en in de tweede plaats komt er hier een aantal voorstellen op het gebied van werk en bestaanszekerheid en dan kunt u beoordelen wat u daarvan vindt. De participatiebanen vinden wij van belang. Het college kan het op dit moment niet invullen en we vragen ons af hoe dat kan met zoveel werkzoekenden. En daarom dienen wij daar een motie voor in.

Dan heeft onze stad ook flink geprofiteerd van culturele evenementen, de afgelopen jaren, met als toppunt de tentoonstelling van Bowie. Goed voor de werkgelegenheid van alle Stadjs. In 2018 wordt Leeuwarden culturele hoofdstad van Europa. Dat biedt kansen en daarom dient mijn fractie ook een motie in.

Voorzitter, Groningen groeit en ook op de woningmarkt gaat het weer crescendo. Ik zei vorig jaar al dat de woningen als warme broodjes over de toonbank gaan en vandaag kunnen we zeggen dat de bakker de vraag niet meer aankan. Om te voorkomen dat alleen de meest vermogenden een woning in de stad kunnen betalen en mensen jarenlang wachten op een huurwoning of naar elders vertrekken omdat ze zich hier geen koopwoning kunnen veroorloven, roept mijn fractie op tot een versnelling van de bouwopgave, zodat iedereen betaalbaar kan wonen in de stad.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, wederom geen heel slecht voorstel.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Zegt u maar gerust: een goed voorstel, mijnheer Dijk.

De heer DIJK (SP): Nou nee, ik zal even aangeven waarom ik het geen ontzettend goed voorstel vind. Wat bedoelt u precies met middelhoge huren?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dat gaat natuurlijk om de groep die net boven de sociale huur komt en dan zit er zo'n groot gat met dure huur, dat je je gewoon geen andere woning kunt veroorloven. Daarom hebben we het over middeldure huurwoningen.

De heer DIJK (SP): Dat vermoedde ik natuurlijk al. Dat wist ik stiekem ook al een klein beetje. Maar het verbaast me zo ontzettend dat u zich uitgerekend hierop richt. Ik noemde het daarnet in een interruptie bij de heer Luhoff ook al. Wij krijgen het niet voor elkaar om de statushouders nu een woning toe te wijzen. We zien dat van het aantal sociale huurwoningen in 2014 er 240 zijn verkocht en in 2015 190. Dat we er bij lange na niet genoeg betaalbare huurwoningen bijbouwen, in de lagere categorie dus.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik weet waar u naartoe wilt.

De heer DIJK (SP): Maar waarom richt u zich nou eigenlijk hierop en niet op die groep mensen die het in eerste instantie echt nodig hebben?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): De heer Dijk probeert hier te suggereren dat wij dat niet zouden doen. Dat is natuurlijk niet het verhaal.

De heer DIJK (SP): Ik zie het niet.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Onze woon-woordvoerder heeft ook altijd gezegd dat we meer sociale huurwoningen moeten bijbouwen. Maar er is natuurlijk een ander probleem en dat is dat mensen daar te lang in blijven hangen, omdat er geen betaalbare huurwoning of koopwoning is. Dus het is een hele combinatie van dingen.

Voorzitter, bestaanszekerheid – de heer Dijk begon er al over – gaat niet alleen over werk hebben en een dak boven je hoofd. Het gaat ook over je veilig voelen in je eigen buurt. Uit de veiligheidsmonitor blijkt dat steeds meer Stadjs te maken hebben met overlast of verloedering. In de Korrewegwijk hebben bewoners daarom samen een milieustraat georganiseerd. Ook tijdens ons bezoek in de Oosterparkwijk bleek die behoefte groot. De ChristenUnie zal hierover straks een motie indienen.

Veilig naar school kunnen fietsen, is belangrijk voor de jongste inwoners van onze stad. Daarom pleit mijn fractie voor de inrichting van meer 30 km-zones in wijken en rondom scholen. Wij vinden het van belang dat bewoners weten dat zij samen met hun buurt initiatief kunnen nemen voor een verkeersveilige inrichting van hun buurt. Dit past ook prima binnen het wijkgerichte werken.

Voorzitter, ik begon mijn betoog met de Brexit en de desastreuze gevolgen die een toenemende onvrede en een toenemende tweedeling in de samenleving kunnen hebben. Niet onbelangrijk in dit verband is het volgende citaat van Britse historicus Tony Judt: “Als in de ogen van burgers publieke goederen worden gedevalueerd en worden vervangen door private diensten tegen betaling, dan verliezen we het besef dat

gemeenschappelijke belangen en behoeften uitstijgen boven individuele voorkeuren en voordelen.” En met dit citaat leidt mijn fractie dan ook onze laatste motie in over aanbestedingen. Laat bij de inkoop van zorg en jeugdhulp kwaliteit het motief zijn en niet de laagste prijs.

Voorzitter, ik rond af met de volgende oproep. In dit huis praten wij de laatste tijd veel over burgerparticipatie. Maar, willen wij dat onze inwoners vertrouwen houden in de lokale overheid, dan redden we het niet met burgerparticipatie alleen. Dan zullen we moeten leveren. Meer werk, eerlijk werk, goed werk. Goed onderwijs, goede zorg en voldoende betaalbare woningen. Zo komen we samen vooruit in Stad.

Motie 11: Perspectief voor 50-plussers (PvdA, CU)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekend het voorstel inzake de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- 40% van de werkzoekenden in Groningen vijftig jaar of ouder zijn;
- juist deze categorie werkzoekenden na een periode van werkloosheid moeilijk weer aan het werk komt;
- onderzoek uitwijst dat 55-plussers 10% kans hebben om nog weer aan het werk te komen, 60-plussers hebben zelfs maar 3% kans;
- 50-plussers die werkeloos worden twee keer zoveel kans hebben op langdurige werkloosheid als jongeren;

overwegende dat:

- ook werkzoekenden ouder dan vijftig jaar voldoende kansen moeten krijgen om weer aan het werk te gaan;
- het kabinet met een actieplan Perspectief voor 50-plussers komt met als doel hen te ondersteunen in hun zoektocht naar werk;
- werkgevers vaak huiverig zijn om mensen van boven de vijftig jaar een kans te geven;
- 50-plussers vaak ervaren dat hun leeftijd tegen hen werkt en zij dus last hebben van leeftijdsdiscriminatie;
- juist 50-plussers vaak beschikken over waardevolle vaardigheden en ervaring;
- voor jongeren op regionaal niveau de aanpak jeugdwerkloosheid prima resultaten oplevert;

verzoekt het college:

- aan te sluiten bij het landelijk actieplan Perspectief voor 50-plussers en met voorstellen te komen die in het verlengde liggen van dit plan;
- om als centrumgemeente binnen onze arbeidsmarktregio het voortouw te nemen om te komen tot een regionale aanpak werkloosheid 50-plus;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 12: On the Road (PvdA, D66)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekende de voorjaarsnota,

constateert dat:

- Leeuwarden, de hoofdstad van Friesland, in 2018 culturele hoofdstad in Europa is;
- er een grote aantrekkingskracht uitgaat van het fenomeen culturele hoofdstad;
- jaarlijks 11 miljoen Duitsers een cultureel evenement in een buurland bezoeken;
- de weg van Duitsland naar Leeuwarden veelal via stad en provincie Groningen loopt;

overweegt dat:

- de stad Groningen een culturele aantrekkingskracht heeft;
- Groningen, Friesland en Drenthe gezamenlijk optrekken met het culturele plan We the North;
- cultuur niet alleen goed is voor de persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners en ook een duidelijke sociale component heeft maar ook kan zorgen voor een economisch aantrekkelijke omgeving;

verzoekt het college:

- met onze culturele instellingen en met Marketing Groningen en de provincie Groningen een plan te maken om enerzijds het programma van Leeuwarden Culturele Hoofdstad te ondersteunen en anderzijds een Gronings programma daaraan toe te voegen;
- daarover te rapporteren bij de cultuurnota 2017-20120 en de voorjaarsnota 2018;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 13: Aan de slag voor 500 participatiebanen (PvdA, GroenLinks, SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekend het voorstel inzake de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord 'Voor de Verandering' de opdracht voor het college is om mensen te activeren door participatiebanen en vrijwilligerswerk. Uit de Voortgangsrapportage 1 blijkt dat bij het beleidsveld maatschappelijke participatie het aantal mensen dat actief is op een participatiebaan 286 bedraagt, terwijl het doel is 500 mensen actief te hebben op een participatiebaan;
- in Groningen ruim zesduizend bijstandsgerechtigden een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben;

overwegende dat:

- participatiebanen een belangrijk middel zijn om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt weer te activeren, arbeidsritme op te laten doen en weer perspectief te bieden;
- medewerkers op een participatiebaan een belangrijke bijdrage leveren aan de Groninger samenleving;
- verschillende projecten succesvol zijn geworden door de inzet van de participatiebanen (bijv. Van Hulley) en er een behoefte is bij verschillende organisaties aan vrijwilligers of medewerkers met een participatiebaan;

verzoekt het college:

- zich maximaal in te spannen om voor eind 2016 vijfhonderd mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te activeren met een participatiebaan, bijvoorbeeld door de inzet van meer participatiecoaches in de WIJ-teams;
- mocht dit aantal niet gehaald gaan worden voor het einde van het jaar een plan van aanpak aan de raad te presenteren met financiële onderbouwing, zodat in 2017 ten minste de vijfhonderd participatiebanen wel ingevuld kunnen worden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 14: Zorg voor sociale groei Stad: zet in op middeldure huur en goedkope koop (PvdA, VVD, D66, CU)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen 6 juli 2016 besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- er momenteel veel vraag is naar middeldure huurwoningen en goedkope koopwoningen;
- het aanbod van dergelijke woningen achterblijft;
- minister Blok gemeenten heeft opgeroepen voortvarend aan de slag te gaan met de bouw van middeldure huurwoningen¹;
- Groningen groeit; er een grote vraag is op de woningmarkt en stad ook in ruimtelijke zin zal uitbreiden met de uitleglocaties Reitdiep fase III en IV, Meerstad en in de toekomst Suiker Unie;

overwegende dat:

- arm of rijk geen beletsel mag zijn voor burgers om zich in deze stad te vestigen. Er moet (woon)ruimte zijn voor iedereen;
- het niet zo mag zijn dat gezinnen de stad ontvluchten omdat zij hier geen betaalbare koop- of huurwoning kunnen vinden;

verzoekt het college:

- in te zetten op het realiseren van middel dure huurwoningen² en goedkope koopwoningen bij nieuwbouwprojecten;
- de raad in de begroting 2017 hierover te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag.

¹ Muskee, M (18 december 2015) Minister Blok roept op tot bouw middeldure huurwoningen. vngmagazine.nl (geraadpleegd d.d. 20 juni 2016)

² Woningen met een huurprijs tussen de 700 en 1000 euro per maand.

Motie 15: Campus Diep (PvdA, ChristenUnie, SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekende de voorjaarsbrief,

constateert dat:

- het college in de voorjaarsbrief schrijft dat Campus Diep waar mogelijk kan worden afgebouwd en dat wordt voorzien in de oplossing van een knelpunt waarmee de voorziening verantwoord kan worden afgebouwd;
- bij de organisatie van Campus Diep men niet bekend is met de afbouw van de voorziening;

overweegt dat:

- het project Campus Diep jongeren zonder stabiele huisvesting en/of vaak kampend met cannabisverslaving, psychosociale problematiek en schulden weer kansen biedt om hun school af te maken, werk te vinden en een toekomst op te bouwen;
- Campus Diep bestaat uit drie onderdelen, te weten: het Hoendiephuis, Bibabon en Kamers met Kansen die op elkaar zijn afgestemd en achtereenvolgens door jongeren kunnen worden doorlopen;
- het project Campus Diep is geëvalueerd en aantoonbaar een hoog maatschappelijk rendement heeft;

spreekt uit dat:

- het project Campus Diep een maatschappelijk succesvol en rendabel project is dat ook in de toekomst moet worden voortgezet;

verzoekt het college:

- bij de begroting 2017 niet meer uit te gaan van afbouw van Campus Diep;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 16: Inkoop en aanbesteding in het sociale domein (PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekend het voorstel inzake de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- de Aanbestedingswet per 1 juli jl. is gewijzigd;
- binnenkort een AMvB (het besluit inkoopplan kwaliteit Wmo 2015) verwacht wordt;

overwegende dat:

- beide regelingen een grote invloed hebben op de wijze van inkoop en aanbesteding van de gemeente;
- het doel van het Besluit inkoopplan kwaliteit Wmo 2015 is een goede verhouding tussen de prijs en kwaliteit van de Wmo-voorzieningen te waarborgen;
- uit dit besluit volgt dat het college het inkoopplan formuleert en voorafgaand aan een gunningprocedure laat vaststellen door de raad, waarbij voldaan moet worden aan de kwaliteitseisen van de Wmo;

verzoekt het college:

- na de zomer een notitie voor te bereiden over de wijzigingen in het kader van het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de gevolgen voor de gemeente Groningen en waarbij aangegeven wordt op welke momenten de raad betrokken wordt bij de inkoopplannen Wmo en Jeugd 2018, en daarbij het Besluit inkoopplan kwaliteit Wmo 2015 in acht te nemen.

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dan geef ik nu het woord aan GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Wij hebben er straks vijf en we doen heel erg ons best om de verzoekpunten in onze moties kort te houden.

De stad heeft de toekomst. Dat blijkt keer op keer uit statistieken en onderzoeken. De stad heeft alles te bieden. Jongeren vestigen zich graag in steden, de werkgelegenheid concentreert zich er en steden kennen een groot aanbod op het gebied van cultuur en recreatie en ook onderwijs, welzijn en zorg concentreren zich in de steden. En Groningen is precies zo'n stad. Een compacte stad met oude wortels, groot gegroeid te midden van een groen en weids ommeland. Maar dus ook groot geworden door klein te blijven. De veelvoud aan functies, de bedrijvigheid en de levendigheid op een relatief zeer kleine oppervlakte staan in contrast tot weidse ruimte en rust. Er zijn weinig plaatsen waar die combinatie van tegenstellingen zo sterk is maar waar die tegenstellingen elkaar juist nog meer zouden kunnen versterken. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de toekomstvisie Nordic City, die voor Groningen Stad en Ommeland is opgesteld in het kader van de

Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam. Die Nordic City is, en ik citeer: “een geheel van een krachtige, complete stad met een waaier van kwaliteitsbewuste en duurzame dorpen daaromheen, bij elkaar gehouden door een gedeelde energieambitie en een groeiende regionale energie-economie”. De visie van die Nordic City, die ook goed samengaat met de doelstelling om Groningen in 2035 energieneutraal te maken, geeft wat mijn fractie betreft een van de denkrichtingen voor de op te stellen omgevingsvisie, die hier in Groningen onder de noemer The Next City zal worden ontwikkeld.

Voor GroenLinks is de gezonde stad het uitgangspunt in de ontwikkeling van Groningen. Een gezonde stad investeert in groen, heeft schone wateren en bevordert duurzame mobiliteit. Een gezonde stad is een stad die toekomstbestendig is en dus ook de gevolgen van de klimaatverandering kan opvangen. Een gezonde stad is dus een stad waar ruimtelijke ordening, milieubeleid, groenbeleid en duurzaamheid in elkaar grijpen en elkaar versterken. Die gezonde stad manifesteert zich op veel verschillende manieren. Op straat- of buurtniveau door het mogelijk maken van leefstraten, waarbij spelen, verblijven en ontmoeten in woonstraten de menselijke maat terug kunnen brengen. Daarover nam de raad vorig jaar de motie van onder andere GroenLinks aan en om diezelfde reden staan wij op een motie van de ChristenUnie over 30 km-straten.

Door de stad nog beter geschikt te maken om vlak bij huis te ontspannen en te recreëren dragen we ook bij aan de gezonde stad. Door sport in de openbare ruimte te stimuleren, door openbare plantsoenen en parken van hoge kwaliteit, door goede fietsroutes van stad naar ommeland, waarover we met D66 een motie indienen. Ja, dat schrijf ik hier op maar ik geloof dat ik ben vergeten dat door te geven. Maar dan heeft D66 al in ieder geval de steun van mijn fractie. Maar ook door het voortzetten van het stadsstrand tot misschien wel een stadsbad. Daar sta ik wel op, de motie die eraan komt van Student en Stad. Gezondheid is ook belangrijk in het onderwijs en voor kinderen. Daarom komen we met een motie in om werk te maken van gezondere schoolkantines.

De gezonde stad komt ook tot uiting in het groen in de stad. De stad heeft goed zicht op de stedelijke ecologische structuur, er worden successen geboekt op het gebied van ecologisch beheer en ecologische diversiteit. Mijn fractie kijkt wel met zorg naar de groencompensatie bij projecten in de stad waar compensatie ter plekke lastig is. Kan het college aangeven hoe het hiervoor in de toekomst versterkt aandacht zal hebben? Groen in de binnenstad is belangrijk. Daarom zijn we blij met de voorgenomen vergroening van de binnenstad in het kader van de binnenstadvisie. Om verdere verstening van tuinen te voorkomen, dient GroenLinks een motie in. Ook staan we op de motie van D66 over geveltuinen die, naar ik begrijp, in de tweede termijn zal worden ingediend. Omdat een gezonde stad ook een duurzame stad is, is het belangrijk om zoveel mogelijk afval te beperken. Een steen des aanstoots is de grote hoeveelheid reclamefolders. Een manier om daar wat aan te doen is het invoeren van JA-JA-sticker, waarbij het uitgangspunt wordt dat inwoners van de stad zelf aangeven of ze folders en krantjes willen krijgen in plaats van andersom, zoals nu. Ook hiervoor zal door de Partij voor de Dieren een motie worden ingediend.

Derde bouwsteen is de ongedeelde stad. De stad waar iedereen op zijn eigen manier mee kan doen, waar omgekeken wordt naar elkaar en waar mensen zelf maximaal invloed hebben op hun eigen leven, al dan niet met hulp. Ik zie de heer Dijk al wat voorover komen. Maar waar ook dat deel van de stad dat het moeilijk heeft, de vruchten kan plukken van de succesvolle stad van startups, bedrijvigheid en innovatie. Het werken aan een ongedeelde stad, waarbij iedereen meedoet, doen we bijvoorbeeld door de ingezette vernieuwing van de sociale zekerheid, waarbij de stad ook landelijk pleit voor experimenten in de bijstand. Vandaag is hier nog uitgebreid media-aandacht voor geweest. Het wachten is op een reactie van de staatssecretaris maar het is te hopen dat Den Haag ook meewerkt aan deze experimenten.

De VOORZITTER: We krijgen de eerste reactie van de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Volgens mij las ik gisteren zowel in de Trouw als in de Volkskrant dat het experiment van mevrouw Klijsma niet mag. Dus wat heeft de stad daar verder aan?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou, volgens mij hebben we daar nog geen duidelijk antwoord op gekregen. Naar wat ik begreep is daar nog een Kamerdebat over en mijn fractie houdt goede hoop dat verstandige voorstellen alsnog worden overgenomen.

Voorzitter, ik begon mijn woordvoering door te zeggen dat de stad de toekomst heeft. Ik was gisteren getroffen door het verhaal van een jongen van tien jaar uit Leiden. Zijn verhaal werd opgetekend door Omroep West en dagblad Metro. Deze jongen vroeg zich af wat zijn toekomst was en of hij een toekomst had. Hij wilde later journalist worden maar hij twijfelde of hij dat wel zou kunnen. De twijfel bleek niet

gelegen in twijfel over zijn capaciteiten maar de twijfel was ontstaan omdat hij erg vaak hoorde dat mensen zoals hij niks kunnen worden. Omdat mensen als hij later alleen maar criminelen zouden worden. Maar gelukkig gaf deze jongen niet op. Hij besloot, als een echte journalist, een film te maken over zijn eigen toekomst. Dit is het verhaal van Mohammed Mkadmi, die van Marokkaanse afkomst is. Ik weet niet hoe het u vergaat maar volgens mij zou een Leidse jongen als Mohammed Mkadmi zich als tienjarige niet dergelijke vragen moeten stellen. Het verhaal van Mohammed is het verhaal van zoveel meer mensen, ook in onze stad, die te maken hebben met alledaagse vormen van discriminatie en vooroordelen. Of dat nou is om hun afkomst, seksuele geaardheid of om andere niet ter zake doende kenmerken, lopen zij tegen barrières op. En het verhaal van Mohammed is uiteindelijk een verhaal met een mooi einde. Want hij krijgt bij het maken van zijn film hulp van de journalist Mustafa Marghadi en van burgemeester Ahmed Aboutaleb en honderden positieve reacties van mensen die hem steun en succes toewensten. De film zal als voorlichtingsfilm op scholen vertoond worden om de gevolgen van discriminatie zichtbaar en bespreekbaar te maken.

De fractie van GroenLinks vindt het belangrijk oog te hebben voor de gevolgen van bewuste en onbewuste discriminatie. Groningen is een open, tolerante en verdraagzame stad en dat willen we ook zo houden. Iedereen in Groningen moet zichzelf kunnen zijn en zoveel mogelijk gevrijwaard blijven van de negatieve gevolgen van intolerantie en vooroordelen en zich geaccepteerd voelen. Het is voor mijn fractie belangrijk om meer zicht te krijgen op het vraagstuk van discriminatie in Groningen. Hoe bevorderen we gelijke kansen voor iedereen? Hoe zorgen we dat er geen toename van onverdraagzaamheid is in Groningen? Hoe geven we aandacht aan voorlichting over wat mensen kunnen doen en hoe zorgen we ervoor dat we meer zicht krijgen op de feiten achter de cijfers? Graag hoor ik daarover een reactie van het college.

In het verlengde hiervan ligt het etnisch profileren. Dit onderwerp kwam de afgelopen tijd breed in het nieuws als gevolg van de aanhouding van de rapper Typhoon. De politie in Zwolle erkende ruiterlijk dat de aanhouding op onterechte gronden had plaatsgevonden en ook gaf de agent toe dat hij bevooroordeeld had gehandeld. Etnisch profileren deugt niet en moet voorkomen worden. Mijn fractie kan en wil zich niet voorstellen dat dit in Groningen op structurele basis gebeurt maar vindt het ook belangrijk dat eventuele incidenten van etnisch profileren worden tegengegaan. Een manier waarop dat zou kunnen, is door middel van stopformulieren. Via bijvoorbeeld een app kan de agent bij een staandehouding simpel de reden ervan noteren. Het effect daarvan is dat de agent bewuster en gemotiveerder onderbouwt waarom iemand wordt staande gehouden. In Engeland zijn bij de invoering van een dergelijk systeem positieve ervaringen opgedaan en in Amsterdam en Utrecht worden de eerste stappen gezet in die richting. Mijn fractie zou graag zien dat Groningen die ontwikkeling in de gaten houdt en onderzoekt of wij daarbij kunnen aansluiten.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, zou het niet beter zijn als we vanuit de raad gewoon vertrouwen hebben in onze professionals en de politie hun werk laten doen dat ze moeten doen, in plaats van ze met extra administratieve lasten op te zadelen?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Om te beginnen over dat laatste, die extra administratieve lasten zijn zeer beperkt en ze verdienen zich terug als er vervolgens een bewustere keuze wordt gemaakt rondom staande houden. Ik zal de eerste zijn die zegt, op uw eerste vraag, dat mijn fractie geen aanleiding heeft om te denken dat het slecht gesteld is in Groningen. Maar ik kan u een bijeenkomst van Amnesty International memoreren, een aantal jaren geleden, waarbij er toch blijkbaar in het publiek veel mensen waren die de indruk hadden en het gevoel hadden dat hiervan sprake was. Als dat een kleine groep is en het een weinig voorkomend probleem is, is het wel belangrijk om de politie te helpen en objectieerbare criteria te hebben voor het staande houden van mensen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, op het moment dat het een gevoel is bij mensen en uit niets blijkt dat het hier in Groningen aan de orde is, moeten we dan niet gewoon dat gevoel wegnemen en dat niet met een extra last gaan organiseren?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Mijn fractie denkt dat het te makkelijk is om te zeggen: "We zien het niet dus het komt niet voor." Terwijl uit het voorbeeld dat ik net noemde van Typhoon en ook van de jongen

uit Leiden blijkt dat dit soort dingen wel degelijk spelen en dat we ook iets moeten doen om daar tegenover te stellen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja dank u, voorzitter. Dat probleem is er; dat kunnen we op zich niet ontkennen. Maar zou het dan niet beter zijn om dat gesprek te voeren? Hebt u dat gesprek al gevoerd met de politie? Want u zegt: “We gaan de politie helpen.” Heeft de politie bij u aangegeven dat ze behoefte heeft aan zo’n stopformulier?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik draai het toch om. De indruk van mijn fractie is dat dit een goed middel zou kunnen zijn om eventuele problemen op dat vlak te tackelen. Daarom zegt mijn fractie niet: “Wij moeten nu stopformulieren invoeren” maar mijn fractie zegt en gaat ook in de motie een verzoek indienen aan het college: “Kijk wat er in Utrecht en Amsterdam gebeurt en kijk of het iets zou zijn wat ook in Groningen een rol zou kunnen spelen.” En daarbij heb ik ook gevraagd dat we onderzoek doen naar de cijfers achter de cijfers. Wij constateren bijvoorbeeld dat het Panel deurbeleid vrij weinig meldingen heeft, terwijl we ook weten in een rondgang van het Meldpunt discriminatie bij scholen, dat dit een van de eerste dingen is die jongeren in klassen noemen als zijnde een probleem dat voorkomt. Dus óf het komt voor en we moeten er iets aan doen, óf er is een beeld dat het voorkomt en dan is het ook verstandig om daar een publiek debat over te voeren.

De VOORZITTER: Laatste puntje, mijnheer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, ik kan een heel eind meegaan maar zou het dan gewoon niet beter zijn om juist in gesprek te gaan met de politie? U hebt u al een heleboel oplossingen neergelegd. Als u nu had gezegd: “Dit probleem is er en we willen ook het verhaal achter de cijfers kennen. Laten we in gesprek gaan met de politie” maar u geeft een voorzet van: “Eigenlijk zouden we dit ook moeten gaan doen en kijken hoe ze het daar doen”, zonder dat wij weten hoe de politie hiertegenover staat.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dat is dus, nogmaals, niet het geval. Mijn fractie doet een voorstel om te kijken of dit behulpzaam zou zijn en we gaan dan, als de motie aangenomen wordt, afwachten wat daar het resultaat van is. Het voorbeeld van Utrecht leert dat de politie daar in Utrecht actief aan meedoet. Gisteren nog was daar in Utrecht een bijeenkomst over. Ik ga verder.

De VOORZITTER: Ik wil u wel attenderen op het feit dat u door uw tijd bent.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dat snap ik. Dan zal ik proberen het wat korter te houden en dan zal ik proberen om in mijn tweede termijn iets te doen.

Het is belangrijk dat we in woord en gebaar duidelijk maken dat iedereen in deze stad zichzelf kan zijn. Een symbolisch gebaar kan daarbij een groot effect hebben. Een van die manieren is het aanbrenge van een regenboogzebrapad. Nu vroeg de jongerenorganisatie DWARS daar meer dan een jaar geleden het college al naar en ik weet dat er in deze raad brede steun voor bestaat om in de stad zo’n zebrapad aan te leggen. Er ging zelfs al een motie van Student en Stad rond maar navraag leerde mij dat er nu toch binnenkort een positieve reactie komt op het voorstel van DWARS. Kan het college dat bevestigen en kan het college bij het antwoord ook vertellen hoe DWARS maar uiteraard ook vertegenwoordigers van de LGBT-gemeenschap in Groningen bij de verdere uitwerking betrokken zullen worden?

Voorzitter, het is belangrijk dat slachtoffers van geweld en vervolging onderdak wordt geboden. Ja, ik zie een blik. Zal ik gewoon doorgaan? Het is daarbij belangrijk dat vluchtelingen zo snel mogelijk de kans krijgen om tot rust te komen en verder kunnen gaan met hun levens, ook in Groningen. Zo snel mogelijk onderwijs, met name in de Nederlandse taal, deelname aan activiteiten en werk en ondersteuning bij het verwerken van hun ervaringen leiden ertoe dat ze zo snel mogelijk hun draai kunnen vinden in Nederland. Het is goed dat wij als stad vooroplopen in het bieden van onderdak, via noodopvang maar ook via het asielzoekerscentrum aan de Energieweg. De heer Luhoff refereerde er al aan. Vorige week maakte het college ook het actieplan De Groningse Opgave Vluchtelingen bekend. Het is belangrijk dat mensen zo min mogelijk overgeplaatst worden bij hun aankomst in Nederland en mijn fractie is daarom ook blij met de inspanning die gedaan wordt om mensen die in Groningen willen blijven, zoveel mogelijk de

gelegenheid te bieden om hier te blijven. Daarbij is voldoende beschikbaarheid van sociale huisvesting, ik heb een stuk overgeslagen, een belangrijke vereiste om dat mogelijk te maken. Gezien het belang dat mijn fractie stelt aan een goede opvang van asielzoekers, staat GroenLinks op een motie die in kaart brengt hoe kinderen in de noodopvang zo snel mogelijk zwemonderwijs kunnen krijgen. Ook zijn we mede-indiener van een motie van de Partij voor de Dieren die verzoekt na te gaan hoe samenwonen van studenten en asielzoekers gerealiseerd kan worden om daarmee ook snellere participatie in de Groninger samenleving te bevorderen.

Mijn fractie dient naast de al in mijn woordvoering genoemde moties, nog een motie in waarin het college gevraagd wordt binnen de VNG invloed aan te wenden om de invoering van de Wet open overheid te bevorderen. Tot slot een motie over de wachtlijst voor GGZ-patiënten. Er zijn signalen, bijvoorbeeld van de landelijke huisartsenvereniging, dat er reden tot zorg is over de toegankelijkheid van de GGZ. In de motie wordt gevraagd om de situatie in Groningen in kaart te brengen en om eventueel oplossingsrichtingen aan te dragen mocht een dergelijke problematiek zich ook in Groningen voordoen. En gezien de tijd stop ik met mijn woordvoering.

Motie 17: Gezonde kantine (GroenLinks, PvdA, Student en Stad)

De raad de gemeente Groningen in vergadering bijeen d.d. 6 juli 2016 besprekende de Voorjaarsbrief 2016,

constaterend dat:

- het doel van de overheid was dat alle schoolkantines in 2015 100% gezond zijn;
- het aantal kinderen en jongeren met overgewicht steeg de afgelopen dertig jaar met zo'n 40%. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) was er in 2011 al overgewicht bij bijna 11% van de jongeren van 12 tot 16 jaar en 15% van de jongeren van 16 tot 20 jaar. Dat leidt tot gezondheidsproblemen en daarmee tot hoge maatschappelijke kosten;
- de wens van de tweede kamer om alle schoolkantines in Nederland gezond te maken niet gelukt is. Van de 2000 schoollocaties halen maar 105 de norm van het voedingscentrum (bromdemonitor.ncrv.nl);

overwegend dat:

- de GGD scholen kan ondersteunen bij de Gezonde Schoolkantine, de GGD kan een cruciale rol spelen bij de verankering van de Gezonde Schoolkantine door te helpen om dit in het schoolbeleid vast te leggen;
- scholen een cruciale schakel zijn om jongeren mee te nemen in gezond gedrag;
- naast het veranderen van het aanbod in de kantine, het ook van belang is om aandacht te besteden aan gezonde voeding in de lessen;
- de Gezonde Schoolkantine alleen kans van slagen heeft als scholen er urgentie en prioriteit aan stellen en dat de gemeente Groningen hier een stimulerende rol in kan hebben;
- gezonde voeding en betere keuze producten een belangrijke prioriteit wordt van scholen in Groningen;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met scholen om de verdere verbetering van het gezonde voedingsaanbod op scholen te stimuleren in de kantines;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 18: vergroening van tuinen (GroenLinks, PvdA, Stadspartij, PvdD)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016 besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- het aantal extreme buien en de hevigheid ervan toeneemt in Nederland;
- door de klimaatverandering niet alleen de temperatuur stijgt maar ook de neerslagpatronen veranderen;
- straten vaker blank staan door hevige regenbuien en dit voor ernstige overlast zorgt voor de inwoners van onze stad;
- ook in de tuinen in onze stad groen steeds meer plaatsmaakt voor stenen;
- daardoor overtollig water bij regenval steeds slechter kan worden afgevoerd;
- beperking van verstening van tuinen het best gerealiseerd kan worden door actieve communicatie
- inmiddels de operatie Steenbreek vorm heeft gekregen;

overwegende dat:

- het belangrijk is dat de inwoners van onze stad zich bewust worden van de problematiek van de verstening van tuinen waardoor regenwater steeds slechter kan worden afgevoerd;
- vergroening van tuinen een bijdrage kan leveren aan een betere afwatering;
- bij een goede afwatering van de tuinen de biodiversiteit wordt vergroot;
- de resultaten van de operatie Steenbreek onbekend zijn;
- communicatie richting inwoners, woningcorporaties, VVE's, bedrijven en particuliere verhuurders effectief werkt;

verzoekt het college:

- te bezien hoe door middel van aanpassing of intensivering van communicatie richting de doelgroepen verdere verstening kan worden voorkomen en verdere vergroening kan worden bewerkstelligd;
- de raad hierover te informeren voor de begroting 2017;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 19: Stopformulieren politie (GroenLinks, Partij voor de Dieren, Stadspartij, Student en Stad, D66)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- veel Nederlanders en dus ook inwoners van Groningen, te maken hebben met (onbedoelde en onbewuste) discriminatie;
- er soms sprake is van etnisch profileren door de politie, wat discriminerend, stigmatiserend en niet effectief is;
- onder andere de gemeente Amsterdam en de gemeente Utrecht, na voorbeeld van het Verenigd Koninkrijk, aan de slag gaan met zogenoemde stopformulieren;
- middels stopformulieren eenvoudig bijgehouden kan worden wat de aanleiding, reden en wettelijke basis is van een politiecontrole;

overwegende dat:

- stopformulieren de kans op controles die (mede) zijn ingegeven door subjectieve straatkennis, en (on)bewuste vooroordelen over etnische minderheden verkleinen en een rol kunnen spelen in het terugdringen van etnisch profileren;
- ervaringen met gebruik van stopformulieren in het buitenland laten zien dat de administratieve lasten daar nauwelijks zijn toegenomen en dat het politiewerk efficiënter kan worden gedaan door een daling in het aantal controles en tegelijkertijd een stijging in het percentage succesvolle controles;

verzoekt het college:

- de ontwikkelingen van de onlangs opgestarte acties rondom stopformulieren in Amsterdam en in Utrecht op de voet te volgen;
- de raad te informeren over de wijze waarop in Groningen etnisch profileren zou kunnen worden tegengegaan, bijvoorbeeld door middel van stopformulieren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 20: Wet open overheid (GroenLinks, D66, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- de Wet open overheid (hierna: Woo) met een ruime meerderheid door de Tweede Kamer is aangenomen;
- de Vereniging Nederlandse Gemeenten desondanks meent een stevige lobby te moeten voeren bij de Eerste Kamer tegen de invoering van de Woo;

overwegende dat:

- de Woo overheidsorganen opdraagt een openbaar register bij te gaan houden van documenten en andere gegevens die de overheid in huis heeft;
- de Woo sterk bijdraagt aan een open, transparante en efficiënter opererende overheid door:
 - o burgers, journalisten en onderzoekers meer toegang te geven tot informatie van de overheid
 - o overheden dwingen meer informatie uit zichzelf openbaar te maken

- een halt toe te roepen aan personen die Wob-verzoeken indienen voor financieel gewin;
- de informatie die deze wet publiekelijk toegankelijk maakt toch al voor het overgrote deel door de overheid gearhiveerd moet worden volgens de Archiefwet;
- een open en transparant bestuur de norm moet zijn;

spreekt als haar mening uit:

- de doelstellingen van de Wet open overheid te ondersteunen;

verzoekt het college:

- binnen de VNG haar invloed aan te wenden om de invoering van de Wet open overheid te bevorderen;
- de raad van haar vorderingen op dit gebied op de hoogte te houden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 21: Zorg voor ggz-patiënten (GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, D66)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsbrief 2016,

constaterende dat:

- uit de vierde peiling van de Landelijke Huisartsen Vereniging op 24 juni 2016 over de ervaringen van huisartsen met het ggz-systeem bleek dat de problemen rond de zorg voor patiënten met ernstige psychische klachten groter worden;
- er in de stad een pilot in de wijk De Wijert wordt opgestart in samenwerking met de huisartsen om de doelgroep adequaat te helpen;
- er een regionale tafel is waar gemeentes en zorgverzekeraars samen komen ter versterking van de ggz-keten;

overwegende dat:

- patiënten met ernstige psychische klachten die zorg nodig hebben in beperkte mate zelfredzaam zijn;
- samenwerking tussen FACT-teams, huisartsen en WIJ-teams onontbeerlijk is om adequaat hulp te bieden en wachttijden te beperken;

verzoekt het college:

- de uitkomsten uit de pilot De Wijert en de uitkomsten uit de regionale tafel voor te leggen aan de raad en overige knelpunten te melden;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Het woord is aan mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dank u wel, voorzitter. Het gaat eigenlijk heel goed in de stad. Dat blijkt ook uit de zeer evenwichtige brief die het college heeft geschreven. Dank daarvoor. Natuurlijk moeten we ons blijven inzetten om mensen die minder makkelijk meekomen ook mee te laten doen. Dit college heeft daar duidelijke ideeën voor. Er wordt gebruikgemaakt van de betrokkenheid vanuit de Stadgers zelf en van de creativiteit en het vermogen tot innoveren van bedrijven. Dit college laat bovendien zien dat het wel degelijk mogelijk is om enerzijds een gedegen financieel beleid te voeren en anderzijds toch te investeren in de stad. Kijk alleen al naar alle grote ontwikkelingen zoals de aanpak van de zuidelijke ringweg, het stationsgebied en de binnenstadsvisie. Daarnaast zijn er ook schitterende ontwikkelingen zoals Founded in Groningen waarbij Groninger bedrijven kennis met elkaar delen. Oude en nieuwe economie leren van elkaar en versterken elkaar. In Groningen kan het. En het zijn juist de bedrijven die zorgen voor werkgelegenheid en ontwikkeling van hun medewerkers. Banen zijn nodig om ervoor te zorgen dat mensen onafhankelijker worden, zelf keuzes kunnen maken en kansen kunnen pakken. Werk is de beste zorg die we kunnen geven.

Actief meedoen moet ook beloond worden. Dit betekent dus ook dat daar waar bezuinigd kan worden op de tarieven, de Stadger daarvan mag profiteren. Voor de VVD is het daarom niet wenselijk om de tarieven te verhogen. Wij zien daarin geen oplossingsrichting om knelpunten op te vangen.

Nu het goed gaat met de stad, hebben we ook weer de kans om ons meer te richten op het welzijn van onze Stadgers en dan met name onze jonge Stadgers. Om latere ontwikkeling mogelijk te maken, is het van groot belang dat kinderen in een veilige omgeving opgroeien. Een mishandeld kind kan immers voor de rest van zijn leven worden getekend. Fysiek geweld of verwaarlozing leiden er toe dat kinderen op school niet meer

goed meekomen. Bovendien krijgen zij een vreemd beeld van wat normaal is. Dit zal zich op latere leeftijd ook uiten, met het risico dat zij hun eigen kinderen ook weer zullen mishandelen. Een vicieuze cirkel die wat de VVD betreft, doorbroken moet worden. Bovendien heeft kindermishandeling ook nadelige gevolgen voor de hele samenleving. In 2005 werd hier onderzoek naar gedaan en waren de kosten landelijk 965 miljoen euro. Denk alleen al aan de extra gezondheidszorg die nodig is, de gevolgen van criminaliteit en schooluitval. Destijds schatten de onderzoekers dat het om 50.000 tot 80.000 kinderen zou gaan. Inmiddels hebben we het over een schatting van 119.000 kinderen en zijn de kosten voor de samenleving naar verwachting meer dan 1 miljard euro. Schattingen, want hoe groot het probleem werkelijk is, weten we niet.

In 2014 werden in de stad 194 kinderen mishandeld. We hebben het dan over de bevestigde gevallen. Het werkelijke probleem is vermoedelijk 3 keer zo groot. En daar moeten we meer zicht op krijgen. De VVD is daarom blij dat bij de volgende begroting de cijfers van de meldingen en hermeldingen van mishandeling bij Veilig Thuis worden opgenomen, zodat we beter de vinger aan de pols kunnen houden. Bovendien krijgen we meer inzicht in de effecten van onze aanpak. Wat de VVD betreft hoort hier ook een apart budget bij, zodat we ook duidelijke keuzes kunnen maken wanneer dit nodig blijkt te zijn. Op dit moment wordt er gelukkig wel geïnvesteerd in de aanpak maar dit wordt vanuit verschillende potjes gefinancierd. Maak daar één budget van.

De aanpak van kindermishandeling is absoluut niet makkelijk. Gelukkig zet het college in op enerzijds preventie, signalering en melding van kindermishandeling en anderzijds op het realiseren van een effectieve aanpak, wanneer kindermishandeling eenmaal is geconstateerd. In het najaar komt het college met concrete voorstellen hiertoe. De VVD wil echter alvast een stapje verder gaan. Ik vertel u daarom graag meer over de successen die aandachtsfunctionarissen geboekt hebben en wat de kansen zijn. Wanneer een jong meisje met haar vader bij de tandarts komt met alleen maar rotte tanden in haar mond, gaan er bij de arts diverse alarmbellen rinkelen. En terecht. De vraag is echter wel of er meteen een melding gemaakt moet worden bij Veilig Thuis, omdat er sprake is van ernstige verwaarlozing, of dat eerst het gesprek aangegaan moet worden met die vader. Een lastige kwestie voor veel artsen. Maar bij het UMCG biedt de aandachtsfunctionaris hulp. Door het gesprek aan te gaan komen ze erachter dat het meisje altijd bij haar moeder heeft gewoond en dat zij recentelijk met de noorderzon is vertrokken. De vader heeft de zorg voor het kind overgenomen en wil de situatie van zijn dochter juist verbeteren. Hij is dus niet bepaald de boeman in deze situatie. In een andere situatie raakt de vader een pasgeboren baby totaal niet aan. Mijdt het kind, verzorgt het niet. De artsen hadden de neiging om het te melden bij Veilig Thuis maar de aandachtsfunctionaris ging het gesprek aan. Wat bleek: de vader was als de dood om zijn kind iets aan te doen. Hij had dus begeleiding nodig in hoe je omgaat met een baby en had niets kwaads in de zin.

Er zijn ook voorbeelden waarbij geen aandachtsfunctionaris betrokken was. Zo werd een jongen vaak door zijn ouders schijnbaar hardhandig in zijn rolstoel gezet. Bovendien waren zijn ouders kortaf tegen hem. Buren doen melding bij Veilig Thuis en die komen vervolgens langs. Dan blijkt de jongen autistisch en aan het puberen. De ouders hadden al hulp gezocht bij een kinderpsychiater en deze had juist geadviseerd de jongen strakker aan te pakken. Geen gemaar, hop in de rolstoel en wegwezen. Zij waren tot dan toe steeds te lief voor hem en daarmee te onduidelijk richting hem geweest. Een aandachtsfunctionaris had hier al eerder kunnen handelen, waardoor melding bij Veilig thuis overbodig was geweest.

Voorzitter, u ziet het. De rol van de aandachtsfunctionaris is zeer waardevol. Niet alleen bij het UMCG wordt met aandachtsfunctionarissen gewerkt maar bijvoorbeeld ook al op een enkele school. De VVD is in gesprek gegaan met de aandachtsfunctionarissen van het UMCG, van de GGD en van een school om te zoeken naar een effectieve aanpak. De VVD komt tot de conclusie dat aandachtsfunctionarissen in het onderwijs een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het signaleren en aanpakken van kindermishandeling. Niet om met een vingertje te wijzen maar om met elkaar naar een oplossing te zoeken die het beste is voor het kind. Het kind zou immers centraal moeten staan en dat gebeurt helaas nog te weinig. Leerkrachten zien de kinderen een groot deel van de dag en zouden aanwijzingen van mishandeling kunnen signaleren. Maar wat dan te doen? En bij wie kunnen zij terecht? Om leerkrachten meer comfort te bieden bij het aanpakken van kindermishandeling pleit de VVD ervoor om te investeren in aandachtsfunctionarissen in het onderwijs. Kindermishandeling verdient namelijk een aanpak die daadwerkelijk helpt. De VVD vraagt het college daarom samen met GroenLinks, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, Stadspartij en de ChristenUnie om een apart budget vrij te maken voor de bestrijding van kindermishandeling en de mogelijkheid van aandachtsfunctionarissen in het onderwijs mee te nemen in de voorstellen voor de aanpak.

Voorzitter, hopelijk kunnen we een bijdrage leveren aan een veilige omgeving voor iedereen, waarin optimaal de ruimte is voor persoonlijke ontwikkeling en groei, zodat in onze stad niemand aan de kant hoeft te staan. Laten we zorgen voor werk in een veilige omgeving. Dank u wel.

Motie 22: Apart budget voor aanpak kindermishandeling (VVD, D66, GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- er in Groningen in 2014 in totaal 194 bevestigde gevallen zijn geweest van kindermishandeling;
- het nog steeds onvoldoende lukt om het grote aantal slachtoffers van kindermishandeling terug te brengen;
- het UMCG een keurmerk heeft gekregen voor hun aanpak van kindermishandeling met behulp van aandachtsfunctionarissen;
- de aanpak van kindermishandeling op dit moment uit verschillende potten wordt gefinancierd;
- het college na de zomer met een plan komt om kindermishandeling aan te pakken;
- het college hierbij de deskundigheid, onder meer binnen het onderwijs, wil vergroten;
- bij de begroting 2017 het aantal meldingen en het aantal her-meldingen kindermishandeling bij Veilig Thuis opgenomen zullen worden;

overwegende dat:

- de gemeente er topprioriteit aan geeft dat kinderen in veiligheid kunnen opgroeien;
- de aanpak van kindermishandeling blijvend aandacht verdient;
- iets dat aandacht verdient ook investeringen met zich meebrengt;
- een apart budget met duidelijke doelstellingen meer controle geeft bij de aanpak van kindermishandeling;
- aandachtsfunctionarissen ook in het onderwijs een belangrijke rol kunnen spelen bij de aanpak van kindermishandeling;

verzoekt het college:

- bij de begroting voor 2017 een apart budget voor de aanpak van kindermishandeling beschikbaar te maken;
- bij de voorstellen voor de aanpak van kindermishandeling de mogelijkheid van aandachtsfunctionarissen in het onderwijs mee te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de heer Bolle, CDA.

De heer BOLLE (CDA): Ja dank u, voorzitter. Voorzitter, de voorjaarsbrief blikt terug en kijkt vooruit. Het college maakt de balans op, kijkt wat er nog moet gebeuren en somt de acties op. Ook het CDA heeft die balans voorzichtig opgemaakt voor het college en voor onszelf. En ik zal dat doen aan de hand van onze vier kernwaarden. Het zijn misschien wat ouderwetse waarden maar ze zijn nog steeds actueel. En dan hebben we direct een minicollage christendemocratie. Dat is wel nodig, omdat er hier nog steeds mensen zijn die de christendemocratie verwarren met conservatisme. En ik begrijp dat als je politiek bedrijft zonder duidelijke ideologie, het wat lastig te duiden is maar ik hoop eigenlijk ook nog dat er wat blijft hangen. Ik ga dat verschil niet helemaal uitleggen, ik ga snel terug naar die balans.

Wat heeft het CDA bereikt als oppositiepartij in de afgelopen twee jaar? We hebben meerderheden gevonden voor een aantal moties. En op nog heel veel meer niet. We hebben moties ingediend waar feitelijk wel een meerderheid voor was maar die uiteindelijk toch geen meerderheid haalden. Dat zijn de pijnlijkste. Die zijn niet zozeer voor ons maar vooral ook voor de coalitiepartijen die eigenlijk voor waren en uiteindelijk tegenstemden. Dus laten we daar niet te lang bij stilstaan. Nee, liever staan we even stil bij de moties die het wel haalden, zoals cofinancieringsfonds breedtesport, of het betrekken van ouders en leraren bij onderwijsateliers, of het voorstel dat uitgewerkt is met wethouder Van Keulen om wildplakken tegen te gaan. Met bijna de gehele raad wordt er gewerkt aan een nog toegankelijker stad. En zo zijn er nog wel meer dingen te noemen. Allemaal mooie dingen, die we alleen hebben weten te bereiken door samen te werken. Samen kunnen we meer. En we zijn blij dat we de afgelopen twee jaar geen boze brieven hebben

ontvangen van onze collega's in de raad. Op een enkel boos appje af en toe na dan. Je ziet dat dit ergens anders nog wel eens anders is.

Voorzitter, de voorjaarsbrief. We gaan een heel eind mee in de analyse die het college schetst. Het gaat over het algemeen vrij goed in de stad. Maar op twee speerpunten van het college ziet het CDA nog wel mogelijkheden tot verbetering. En die mogelijkheid is wat ons betreft niet vrijblijvend. Na twee jaar beginnen wij ons wat betreft die verandering zorgen te maken en we vinden dat het echt bittere noodzaak is om te veranderen.

Het eerste punt is de publieke gerechtigheid. Een belangrijk speerpunt van dit college is het omgaan met Stadlers. Of om een jeukwoord te gebruiken: de burgerparticipatie. Inwoners van de stad meer zeggenschap geven over hun eigen buurt en straat. Beloftes nakomen en iedereen aan bod laten komen. Voldongen feiten voorkomen maar tegelijkertijd als politieke partij ook niet iedereen naar de mond praten om maar makkelijk te scoren in een buurt. En de raad zou ook niet het standaard antwoord klaar moeten hebben: "Er zijn altijd tegenstanders." Natuurlijk, dat is zo, er blijven altijd zaken die mensen niet in de achtertuin willen maar die wel belangrijk zijn voor de gehele stad. Maar door tegenstanders weg te zetten als: "die heb je altijd", doe je ze geen recht, want betrokkenheid is beperkt en vaak ook achteraf, als de plannen al in vergevorderd stadium zijn. En dan is de grote vraag: hoe bewaar je die balans? En waar staan we nu als gemeente op dit vlak?

Tot voor kort moest je met je neus in de kranten en op de website zitten om zaken in de buurt bij te houden. Nu is er de app Omgevingsalert die dat een stuk makkelijker maakt. Maar daarmee zijn we er wat ons betreft nog niet, voorzitter. Want in heel wat ruimtelijke plannen worden misschien wel de juridische procedures goed gevolgd maar dat leidt bij de betrokkenen niet tot tevredenheid. Nog te vaak wordt een buurt te laat of op een beperkt onderdeel betrokken. Een informatieavond, een zienswijze indienen en dat is het dan. Een zorgvuldige procedure, noemen we dat. En strikt formeel is er misschien niets misgegaan en heeft de gemeente zich aan alle regels gehouden. Maar dat is volgens het CDA niet hoe het zou moeten. En volgens ons ook niet hoe een meerderheid van de raad of het college het zou willen. En als die conclusie juist is, dan wordt het hoog tijd om de regels te veranderen, want als we op dit punt nu echt een verandering teweeg willen brengen, moeten we dat nu doen. Het college heeft de ambitie uitgesproken maar het wordt tijd om de volgende stap te zetten. Daarvoor dien ik een motie in.

Voorzitter, het andere speerpunt waar het CDA de verandering te weinig ziet is bij de zogenaamde twee gezichten van de stad. Het is een heel ingewikkeld probleem dat met een paar woorden gesimplificeerd wordt. Een zwart-wit stelling, terwijl het een ontzettend complex probleem is om op te lossen. Was het maar zo simpel als twee gezichten. Met de constatering van die verschillen tussen mensen en grote verschillen tussen wijken, ben je er niet. En met alleen inzetten op armoedeverlichting en -bestrijding ben je er wat ons betreft ook niet. Toegegeven, we zien dat het college er op allerlei vlakken op inzet. Woningbouw voor verschillende doelgroepen, vroegsignalering, verbinding tussen gebiedsteams en WIJ-teams. Investeren in een prettig, gezond en veilig opvoedklimaat. Stuk voor stuk goede dingen maar er mag een tandje bij. De verschillen tussen het zuiden en het noorden van de stad zijn groot. De armoede in de noordelijke wijken en een aanzienlijk lagere levensverwachting zijn confronterend. En we moeten tegelijkertijd ook reëel zijn. De gemeente heeft maar beperkt invloed op dit soort dingen. De gemeente kan niet al die problemen oplossen. Maar we hebben er wel een gezamenlijke ambitie op en die solidariteit kan scherper.

Wat het CDA betreft investeren we bijvoorbeeld meer in de openbare ruimte in die wijken waar relatief veel mensen wonen die het zwaar hebben. Schoon, heel en veilig en een fijne leefbare buurt heeft ook een effect op hoe mensen zich voelen. Waarom zeggen we bij wijze van proef niet dat we het borgniveau in bijvoorbeeld De Hoogte – niet omdat de heer Ubbens daar woont maar omdat daar veel armoede is – op hoog zetten, net als in het Noorderplantsoen en in de binnenstad? Waarom zeggen we niet: "Laten we de wijkbudgetten meer inzetten in die wijken waar veel armoede heerst"? Met dat geld kunnen we de buurt leefbaarder maken. Trekken we daarmee iedereen uit de armoede? Nee, vast niet, want niet alles is maakbaar maar je kunt de omgeving van mensen wel positief beïnvloeden en daarmee laat je zien dat je de ambitie laat doorwerken in heel het gemeentelijk beleid. Daarvoor dien ik ook een motie in.

Voorzitter, eigen kracht en samenredzaamheid. Dat zijn gevleugelde woorden in het sociale domein maar ze worden ook genoemd om verbindingen te leggen tussen mensen. In CDA-termen zou je dat gespreide verantwoordelijkheid noemen. Toch zien we op dit punt nog wel een aparte spagaat bij het college. Want waar het bij de zorg het vooral om eigen kracht en netwerk gaat, zien we aan de andere kant dat we picknickkleedjes uitdelen aan mensen in het Noorderplantsoen, omdat het kennelijk te lastig is om op eigen kracht de rommel weer op te ruimen als je weggaat. We delen als gemeente fietslampjes uit onder studenten,

omdat ze op eigen kracht niet even langs de Action of de HEMA gaan om ze zelf aan te schaffen. En in het kader van fietsstad050 kun je gratis een fietsenstandaard laten monteren om ook van de nieuwe fietsvakken gebruik te kunnen maken.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, was het niet juist het CDA die wilde dat het Noorderplantsoen er een beetje netjes bij lag? En helpt dit dan niet juist bij die doelstelling?

De heer BOLLE (CDA): Natuurlijk wil het CDA dat en we willen dat wel breder. We willen dat de hele stad er netjes bij ligt. U weet dat wij daar een groot strijder voor zijn. Maar waar we ook een groot voorstander van zijn is dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid nemen en dat als jij gaat barbecueën in het Noorderplantsoen, je gewoon even zelf je rommel opruimt.

En voorzitter, in absolute euro's, zeg ik ook tegen mevrouw Koebrugge, gaat het op de totale begroting nergens over. Maar als het verhaal 'eigen kracht' is, dan moet je vervolgens niet die verantwoordelijkheid wegnemen.

Dan, voorzitter, wil ik nogmaals aandacht vragen voor het beheer en onderhoud. Een mooi bruggetje, dankzij de VVD. En dan specifiek het langjarig onderhoud. Er is sprake van een fors knelpunt. Vervanging van elektriciteitskabels en -masten, omdat het verlichtingsnet technisch is afgeschreven. Vervangen van een aantal beweegbare bruggen en viaducten. Houten bruggen moeten worden gerepareerd of vervangen, kademuurs en beschoeiingen moeten aangepakt worden. Speeltoestellen zijn aan vervanging toe. Dat loopt in totaal op tot zo'n 12 miljoen euro. Ik ga ervan uit dat het college meer zicht heeft op een plan van aanpak en dat rond de begroting van 2017 kan presenteren aan de raad. Daarnaast wil ik aandacht vragen voor de situatie in de Folkingestraat, want met het verdwijnen van de prostitutie uit het A-kwartier zien we dat de overlast daar toeneemt. En, voorzitter, daar moeten we goed op inzetten en ook niet bij voorbaat al hulpmiddelen als cameratoezicht uitsluiten, zoals het Dagblad van het Noorden laatst berichtte.

En, voorzitter, dan als laatste de financiën. Dan wil ik even een quote voorlezen: "Met de ruimte in het meerjarenbeeld alleen zijn we niet in staat deze knelpunten op te lossen en een sluitende begroting te presenteren. We zien bovendien op dit moment geen ruimte voor aanvullende ambities. We hebben er daarom voor gekozen deze nu niet aan u voor te leggen." Dat is heel heldere taal van het college en dat laat ook wel zien hoe de financiële vlag erbij hangt. Niet heel rooskleurig. En ook daarom is het goed dat we net hebben besloten het weerstandsvermogen te versterken tot 1. En ik ben blij dat het college dit erkent en benoemt en er ook naar handelt, door terughoudend te zijn in de ambities. Of in ieder geval in extra ambities.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik heb net een heel betoog gehoord van de heer Bolle over het verbinden van de twee gezichten van de stad en dat er een tandje bij moet. En nu zegt u eigenlijk iets wat daar compleet haaks op staat, namelijk dat het college geen ambitie meer moet tonen. Wat is uw reactie daarop?

De heer BOLLE (CDA): Ik zal even doorgaan, dan hoort u de reactie daarop wel. Ik heb namelijk niet gezegd dat het college geen ambitie meer moet tonen. Ik heb gezegd dat het college realistisch moet zijn en moet laten zien waar het nog wel kan en waar het niet kan. U gaat ervan uit dat ik aan het college vraag om het verbinden van die twee gezichten en dat ik daarvoor gelijk een grote zak geld ergens anders vandaan wil hebben. Maar dat is niet het geval.

Voorzitter, ik ben nu de zesde in rij. Er zijn al een heleboel moties langsgekomen en er gaan er nog veel volgen. En de vraag is bij elk van die moties: is dit een eenzijdige bestelling of gaan we ook andere dingen niet doen? Want het signaal van het college is klip en klaar: geen ruimte voor extra ambitie. Zoals een goed rentmeester betaamt, om de laatste kernwaarde van het CDA maar te noemen. Dus bij het plaatsen van bestellingen zou ik in dit geval ook enig inzicht hebben in wat we dan niet meer gaan doen. En al die voorstellen die nu vandaag de revue passeren, zijn dat zaken die eigenlijk al lopend beleid zijn en waar we weer extra aandacht voor vragen? Of is het echt een onderwerp waar de raad zich in een motie over uit moet spreken? Iets waardoor er wezenlijk iets verandert in beleid en waar de stad een stukje beter van wordt? Of is het vooral ook om te laten zien dat je als partij goed bezig bent, omdat je een motie hebt ingediend? En ook wij zullen ons er weleens schuldig aan maken, ongetwijfeld. We kijken niet alleen naar

de splinter in andermans ogen, maar het is wel aan elke partij zelf om te beoordelen hoe groot de balk is. En ik heb het idee dat er aardig wat hout is ingekocht, de afgelopen dagen. Wat ons betreft kunnen we op de jaarlijkse rituele motiedans wel wat verandering gebruiken. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik had nog even een vraag. U zegt: “We willen niet meer ambities maar er zal ook wat af moeten.” Wat is uw antwoord daarop? Waar kiest u voor? Waar wilt u snoeien?

De heer BOLLE (CDA): Nou, voorzitter, dat zal ik vertellen aan de Partij van de Arbeid. Wij zijn niet bang om tegen een zuidelijke wijk te zeggen: “Sorry, zuidelijke wijk, wij gaan hier even iets minder doen. We gaan nu toch dit geld naar Selwerd doen, want daar is dat gewoon meer nodig.” Daar zijn wij niet bang voor.

Motie 23: Verbind de twee gezichten (CDA, SP, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- er sprake is van verschillen in fysiek, sociaal en sociaaleconomisch opzicht tussen de noord- en zuidkant van de stad;
- het college de twee gezichten van de stad wil verbinden;

overwegende dat:

- de inzet op de verbinding voornamelijk terug te vinden is in het sociale domein en de wijkbudgetten;
- een hele, schone, veilige en leefbare buurt bijdraagt aan het welbevinden van de inwoners;
- de inzet op de verbinding in vrijwel alle programma's terug te vinden zou kunnen zijn (bijvoorbeeld in de programma's: beheer en onderhoud, sport, veiligheid, economie);
- differentiatie in wijkbudgetten een gewenste vorm van maatwerk kan zijn en een bijdrage kan leveren aan de verbinding;

verzoekt het college:

- de mogelijkheden te onderzoeken om vanuit meerdere begrotingsprogramma's integraal in te zetten op de gewenste verbinding en de raad hierover voorafgaand aan de begrotingsbespreking 2017 te rapporteren;
- de mogelijkheden van differentiatie per wijk daarin mee te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 24: Next City; een nieuw kader voor het betrekken van omwonenden (CDA, D66, SP, ChristenUnie, Stadspartij)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016 besprekende de Voorjaarsbrief 2016,

constaterende dat:

- het college constateert dat: “er een nieuw samenspel nodig is tussen overheid, markt en samenleving”;
- het college stelt dat: “de legitimatie voor veel grootschalige ingrepen ontstaat op het niveau van de straat”;
- in het kader van Next City vijf opgaven zijn geformuleerd waaronder: ‘faciliteren groei van de stad’, ‘de stad leefbaar en aantrekkelijk voor alle inwoners’ en ‘iedereen helpt mee in de stad’;
- de komende zomer gewerkt zal worden aan de omgevingsvisie en dat daarvoor via ‘Hoe zie jij Stad?’ ook nadrukkelijk de discussie met de inwoners wordt opgezocht;

overwegende dat:

- participatie en inspraak van inwoners, omwonenden en belanghebbenden middelen zijn, om de kwaliteit van besluiten te vergroten en draagvlak te verbreden;

- de gemeente vaak in een vroegtijdig stadium in overleg treedt met initiatiefnemers (projectontwikkelaars) en bewoners daarom het gevoel hebben in het proces bij voorbaat op achterstand te staan;

verzoekt het college:

- bij de uitwerking van de omgevingsvisie Next City en de activiteiten in het kader van ‘Hoe zie jij Stad?’ in gesprek te gaan met raad en stad over hoe omwonenden beter betrokken kunnen worden bij ruimtelijke planontwikkelingen in hun leefomgeving;
- in de nieuwe omgevingsvisie Next City een kader op te stellen voor het betrekken van de omwonenden bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen in hun directe leefomgeving;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: We gaan naar de heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. “De politiek is de kunst te beletten dat mensen zich bemoeien met hun eigen zaken”, aldus de Franse dichter Paul Valery, zo’n honderd jaar geleden. Cynisch bedoeld of niet, de Stadspartij ziet dat een eeuw later toch iets anders en ondubbelzinnig duidelijk: politiek moet juist de voorwaarden scheppen waaronder mensen zich goed voelen en zich vooral willen bemoeien met hun eigen zaken en ook met hun eigen omgeving. En dat is in een nog steeds individualistischer wordende samenleving knap lastig. We vragen als politiek en overheid steeds meer van onze inwoners en onze inwoners vragen steeds meer van ons, met name ruimte voor het ontwikkelen van eigen ideeën. In een individualistische samenleving is het voor bijvoorbeeld ouderen en mensen die economisch niet de wind in de zeilen hebben, lastig laveren. We vragen ouderen om langer thuis te wonen en hun omgeving vaker aan te spreken, wanneer zij hulp nodig hebben. Wanneer het sociale netwerk te klein is, springt de gemeente natuurlijk bij om de noodzakelijke zorg te leveren. Toch ligt vereenzaming op de loer, en mede doordat mensen zich steeds meer bemoeien met hun eigen zaken, mogen we deze groep mensen niet uit het oog verliezen. Daarom dient de Stadspartij een motie in om het huisbezoek aan ouderen weer structureel in te voeren.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, is het nou werkelijk zo dat iedereen automatisch, als hij 70-plus is, de gemeente op bezoek krijgt? Is dat uw voorstel?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, ons voorstel is om zorg voor een kwetsbare doelgroep te hebben. Vroeger hadden we – hoe heet dat beleid, dat ben ik even kwijt? – het beleid gaat dat ouderen standaard huisbezoeken kregen. Dat is nu incidenteel en niet structureel en wij maken ons daar wel zorgen over, omdat wij zien dat een hele groep ouderen steeds meer alleen komt te staan. Wij vinden het belangrijk om voor die groep juist aandacht te hebben.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Alle oudere mensen in deze gemeente krijgen toch bezoek van de burgemeester als ze honderd worden?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat is waar. En het is mooi dat er een groep is die dan de burgemeester op bezoek krijgt. Nou was ons idee niet dat de burgemeester bij iedereen op huisbezoek komt. Daar hebben we de WIJ-teams voor. Het college heeft weleens aangegeven, in eerdere debatten daarover, dat WIJ-teams ouderen bezoeken maar in onze ogen, en wij signaleren dat duidelijk, kan het wel een stukje beter.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff nog even.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, voorzitter, nou ben ik toch even in verwarring. Moeten die WIJ-teams nou alle ouderen in de wijk gaan bezoeken? Ook als je goed ter been bent en het prima voor elkaar hebt, alles zelf kunt regelen? Heb je dan iemand nodig van het WIJ-team die even op de deur komt kloppen: “U bent ouder dan zeventig jaar”?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, dan heb je iemand nodig van het WIJ-team die komt kijken: “U bent ouder dan zeventig jaar en wij willen graag zien of het goed gaat met u en of u het kunt redden”.

Het gebiedsgericht werken ziet de Stadspartij onder meer als een middel om nabuurschap terug in de wijken te brengen en om de sociale samenhang te vergroten. Ik herhaal nog maar eens wat de Stadspartij daarover in maart heeft gezegd: “Gebiedsgericht werken zal voor een deel de kunst van het loslaten zijn.” Nelson Mandela schreef daarover: “Loslaten betekent niet dat ik ‘m smeer, het is het besef dat ik de ander ruimte geef.” En dat is nu net wat de Stadspartij met gebiedsgericht werken beoogt: meer zeggenschap voor Stad en Stadjers over hun eigen straat, hun eigen wijk, hun eigen buurt. Bijkomend voordeel kan zijn dat mensen zich niet uitsluitend bemoeien met hun directe leefomgeving, in de hoop dat dit zal leiden tot meer initiatief en meer sociale samenhang.

Tijdens gesprekken die wij als Stadspartij voeren met bijvoorbeeld bewonersverenigingen maar ook met Stadjers zelf kwamen wij tot de ontdekking met dit onderwerp dat er een belangrijke zorg leeft. Niet alle wijken hebben nog een accommodatie waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten en met name veel oudere inwoners hebben daar behoefte aan. En zo moet het succesvolle Treslinghuis zelfs verdwijnen en heeft de Binnenstad Oost bijvoorbeeld geen enkele voorziening. Met het oog op het gebiedsgerichte werken is een ruimte voor ontmoeting en initiatieven vanuit de wijk van groot belang. Ook de individualistisch ingestelde samenleving en de realiteit dat ouderen steeds langer zelfstandig thuis moeten wonen, onderstrepen dit belang. De bereikbaarheid van WIJ-teams is in dit verband dan ook een must. Het college schrijft daar een mooie zin over op in de voorjaarsbrief: “De WIJ-teams brengen het dorp terug in de stad.” De Stadspartij leest dit als het warme dorpse gevoel waar nabuurschap de kroon spant. Hierover dient de Stadspartij samen met D66 en de PvdA een motie in, waar ik nog wel even aan toe wil voegen dat wij graag meegenomen zien of onderzocht zien worden dat de WIJ-teams daar misschien wel een grotere rol in zouden kunnen spelen, bijvoorbeeld door zogenaamde buurthuiskamers in te stellen. Dat kan bijvoorbeeld in overleg met onderwijsinstellingen, woningbouwcorporaties of gemeentelijke gebouwen, vooral in wijken waar geen wijkontmoetingsplekken meer zijn, om juist die plek voor ontmoeting en initiatief terug te brengen in de wijken. Wellicht kan een WIJ-team dan een flexibele werkplek krijgen. En voor bewoners is het een natuurlijke ruimte om een spelletje te spelen, gezellig koffie te dringen of een bingoavond te organiseren. Het college stelt in de voorjaarsbrief ten aanzien van wonen voor jongeren, voldoende betaalbare huisvesting als belangrijk aandachtspunt en wil het veilige woon- en leefklimaat behouden.

Dat streven steunt de Stadspartij uiteraard. De toevoeging van betaalbare jongerenwoningen kan niet anders dan een positief effect hebben op de leefbaarheid in verschillende wijken. Het zou een prachtig resultaat zijn, wanneer gezinswoningen weer beschikbaar komen voor gezinnen. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat we alles maar vol moeten plempen met woontorens voor jongeren, dat zeer zeker niet.

Ook zijn er wel zorgen ten aanzien van het thema wonen. Hoe gaat het college zorgen voor meer betaalbare woningen? Mensen met de laagste inkomens zien zich gehinderd door gebrek aan betaalbare huizen. Ze komen niet in aanmerking voor de duurdere sociale huurwoningen, eenvoudigweg omdat daar geen huurtoeslag meer voor beschikbaar is. Breng het dorp terug naar de stad, die slogan kunnen we ook loslaten op het thema wonen. Stop de compacte stad en intense hoogbouw, zorg voor ruimte en groen, dat heeft een bijkomend voordeel: dat bevordert meteen de gezondheid.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, is het niet juist zo dat door de compacte stad er heel veel ruimte is voor Groen in de wijde omgeving rondom de stad?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat klopt, maar we zien uit de diverse onderzoeken dat mensen die juist in de stad leven ook ruimte en groen nodig hebben in hun directe woonomgeving.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Is het niet zo dat er daarom concrete moties zijn over geveltuinen, over vergroening van tuinen en dat soort dingen in deze raad? En dat we dit op die manier ook kunnen bereiken?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat klopt en in verband met Next City hebben wij deze opmerking ook al gemaakt en u kent ons standpunt ook daarover. We zouden meer ruimte en groen willen zien en elke motie die daaraan bijdraagt zullen wij natuurlijk steunen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dat klopt, deze opmerkingen van mij waren ook in het kader van Next City.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Het college is in de afgelopen jaren meermalen met de inwoners van Groningen in gesprek gegaan over de toekomst van de stad. Let's Gro wordt veelvuldig genoemd als succesformule. Maar hoe bereiken we de niet-usual suspects? Hoe bereiken we Koos en Mien om mee te denken over deze vraagstukken? De eerdergenoemde buurthuis kamers kunnen hier op een mooie manier in voorzien. Zo betrekken we mensen meer bij hun en onze zaken.

Groningen staat bekend als een gastvrije stad, daar is ook de Stadspartij trots op. Iedereen is welkom maar moet wel meedoen. We mogen dan ook trots zijn hoe we vluchtelingen een plek bieden, daar kunnen andere gemeenten in dit land een voorbeeld aan nemen. Toch zijn er wel zorgen. Het kabinet blijft vasthouden aan een sobere opvang van asielzoekers. Pas als ze een verblijfsvergunning hebben, begint de integratie. Op deze manier dreigen vluchtelingen de nieuwe onderklasse te worden, zo signaleert Jaco Dagevos, bijzonder hoogleraar Integratie en Migratie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. De gemeente Utrecht heeft daarom het initiatief genomen om asielzoekers in de noodopvang extra onderwijs aan te bieden vanuit de Volksuniversiteit, opdat de integratie direct kan beginnen. Dit draagt in de ogen van de Stadspartij bij aan een inclusieve stad, zoals het college voor ogen heeft. Graag horen wij van het college of het deze mogelijkheid wil onderzoeken. De Stadspartij maakt zich ook zorgen over kinderen van asielzoekers zonder status. Deze hebben geen recht op zwemles. In een waterrijk land als Nederland is een zwemdiploma van levensbelang. Daarom dienen wij een motie in, door een groot aantal partijen ondertekend.

Een ander punt van zorg is de onzekerheid of de inzet van onze gemeente voor de opvang van asielzoekers kan worden bekostigd uit de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. De Stadspartij heeft ook gesignaleerd dat daartegenover de opvang in bijvoorbeeld Beerta een overcapaciteit heeft. Wij zijn benieuwd of het zinvol is om de overcapaciteit binnen de regio in kaart te brengen. Op basis van die en de actuele instroomcijfers kunnen nut en noodzaak van het AZC aan de Ulgersmaweg nog eens tegen het licht worden houden. Niet omdat de Stadspartij tegen een tweede AZC is maar omdat het zonde is dat beschikbare capaciteit in de regio niet wordt benut. Graag een reactie van het college.

Ten aanzien van de inclusieve stad uit het college zorgen over mensen met een relatief zwakke sociaalmaatschappelijke positie, onder wie laagopgeleide jongeren en het college ziet het verdringingseffect op de arbeidsmarkt doordat we een studentenstad zijn. Maar het college is weinig concreet in oplossingen. Hoe wil het college dit oplossen?

De ambities van de Stadspartij ten aanzien van beheer en onderhoud zijn hoger dan die van het college. Het beperkte aantal klachten is voor het college reden om aan te nemen dat het allemaal wel goed zit. Onkruid kun je natuurlijk als groen zien maar dat is wel onwenselijk groen. Dat mensen niet melden of klagen wil niet zeggen dat het allemaal koek en ei is. Dat blijkt ook uit de monitor Veiligheidsbeleid. Hier scoren we een 4,2 op de schaal van verloedering en dat is aanzienlijk hoger dan in vorige periodes. Laten we dan ook eens kijken naar de volgende situaties.

Op de eerste twee plaatjes zien we een gemeentelijke afvalbak op een bedrijventerrein. Dan gaan we naar plaatje 2 en dat lijkt ons dan niet de bedoeling, ook al is de borgnorm hier laag. Een andere opmerkelijke situatie is de volgende. Nu denkt u waarschijnlijk: plaatje 1 is in een wijk met borgnorm hoog en dat is ook zo. En plaatje 2, daarvan zou je kunnen denken: dit is een tuin met een borgnorm laag. Niets is minder waar. Beide hebben borgnorm hoog. Beide zijn gemeentelijke tuinen, ze liggen zelfs op een steenworp afstand van elkaar. Het meest schrijnend aan tuin 2 is dat dit de "Tuin van Hommes" is, die haar naam dankt aan de koffie- en theehandelaar. In de negentiende eeuw was dit een van de grootste tuinen in de stad. Een klein deel van die tuin bleef gespaard, vanwege nieuwbouw en in het voorjaar bloeien hier zeldzame planten en er staan nog oude vruchtbomen. Inmiddels is er van deze kwetsbare tuin weinig over. Dit kan toch niet de bedoeling zijn? Zeker wanneer allebei de tuinen in de borgnorm categorie hoog vallen. Wij zijn benieuwd of het college hier iets aan gaat doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, hoewel ik een beetje betwijfel of we hier op dit detailniveau naar moeten kijken, zie ik twee heel groene tuinen. Dat is volgens mij wat wij heel graag zien. Maar uiteindelijk gaan mensen er zelf over hoe hun tuin eruitziet. Wat is precies het probleem?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, het probleem is dat beide gemeentelijke tuinen zijn, beide de borgnorm hoog hebben en die overwoekerde tuin eigenlijk geen tuin meer is, wat door de bewoners al veel vaker is aangekaart bij de borgschouw. Daar onderneemt het college geen actie op. En dat is zonde, want de borgnorm is al verlaagd naar een niveau dat wij niet zien zitten. Ik wil gewoon aanstippen dat de categorie borgnorm wel belangrijk is, want als dit ook al niet meer werkt, gaan we hard achteruit en de verloedering in de stad neemt toe. Dat zien we uit de monitor Veiligheidsbeleid en daar maken ons ernstige zorgen over.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dan moet ik toch even het CDA bijvallen in de roep op om meer eigen verantwoordelijkheid. Mensen kunnen dan toch, op het moment dat ze daar iets van vinden, zelf ook daar actie op ondernemen en het aanpassen door wat onkruid weg te halen, als het daarom gaat?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou, het is een gemeentelijke tuin. En wat ik net ook heb aangegeven: die bewoners geven het zelf ook aan en die verwachten dat de gemeente daar iets aan gaat doen. En als de gemeente niets wil doen, is het ook prima, maar zeg dat dan. Dan zijn er wel bewoners te vinden die zich daarmee bezig willen houden. Maar nogmaals, die borgnorm is hoog en daar hebben we afspraken over.

De VOORZITTER: Ja, u meldde net al dat u twijfels had of u over dit detail een gesprekje wilde openen. Ik stel voor om het kort te houden.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, want het gaat hier inderdaad nu wel om iets wat mensen moeten melden bij de gemeente en de vraag is of wij daar überhaupt in mee moeten gaan. Moeten mensen dat alleen maar melden bij de gemeente of kunnen ze daar ook zelf iets aan doen?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja natuurlijk maar we hebben daar afspraken over en ik wil wel dat het college die nakomt. De Stadspartij is trots op de manier hoe de regio ...

De VOORZITTER: U bent wel door uw tijd heen.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Door mijn tijd heen? Ja, dat is jammer. Dan bewaar ik wat voor mijn tweede termijn. Voor de Stadspartij staan sinds jaar en dag de belangen van de Stadjes en hun invloed op hun directe leefomgeving voorop. Zij weten als geen ander wat er in hun buurt leeft en wat belangrijk is in hun wijk. Of het nu gaat om bijvoorbeeld het onderhoud van wijken, veiligheid, sociale zekerheid, bereikbaarheid of wonen, de mening van de Stadje doet ertoe.

Om te eindigen met het begin: We hopen bij te dragen aan de juiste voorwaarden voor de Stadjes, die daardoor hun eigen leven vorm kunnen geven. Samen voor Stad en Ommeland en voor minder doen we het niet.

De VOORZITTER: Ik ontvang, misschien enigszins telepathisch, een breed gedragen verzoek om zo meteen even vijf minuten te schorsen. Ik stel u voor dat we het na het indienen van de moties even doen.

Motie 25: Zorg voor senioren (Stadspartij)

Inleiding

Het aandeel ouderen wordt steeds groter. Met de jaren neemt het percentage alleenstaande ouderen toe. Van de 75-plussers woont bijna 65% alleen. (bron: CBS)

75-plussers voelen zich sneller eenzaam door een opeenstapeling van gebeurtenissen, zoals het overlijden van een partner en andere leeftijdsgenoten en het verlies van mobiliteit en zelfstandigheid. (bron: RIVM)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsbrief 2016,

constaterende dat:

- in de voorjaarsnota van het college staat te lezen: “De WIJ-teams brengen het dorp terug in de stad. Met de toenemende behoefte aan zorg in de komende jaren door vergrijzing van ons inwonersbestand en een toenemend aantal alleenwonenden zal het belang hiervan nog toenemen”;
- de WIJ-teams weliswaar de taak hebben signalen uit de omgeving van ouderen van 75 jaar en ouder op te vangen maar geen structureel huisbezoek brengen aan deze doelgroep;

- het toekennen van huishulp, die ook een belangrijke signaleringsfunctie heeft, moeilijker is geworden en niet meer vanzelfsprekend is, waardoor veel ouderen met een latente hulpvraag niet meer worden bereikt;

overwegende dat:

- de burger via het Meldpunt Overlast weliswaar zorgelijke situaties kan melden bij de gemeente maar dat dit een nogal willekeurig instrument is;
- deze ouderen niet gemakkelijk op een WIJ-team afstappen;
- er tot voor enkele jaren als onderdeel van het toen bestaande ouderenbeleid in de gemeente huisbezoeken werden afgelegd bij 75-plussers, waardoor hulpvragen konden worden opgehaald;
- er daardoor een leemte is ontstaan in de preventieve zorg voor ouderen;

verzoekt het college:

- samen met de welzijnsinstellingen en de WIJ-teams te onderzoeken of de structurele huisbezoeken aan deze doelgroep (75-plus) weer kunnen worden ingevoerd;
- de raad op de hoogte te houden van dit resultaat van dit onderzoek.

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 26: Zwemonderwijs kinderen in de noodopvang (Stadspartij, D66, GroenLinks, Student en Stad, CDA, PvdA, ChristenUnie, PvdD)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- bij het afschaffen van het schoolzwemmen er een zwemvangnet is ingevoerd waarvan de kosten in 2015 125.000 euro bedroegen;
- 530 kinderen in 2015 gebruik hebben gemaakt van het vangnet;
- de vangnetregeling voorziet in vraag (het aantal kinderen dat hier gebruik van maakte in 2015 waren er 530);
- tijdens de behandeling van de jaarrekening 2015 gebleken is dat alleen statushouders mogelijkheden hebben voor het volgen van zwemonderwijs;

overwegende dat:

- Nederland een waterrijk land is waar een zwemdiploma van levensbelang is;
- kinderen van asielzoekers extra kwetsbaar zijn zonder gedegen zwemonderwijs.

verzoekt het college:

- de mogelijkheden voor kinderen van asielzoekers die geen toegang hebben tot zwemonderwijs te onderzoeken en de kosten hiervan in kaart te brengen;
- de raad hier uiterlijk bij de behandeling van de begroting 2017 over te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De vergadering is voor vijf minuten geschorst.

(Schorsing 17.33 uur - 17.40 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Het woord is aan mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, of het goed is om in deze tijd van een politieke Brexitsoap een Britse politicus te citeren weet ik niet maar Winston Churchill zei ooit: "Een goed politicus moet kunnen voorspellen wat er morgen, volgende week, volgende maand en volgend jaar gebeurt. En dan naderhand op handige wijze verklaren waarom het niet gebeurd is." Met deze uitspraak zou je kunnen zeggen dat het niet uitmaakt wat er in de voorjaarsbrief staat; het gaat vaak toch anders dan wij van tevoren denken. Maar dat is toch echt te gemakkelijk. Het is goed om alvast wat piketpaaltjes te slaan en tegelijkertijd ook te beseffen dat je die paaltjes nog kunt verplaatsen.

Van wie is de stad? Wat wij een positieve ontwikkeling vinden, is dat in het leven van alledag de gemeente niet meer uitsluitend bepaalt wat er moet gebeuren. Stadgers hebben ideeën, plannen voor eigen wijk en buurt of voor iets wat heel de stad aangaat en kunnen dat droppen bij de gemeente, zonder dat een plan in de massa verdwijnt. Een plan belandt nu in ieder geval bij het wijkloket of bij de wijkwethouders of bij een atelier en het ideaal is daarbij nog niet bereikt en het gaat niet altijd vlekkeloos. Sommige Stadgers zijn

enthousiast over bijvoorbeeld een nieuwe speeltuin in een park, daar hebben we het vorige week nog over gehad, of op een plein of willen dolgraag een buurtvoorziening maar er zijn ook altijd Stadgers die tegen een plan zijn. Of de ambtelijke molens draaien toch wat trager of anders dan gehoopt. Hoe dan ook, wat de ChristenUnie betreft gaan we vooral door met de stad betrekken. Dat vergt een andere inzet van ambtenaren, die als Stadgers zich melden en zich opstellen als iemand die voor en met de stad werkt, van het college in de rol van wijkwethouders die moeten weten wat er echt speelt in hun stadsdeel en van de raad, want er is een nieuwe balans tussen wat wij ervan vinden en wat de Stadgers willen. Het vraagt ook iets van onze inwoners. De vraag ‘wie vertegenwoordigt wie’ en ‘hoe heb je wijkgenoten betrokken’ blijft ‘work in progress’ en een proces waarbij het steeds duidelijker moet worden waar de pionnetjes tijdens het spel het beste kunnen gaan en staan, zonder overgeleverd te zijn aan de dobbelsteen.

Voorzitter, een ander thema: de twee gezichten van de stad. Als je alle startups ziet, de huizen die gebouwd worden en de aantrekkende economie, dan staat Groningen er gewoonweg goed voor. Als je kijkt naar de Stadgers die het goed gaat, die vrolijk naar hun werk gaan en elke middag in een nieuw hip tentje lunchen, dan gaat het veel mensen goed. Maar het college heeft beloofd oog te willen hebben voor de twee gezichten van de stad. En dat is waar het in deze voorjaarsnota aan ontbreekt. Er zijn Stadgers die lege verpakkingen in de koelkast leggen, zodat het lijkt alsof deze gevuld is. Die blij zijn als het broodtrommeltje van de kinderen gevuld kan worden. Het woord ‘armoede’ komt maar twee keer voor en dan ook nog bij een voorziening voor kwetsbare jongeren die het college wil afbouwen, Campus Diep. Het college constateert dat er verschil in stadsdelen zit qua fysiek en sociaaleconomisch opzicht aan de noord- en zuidkant van de stad, en geeft aan: “We gaan daarbij uit van eigen kracht en samenredzaamheid en bieden ondersteuning waar nodig.” Uiteraard is er staand beleid voor het andere gezicht van de stad, en er gebeurt ook best wel heel veel maar de vraag is: helpt het en werkt het? In De Correspondent stond vorige week een mooi artikel van Rutger Bregman over mensen die leven in armoede. Psycholoog van de universiteit van Princeton University, hij heet Eldar Shafir, heeft een theorie over armoede. Hij betoogt dat juist die zelfredzaamheid of samenredzaamheid of hoe je het ook maar wilt noemen, niet werkt. Kort samengevat, het artikel is langer en ik kan de link sturen aan wie hem zou willen hebben: armoede leidt tot schaarste; schaarste leidt tot onverstandige kortetermijnbeslissingen waardoor mensen het zelf niet redden. Maar met net dat zetje extra vanuit de overheid hulp bij langetermijnbeslissingen, hulp bij aanvragen van toeslagen, zaken regelen met een deurwaarder of steun bij aanvragen van een extraatje voor de kinderen, krijgen mensen meer lucht en zijn dan in staat betere keuzes te maken. Wij zouden graag een reactie van het college willen of we opnieuw kunnen kijken wat en hoe we mensen in deze stad met de WIJ-teams, immers de ogen en oren van de stad, beter en gericht kunnen helpen. Het armoedevraagstuk heeft onze blijvende aandacht nodig, helemaal met zoveel kinderen die in armoede opgroeien. En de volgende vergelijking is wat ingesleten maar nog steeds actueel. Je kunt als overheid aangeven waar de hengel hangt om te vissen maar je kunt in een aantal gevallen beter zeggen: “Zullen we samen vissen?”

Ook zorgelijk is de situatie rond beschermd wonen en opvang. We lezen dat er een innovatieatelier wordt georganiseerd met onder meer als doel ‘een duurzame effectiviteitsverbetering en kostenreductie’. Dit baart ons toch zorgen. Juist bij zo’n kwetsbare doelgroep zou niet de kostenreductie het doel moeten zijn maar de instandhouding en mogelijke uitbreiding van plekken. Immers, we lezen bijna dagelijks over de toename van verwarde personen. Die mensen kunnen we toch niet aan hun lot over laten? Ook deze mensen zijn het andere gezicht van de stad. Graag een reactie van het college, ook op dit thema.

Financiën. Wat voor alle Stadgers gevolgen heeft, is het voorstel om tarieven te kunnen verhogen om daarmee het reservepotje te vullen. Wij zijn daar niet voor, wij vinden dat eerst alle andere opties verkend moeten worden. Daarom is ons uitgangspunt: geen verhogingen boven de inflatie. Wij danken het college voor de goede leesbaarheid van de voorjaarsnota en de uitgebreide financiële bijlagen. Het is kort samengevat, want ik kan niet op alles ingaan, een doorkijkje dat niet al te rooskleurig is en een aantal onzekerheden kent. Bij de begroting zal dit beeld duidelijker zijn, dan hebben we nog meer informatie, ook na nieuwe circulaires en uitkomsten van bijvoorbeeld de Wet BUIG. Maar we stellen het op prijs dat het college ons alvast die doorkijk heeft gegeven.

Voorzitter, het zal u niet verbazen dat wij het over outsourcing ICT willen hebben. Het lijkt er nu op dat de voorgenomen bezuiniging niet gehaald wordt, alleen al door de frictiekosten en de vertraging van het project. In hoeverre is het outsourcetraject, waar wij zoals u weet nog steeds niet van overtuigd zijn, het straks nog waard? ‘Binnen de deur’ kost ICT geld maar ‘buiten de deur’ vaak nog veel meer, omdat voor de extraatjes extra uren in rekening worden gebracht, waar nu ambtenaren ‘het er even bij doen’, ook in de avonduren, heb ik gemerkt.

Verkeersveiligheid. Al eerder hebben wij gepleit voor vergroten van de verkeersveiligheid in 30 km-zones. Er zijn automobilisten in deze stad die zich niets aantrekken van het bordje 30; dat komt vaak ook door de inrichting van de straat maar er zijn veel meer elementen aan toe te voegen. De politie wil niet handhaven in straten die niet aantoonbaar snelheidsbelemmerend zijn ingericht. Hoe dan ook blijkt in deze straten dat fietsers en voetgangers de underdog zijn, niet altijd met dramatische gevolgen maar veilig is het niet. Wij willen de verkeersveiligheid verbeteren. Wij dienen daarvoor een motie in, die wij samen met de PvdA, SP, GL, PvdD en Stadspartij zo meteen gaan indienen.

Milieustraten, al door anderen eerder benoemd. De milieustraat in de Korrewegwijk is een groot succes. Georganiseerd door de buurt en gefaciliteerd door de gemeente kunnen ook mensen zonder voldoende netwerk of financiën hun grofvuil wegbrengen. Tegelijkertijd is het gekoppeld aan een actie waarbij zwerfvuil geruimd wordt en is het een sociaal gebeuren in deze wijken waar het plaatsvindt. Met de PvdA, SP, Stadspartij en D66 dienen wij een motie in om het uit te breiden.

Voorzitter, risico groot onderhoud. Bij de begroting hebben we gevraagd naar het risico op groot onderhoud en hiervoor een motie ingediend. Deze motie werd toen door de wethouder ontraden, omdat “de middelen voor vervanging tot en met 2018 geregeld zijn”. Maar nu zien we het toch als knelpunt vermeld. Waarom heeft het college niet op de zaken ingespeeld op dat moment en nu al reserveringen, zoals onze motie van vorig jaar voorstelde, hiervoor getroffen? We vragen ons af hoe dat zo komt.

De MKBA. Nog twee punten, voorzitter, dan rond ik af. Op zich kunnen wij, en in het bijzonder maatschappelijke organisaties, blij zijn dat de MKBA vooralsnog niet tot het verminderen of beëindigen van subsidies gaat leiden. Maar het zorgt er wel voor dat er een knelpunt van 2 miljoen euro ontstaat. Blijkbaar worden de subsidies wel aan de juiste clubs verstrekt en was het college hierin te ambitieus met de verwachting hier 2 miljoen euro op te kunnen besparen.

Sport. Ja, dit mag eigenlijk niet ontbreken. Tot dusverre hebben we elk jaar iets over sport gezegd en vooral dat wij meer willen investeren in de breedtesport. Wij zeggen daar nog één zin over. Daar kiezen wij dit jaar kiezen bewust voor, omdat wij graag de uitkomsten van het Mulieronderzoek willen afwachten en de uitkomsten van het cofinancieringsfonds en ook gezien hebben dat er toch wel een voorzichtige kentering gaande is binnen de sport en dat stellen wij op prijs. Maar wat ons betreft zijn we er nog niet helemaal, en dat is alles wat we er op dit moment over zeggen.

Voorzitter, als christenpolitici geloven wij dat je niet alles zelf in de hand hebt; zelfs niet bij het slaan van de piketpaaltjes voor de begroting. Er is meer en daarom wensen wij het college bij het opstellen van de begroting voor 2017 veel heil en zegen toe. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, mevrouw Jongman begon over twee gezichten. Wij noemen dat tweedeling in de stad. U gaf een paar voorbeelden daarvan en u zei eigenlijk: “Het lukt dit college of deze coalitie niet om het voor elkaar te krijgen om die twee gezichten dichterbij elkaar te krijgen.” Nou bent u een van de langstzittende fractievoorzitters in deze raad. Mijn vraag aan u is: wat is uw analyse waarom dat niet lukt?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik haalde deze psycholoog aan. Ik denk dat er best heel veel beleid is en ook veel dingen wel gebeuren. Maar er zijn altijd mensen die bepaalde toelagen niet aanvragen of daar geen gebruik van maken. Er zijn ook andere voorbeelden, waarbij regelingen zijn overtekend, bijvoorbeeld bij de bijzondere bijstand. Maar ik denk dat we als overheid moeten kijken welke rol wij vervullen voor de mensen die wij willen helpen en dat we daar op een andere manier naar moeten kijken. Daarom haalde ik het voorbeeld aan van: zullen we samen vissen in plaats van aan te wijzen waar de hengel hangt om te gaan vissen? Heel veel mensen hebben gewoon niet alleen die steun nodig maar ook meer. Ik denk dat de overheid zich meer in die levens zou moeten mengen om mensen verder te helpen. Ik heb de voorbeelden geschetst en er zijn nog veel ergere. Als je zoveel keuzes moet maken op zoveel gebieden, dan loop je gewoon vast en dat betekent dat je iedere keer weer foute keuzes maakt.

De heer DIJK (SP): Dus als ik het goed begrijp, even ter controle: wat ik zelfredzaamheidsfetisjisme noem, zou u benoemen als: daar zijn we een beetje te ver in doorgeschoten?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou, het werkt niet altijd. Er zijn best mensen die de regelingen heel goed kunnen vinden en precies weten hoe ze het allemaal moeten doen. Maar er is ook een heel aantal mensen, dat kun je zien aan het aantal kinderen dat ook in armoede opgroeit, dat die regelingen blijkbaar

niet weet te vinden. Als we wel de hengels hebben hangen maar die hengels blijkbaar niet gevonden worden door de mensen, moeten we zeggen: “We nemen je aan de hand van mee en we gaan het nu samen regelen.” Dat betekent dat je de rol van de overheid in die gevallen versterkt, wat natuurlijk aan de WIJ-teams is, want je kunt nooit zomaar een huis binnendenderen : “Wij komen u nu even helpen.” Maar daar zien wij in de toekomst een andere opvatting, om het voor iedereen beter te maken.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, mijn vraag was eigenlijk al beantwoord, want mijn vraag was namelijk hoe de rol van de WIJ-teams moet zijn.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Absoluut hebben die een rol daarin. De wethouder kan bij wijze van spreken niet zomaar binnenkomen met: “Ik heb een handje regelingen en hier ben ik.” Het betekent ook dat je in contact met mensen moet komen. Je kunt nooit zomaar ergens binnen gaan. Maar ik denk wel als je die WIJ-teams ziet en die brede samenstelling, en hoe die op heel veel manieren in contact komen met mensen in de wijken via scholen, of op wat voor manier dan ook, dat je daarmee heel veel meer kunt bereiken in de huidige samenstelling. Maar het betekent wel dat je je misschien iets anders moet opstellen en misschien al wat verder moet gaan dan tot dusver gebeurt.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie 27: Milieustraten (ChristenUnie, PvdA, SP, Stadspartij, D66, Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsbrief 2016,

constaterend dat:

- in de beleving van veel Groningers het zwerfvuil lijkt toe te nemen;
- uit de enquête die onderdeel is van de veiligheidsmonitor blijkt dat de score op het gebied van verloedering oploopt;
- niet alle inwoners van deze stad de mogelijkheid en/of de financiën en/of het netwerk hebben om hun vuil naar de stort te brengen (laten halen kost minimaal € 46,50 en maximaal € 96,50 / vier keer per jaar is het gratis weg te brengen);

overwegend dat:

- er in de Korrewegwijk regelmatig een succesvolle milieustraat wordt georganiseerd waar mensen gemakkelijk hun grofvuil, hout, tuin- en snoeiafval, oud ijzer en afgedankte elektronische apparaten kunnen brengen;
- aan de milieustraten altijd een actie gekoppeld is voor het opruimen van zwerfvuil;
- de acties worden georganiseerd door de buurt en gefaciliteerd door de gemeente;
- er ook in andere buurten, wijken en dorpen belangstelling is om een dergelijke milieustraat inclusief stratenactie te organiseren;
- Groningen een stad is die ‘schoon, heel en veilig’ als motto wil uitdragen;

verzoekt het college:

- de mogelijkheid van het organiseren van een milieustraat en stratenactie ook te promoten in andere buurten, wijken en dorpen;
- de buurten, wijken en dorpen die belangstelling hebben voor het organiseren hiervan ook te faciliteren, zoals dat nu ook al in de Korrewegwijk gebeurt;
- de raad bij het begrotingsdebat 2017 te informeren hoe bovenstaande vorm en inhoud kan krijgen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 28: Verkeersveiligheid vergroten op 30 km-wegen door inrichting (ChristenUnie, PvdA, D66, SP, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsbrief 2016,

constaterend dat:

- Groningen vanaf 2000 met de overige wegbeheerders (provincie, waterschap, Rijk) werkt volgens de principes van het convenant Duurzaam Veilig (functie, inrichting en gebruik van de weg zijn met elkaar in overeenstemming);
- Stadgers in hoge mate hechten aan een verkeersveilige stad waardoor onder andere het fietsen, ook van jongere verkeersdeelnemers, wordt bevorderd;
- er in een groot aantal 30 km-straten te hard wordt gereden;
- in de notitie verkeersveiligheid in Groningen van 18 november 2015 eveneens blijkt dat bij een aantal van de knelpunten op de ‘groslijst verbeterpunten verkeersveiligheid’ een aantal 30 km-straten nog niet optimaal is ingericht;
- meldingen van onveilige situaties in 30 km-gebieden niet systematisch voor de raad in beeld komen;
- de politie niet handhavend op wil treden als de weg onvoldoende ingericht is op het bevorderen van een lagere snelheid;
- er vanuit het ISV een bijdrage is geleverd aan de wijkbudgetten;

overwegend dat:

- Groningen een stad is die ‘schoon, heel en veilig’ als motto wil uitdragen;
- de raad er alles aan wil doen om de stad verkeersveilig in te richten;
- meldingen van inwoners over onvoldoende veilig ingerichte van 30 km-gebieden niet in de notitie verkeersveiligheid zijn opgenomen;
- inwoners na meldingen van verkeersveiligheid niet actief worden gewezen op de mogelijkheid via het gebiedsteam een bewonersinitiatief te ontwikkelen;
- in tabel II van de notitie verkeersveiligheid een aantal knelpunten staat waarvoor nog geen financiële dekking is gevonden;

verzoekt het college:

- meldingen van onveilige situaties in 30 km-gebieden te registreren en te inventariseren;
- deze inventarisatie te voegen bij de reeds bestaande knelpuntenlijst uit de notitie verkeersveiligheid en in de begroting 2017 aan te geven welke aanpak voor deze knelpunten wordt voorgestaan;
- inwoners na meldingen van onveilige situaties in 30 km-gebieden te attenderen op de gebiedsteams met de wijkbudgetten en te wijzen op het ontwikkelen van bewonersinitiatieven met betrekking tot een verkeersveilige inrichting van die 30 km-gebieden;
- de wijkwethouders hier een actieve rol in te laten spelen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Banach van Student en Stad.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Groningen groeit en Groningen verandert, als je kijkt naar de inwoners. En in deze verandering en groei schuilt gevaar maar liggen ook kansen. Groningen is nog steeds de jongste stad van Nederland, iets waar we trots op mogen zijn maar waar we ook de vruchten van moeten blijven plukken. Daartegenover staat dat we gemiddeld ook een van de armste steden van Nederland zijn. Een belangrijk gegeven maar lang niet voor iedere Stadger bekend. En dat zou wel moeten. Het stelt ons namelijk in staat nog meer uit deze prachtige stad te halen. Te veel studenten weten nog niet goed wat er zich afspeelt in de wijken. De wijken op hun beurt zien studenten als passanten. Het lijkt zo’n stad waarin doelgroepen langs elkaar leven in plaats van met elkaar. En daar ligt de uitdaging, verbinding creëren en elkaar versterken. Stadgers die samen dingen ondernemen, in gesprek gaan met elkaar en voor elkaar klaarstaan. We leven in een stad van iedereen. En waar mogelijk moeten we ons inzetten om die verbinding meer en meer op gang te krijgen.

Een prachtige initiatief ter voorbeeld is het project Wijs. Hierin worden studenten gekoppeld aan Stadgers van alle leeftijden die ergens hulp bij kunnen gebruiken. We zijn ontzettend blij dat dit goed wordt ontvangen, dat het steeds beter gaat lopen en dat Stadgers ook echt geholpen zijn. Positief voor de studenten omdat zij Stadgers kunnen helpen in ruil voor studiepunten maar ook omdat zo hun horizon wordt verbreed. En dat werkt ook de andere kant op, geholpen Stadgers zijn blij verrast met de geboden hulp.

Behalve de wisselwerking tussen Stadgers en studenten is deze stad ook van internationals, in de breedste zin van het woord. Er is een grote groep vluchtelingen naar Groningen gekomen en ze zijn hier welkom. Het is al eerder aangegeven: dat het raadsvoorstel rondom de AZC’s de gemeenteraad conform heeft kunnen passeren, is een mooi gegeven. En ook in de komst van vluchtelingen liggen weer kansen verscholen. Sommigen zien de gevaren van verschillende culturen maar er zijn ook mogelijkheden. Vluchtelingen zijn

niet arm en zielig maar in veel gevallen mensen met een bepaald talent, dat ook in het voordeel van de stad kan zijn, mits er verbinding is. Aan ons de taak om die verbinding te creëren. Vandaar dat we ook op de motie van de Partij voor de Dieren staan om verbinding op gang te brengen tussen jongeren en vluchtelingen die in onze optiek veel van elkaar kunnen leren in meerdere opzichten.

Groningen is een stad waar iedereen mag zijn wie hij of zij is, ongeacht afkomst of geaardheid. De voorvallen die hebben plaatsgevonden waarin mensen niet werden geaccepteerd om wie ze zijn, hebben kunnen rekening op grote afkeur en Stadgers lieten hun steun blijken en dat is terecht. Acceptatie van elkaar wordt steeds belangrijker omdat we in een wereld leven waarin mensen van verschillende achtergronden makkelijker met elkaar in contact komen door de internationalisering.

We vinden het belangrijk om als stad een statement te maken. Dat deden we al na het voorval eerder dit jaar maar wat ons betreft is er nog iets structureels wat we kunnen doen. Meerdere grote steden, zowel nationaal als internationaal, beschikken over een regenboogzebrapad. Een uiting dat elke geaardheid wordt geaccepteerd. We hadden plannen om een motie in te dienen maar jongerenorganisatie DWARS bleek hier al geruime tijd achteraan te zitten en ons hebben positieve geluiden bereikt dat dit er ook echt aan zit te komen. Graag een bevestiging van de wethouder dat dit inderdaad zo is. En nog een kleine toevoeging dat Coming Out Day op 11 oktober dit jaar een prachtig moment zou zijn om dit te onthullen. Als suggestie geven wij dit graag mee.

Voorzitter, het is mooi om te zien dat het vizier met deze voorjaarsnota is gericht op de toekomst. Het is belangrijk om te weten waar je heen wilt, zodat je proactief kan optreden. De toekomst van Groningen is een internationale en duurzame toekomst, zo blijkt. En daar kunnen wij ons in vinden. Een mooi gegeven is dat Groningen onlangs op een Amerikaans blog werd genoemd als nog niet ontdekte parel van steden in Europa, dat horen we natuurlijk graag. Universiteit en hogeschool richten zich meer en meer op internationalisering en ook het bedrijfsleven en de startups doen dat. Als gemeente is het belangrijk dat we daarop voorbereid zijn. We hebben al meermaals de waarde aangegeven van een Engelstalige website. Deze is nog steeds niet voldoende ontwikkeld, dus we wijzen er nog maar weer eens op. Wat daarnaast belangrijk is, is dat we ook internationals weten te betrekken bij besluitvorming. Het college wil meer zeggenschap overdragen naar burgers, dan is een goede informatievoorziening richting internationals over besluitvorming een vereiste, omdat ook zij burgers zijn van deze stad. Intern gaan we hier nog iets mee doen, want een motie indienen is hier niet helemaal de juiste plek. Maar het is in elk geval belangrijk dat we hier richting de verkiezingen een belangrijk punt van maken. Wat wij bijvoorbeeld tegenkwamen, even als inside information, wanneer we toch de website gingen vertalen, is de Party of the Animals met Gerjan Basement. Dat is toch niet helemaal de juiste vertaling.

Iets wat zowel duurzaamheid als het internationale reizen raakt is een andere motie die we willen indienen. Liften is nog steeds populair en een vorm van reizen die wij graag stimuleren. Het is duurzaam en zorgt voor verbinding omdat vreemden elkaar leren kennen. Een liftplaats richting het oosten is er echter nog niet en ook daarvoor dienen we een motie in om te onderzoeken of en waar een liftplaats richting het oosten haalbaar zou zijn. Dat doen we samen met GroenLinks en de Partij voor de Dieren.

Wat betreft de duurzame toekomst zijn we tevreden met de concrete stappen die worden gezet om onze doelstelling te behalen. Geothermie vormt een belangrijk onderdeel waar uitvoerig over is gesproken in dit huis, de waarde ervan is duidelijk en we hopen dat deze en andere ontwikkelingen ons in staat stellen om de doelstelling ook echt te behalen.

Voorzitter, vorig jaar stelden we in de raad de nieuwe woonvisie vast. Een woonvisie met een mooi uitgangspunt op jongerenhuisvesting om voor kwalitatief goede en betaalbare huisvesting te gaan. De visie onderschrijven we, de weg er naartoe hadden wij liever anders gezien. Door de strengere omgevingstoets is het haast onmogelijk geworden om nog kamers toe te voegen aan de huidige voorraad terwijl de kamerprijzen stijgen en er nog steeds vraag is. Maar gedane zaken nemen geen keer en momenteel wordt er met BouwJong flink doorgebouwd en staat er nog een aantal project op het punt om te beginnen. Het is ons in ieder geval duidelijk dat onze manier om de visie te verwezenlijken niet uitgevoerd zal worden maar omdat we er dezelfde visie als het college op nahouden, willen we ons inzetten om waar mogelijk de kamerverhuurmarkt zo goed mogelijk te laten zijn.

Om een schone kamerverhuurmarkt te krijgen is informatievoorziening van groot belang en daar blijven we scherp op, om zo goed mogelijke leefomstandigheden te creëren. In de tussentijd hopen we dat de nieuwbouwprojecten in de vraag kunnen voorzien maar ook daar zullen we scherp op blijven.

Om een zo goed mogelijk leefklimaat te creëren is bereikbaarheid ook een belangrijk punt. We zien de ontwikkelingen in de binnenstad, waar auto's uit het straatbeeld zullen verdwijnen, positief tegemoet. Het vraagt ook om een goed fietsbeleid. 60% van alle verplaatsing gebeurt in onze stad per fiets. Wat ons opviel

in het straatbeeld, is dat veel overlast komt door zwerf fietsen. Ook daar kunnen we nog vooruitgang boeken. We zien graag een pilot waarbij Stadgers hun oude fiets op een plek kunnen stallen en dat die daar dan wordt opgehaald, ook daar dienen we een motie voor in.

Een fijne stad om in te leven is ook een stad waar je kan genieten. We zijn Nationale Evenementenstad geworden, iets waar we trots op mogen zijn. We beschikken over een divers cultuur- en evenementenaanbod. Maar we moeten ook blijven vernieuwen. Het stadsstrand dat is aangelegd voor Building the Future of Health was een groot succes. Wij zien dan ook graag de mogelijkheden onderzocht voor een permanent stadsstrand en daartoe dienen we een motie in en ook dat doen we met GroenLinks en de Partij voor de Dieren. Het stemt ons ook tevreden dat er op verschillende domeinen actief wordt gepoogd om meer werkgelegenheid te creëren voor hoger opgeleiden. Zeven op de tien afgestudeerden vertrekt nog steeds uit de stad en dat is zonde. Wat dat betreft is het mooi dat Groningen nog steeds een broedplaats is voor startups, die op termijn ook voor werkgelegenheid zorgen. We zijn benieuwd naar de eerste cijfers hiervan die in de aankomende begroting gepresenteerd zullen worden.

Voorzitter, tot slot, wat betreft het weerstandsvermogen: we zijn hier altijd kritisch op geweest. We moeten altijd blijven streven om een weerstandsvermogen van minimaal 1 te hanteren. We zien echter ook dat met de grote ontwikkelingen die ons te wachten staan, dit moeilijk is en haast niet te doen maar dat het daardoor wel van groot belang is om vooraf een duidelijk doel voor ogen te hebben en hoe dat te bereiken. Dat heeft het college in de voorjaarsbrief goed weergegeven.

Concluderend, voorzitter: de voorjaarsbrief ziet de toekomst positief in en is op dit moment positief en dat zijn wij ook. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik heb een vraag. U hebt een aantal moties: over liften, Engelstalige borden, u hebt het over hoogopgeleiden, startups, noem het maar op, zwerfvuil, fietsen van studenten. U hebt het alleen maar over dingen voor hoogopgeleiden in deze stad. Wat is de visie van Student en Stad op die andere kant van de stad? Over de leefbaarheid van de stad bijvoorbeeld?

De heer BANACH (Student en Stad): Die moties zijn er vandaag gelukkig veelvuldig en u zult zo meteen ook zien dat het zeker iets is wat wij belangrijk vinden, omdat we daar ook daarin mee zullen gaan. Maar wat betreft uw vraag daarover: wij zetten juist heel erg in, dat is net ook al ter sprake gekomen in het debat, op hoogopgeleiden, omdat dit inderdaad banen zou creëren voor laagopgeleiden.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, dat vind ik als PvdA een zeer beperkte visie.

De heer BANACH (Student en Stad): Dat mag u vinden.

Motie 29: Stadszand (Student en Stad, Partij voor de Dieren, GroenLinks)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- er in de periode van de zomermaanden weinig reuring is in de binnenstad;
- er vanwege de internationale conferentie Building the Future of Health in juni een tijdelijk stadsstrand is aangelegd bij het Ebbingekwartier;
- dit stadsstrand een groot succes was op zonnige dagen;

overwegende dat:

- diverse steden als Amsterdam, Haarlem en Tilburg al de trotse bezitters zijn van een stadsstrand;
- deze veel bezoekers aantrekken en voor reuring zorgen voor jong en oud in de rustige periode in de zomer;
- het tijdelijke stadsstrand aan het Ebbingekwartier zijn waarde heeft bewezen op de zonnige dagen;
- het Ebbingekwartier een goede locatie zou zijn voor een stadsstrand met een permanent karakter;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of het mogelijk is het tijdelijke stadsstrand bij het Ebbingekwartier zo in te richten dat het een permanent stadsstrand wordt;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 30: Liften naar het oosten (Student en Stad, Partij voor de Dieren, GroenLinks)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- Groningen zich internationaal profileert en steeds meer toeristen aantrekt;
- zowel onder toeristen als onder jongeren liften nog steeds een populaire vorm van reizen is;
- Groningen richting het oosten geen goede liftfaciliteit heeft;

overwegende dat:

- het liften richting het westen/A7 en het zuiden/A28 wordt gefaciliteerd met een liftplaats op het Emmaviaduct;
- van deze liftplaats dagelijks mensen gebruikmaken;
- er qua ruimte mogelijkheden zijn om een dergelijke faciliteit te realiseren in het Sontweg/Europapark-gebied die zich langs de doorgaande weg bevinden;

verzoekt het college:

- te onderzoeken op welke manier het liften richting oosten/A7 beter kan worden ingericht;
- de raad te informeren over de uitkomsten hiervan;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 31: Kapot maar niet op slot (Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- rondslingerende fietsen voor overlast zorgen in zowel het centrum van de stad als omliggende wijken;
- een deel van deze fietsen kapotte fietsen zijn die niet meer gebruikt worden;
- deze kapotte fietsen niet alleen het straatbeeld beïnvloeden maar ook onnodig fietsparkeerplekken in beslag nemen;
- kapotte fietsen nu alleen ingeleverd kunnen worden bij het grofvuil;

overwegende dat:

- het wenselijk is dat kapotte ongebruikte fietsen uit de openbare ruimte verdwijnen;
- de huidige regelingen voor grofvuil fietseigenaren niet stimuleert om hun fiets naar het grofvuil te brengen en het daardoor aantrekkelijk wordt om een kapotte fiets in de openbare ruimte te plaatsen;
- wanneer inwoners een dag per maand de optie wordt geboden om kapotte fietsen op een centrale locatie te plaatsen, een ophaalzone, dit kan resulteren in minder kapotte fietsen in de openbare ruimte;
- Stadsbeheer deze kapotte fietsen vervolgens kan ophalen;
- de ophaalzone in zowel het centrum als omliggende wijken kan leiden tot minder kapotte fietsen in de openbare ruimte;

verzoekt het college:

- een pilot op te zetten met ophaalzones; zowel in het centrum als in een van de omliggende wijken zodat gekeken kan worden naar het effect van een ophaalzone;
- de resultaten van de pilot terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Woldhuis van 100% Groningen. Pardon, aan de heer Kelder, Partij voor de Dieren. Excuus.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wou net zeggen: beter Party of the Animals dan party animals. Op zich ben ik wel een feestbeest hoor, daar niet van.

Afgelopen jaren zijn er flinke stappen gezet. Volgens ons zijn dat vaak goede stappen geweest maar ook soms minder goede stappen. Wij zijn een positieve partij, dus laten we beginnen met de goede stappen die zijn gezet.

We zijn erg enthousiast over het feit dat we gaan starten met de geothermie. Hiermee kunnen we ons als gemeente echt profileren als een gemeente die duurzaam en energiezuinig is. Ook blijven wij enthousiast over de mogelijke invoering van diftar. Wij blijven van mening dat de vervuiler betaalt en we denken dat we met de invoering van diftar een wezenlijk verschil kunnen maken in de hoeveelheid afval die we in Groningen produceren. Momenteel krijgen huishoudens bijvoorbeeld gemiddeld 33 ongevraagde folders per week. Dat staat gelijk aan 34 kg papier per jaar. In 3 op de 10 gezinnen belanden alle folders ongelezen bij het oud papier. Maar deze reclame wordt nog steeds ongewenst in de brievenbus gedaan, behalve als mensen een NEE-NEE-sticker op hun voordeur hebben. De Partij voor de Dieren vindt, met de fracties van GroenLinks, D66, Student en Stad en Christen Unie dat het hoog tijd is om de gewoonte van reclamedrukwerk op de deurmat aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen op communicatiegebied. Het huidige systeem leidt tot verspilling van papier en energie voor productie en transport. Het is een onnodige afvalstroom. Daarom stellen wij in de motie JA-JA-sticker voor om, vergelijkbaar met de online commerciële mail, een opt-insysteem te realiseren. Folders worden dan alleen nog bezorgd bij mensen die zo'n sticker op hun brievenbus hebben. Zo komen reclamefolders dus alleen nog terecht bij de mensen die er bewust voor kiezen ze te ontvangen.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik heb even een vraag. Hoe gaan we nou juist al die Stadgers bereiken over wie mevrouw Jongman het onder andere had, die we met regelingen juist niet kunnen bereiken? Hoe kunnen we die dan nog bereiken?

De heer KELDER (PvdD): Die plakken dan geen sticker op hun brievenbus.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Maar denkt u dat alle Stadgers dat bewust doen? Hoe gaat u straks die omwonenden van grote bouwprojecten bereiken met de invoering van zo'n sticker?

De heer KELDER (PvdD): Iedereen moet zelf de keuze krijgen om informatie te willen hebben of niet. Ik keuze is nu een beetje opgedrongen. Als je nu geen sticker op de bus doet, krijg je die informatie en wij willen het gewoon omdraaien: gevraagd om informatie vragen en niet ongevraagd informatie krijgen. Dat is eigenlijk wat wij willen doen. En ik snap dat niet iedereen internet heeft maar die mensen kunnen nog steeds kiezen. Ik weet zeker dat heel veel mensen graag reclamefolders en een Gezinsbode ontvangen, nou prima, dat kan ook nog steeds. Of folders van de SP, die ik trouwens als NEE-NEE-stickerhouder ook nog steeds krijgt.

De VOORZITTER: Laat u zich niet afleiden, mijnheer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): We kunnen hiermee enorme hoeveelheden papierafval voorkomen. Minder afval is minder vervuiling en zorgt voor een verduurzaming van onze gemeente. Het komt ook overeen met een van de speerpunten die het college voor zichzelf heeft gesteld voor de komende jaren: er zal een extra impuls gegeven worden aan duurzaamheid. Voor de Partij voor de Dieren is dit natuurlijk een belangrijk speerpunt, dat zeker de prioriteit mag krijgen. We bemerken dat duurzaamheid op meerdere beleidsvelden wordt geïntegreerd en dat doet ons goed. Zo komt het onderwerp duurzaamheid aan de orde wanneer we kijken naar sport, wonen en mobiliteit. Toch worden de stappen die binnen de verschillende terreinen genomen zouden worden, verkleind tot voetje voor voetje schuifelen in plaats van echte stappen.

De gemeente heeft, zoals bekend, de ambitie om in 2035 energieneutraal te zijn. Natuurlijk blijven we hier enthousiast over. Maar met de stappen die nu gezet worden, gaan we het niet redden. Onzes inziens wordt er iets in de hele discussie rondom de verduurzaming en energieneutraal over het hoofd gezien, namelijk de vleesconsumptie en de intensieve veehouderij. Het thema voedsel überhaupt wordt wel belicht maar te weinig vinden wij. Terwijl voedsel een impact heeft op het klimaat en duurzaamheid van de wereld, van Nederland en van de gemeente Groningen. Zoals wellicht bekend, is de productie van vlees de grootste oorzaak van vervuiling. Het zijn niet de auto's, de industrie, de apparaten of vliegtuigen die de hoeveelheid CO₂ bepalen maar de veeteelt, die hier het grootste aandeel in heeft. Toch blijft het eten van vlees een gevoelig punt. Want o wee als je de vleeseter aanspreekt op zijn of haar dagelijkse stukje vlees. Maar wat als het consumeren van het vlees zo'n grote bijdrage heeft aan de vernietiging van de aarde? En ook een

negatief effect heeft op de gezondheid van mensen? Is het dan nog wel een persoonlijke keuze, of heeft de politiek dan ook een inbreng? Het is toch raar dat we alleen spreken over besparen, zonne-energie, windenergie, biomassa, zuinig vervoer maar dat we de grootste vervuiler over het hoofd zien? Wij beamen dat elk van de genoemde punten om te komen tot een energieneutraal 2035 een bijdrage heeft. Maar we kunnen er niet omheen: er moet ook een duidelijk plan komen om de grootste vervuiler aan te pakken. In het kader van deze problematiek dienen we dan ook de motie in: 'Weet wat je eet', omdat we willen dat in de voedselvisie 'Groningen groeit gezond verder' een grotere nadruk komt op een meer plantaardige samenleving en dat deze visie vervolgens ook meegenomen wordt in de duurzaamheidsambitie voor de volgende begroting.

Duurzaamheid is te integreren in vrijwel elk beleidsveld. Zelfs op het gebied van mode. Duurzame kleding vinden we een belangrijk onderwerp. We zouden Groningen naar een volgend niveau kunnen tillen als we ervoor zorgen dat we een duurzame stad worden op het gebied van kleding. Maar dit gaat niet vanzelf, daar moeten we met z'n allen aan trekken. Om die reden dienen we dan ook samen met de Stadspartij de motie 'Werk aan de Kledingwinkel' in.

De VOORZITTER: Eerst mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, is het niet ook gewoon de verantwoordelijkheid van de consument om te beslissen wat voor kleding diegene koopt en wat niet?

De heer KELDER (PvdD): Jazeker. We stellen in de motie ook voor om met kledingwinkels een convenant op te stellen om duurzame kleding te stimuleren, net als deze week landelijk is gedaan. Het blijft natuurlijk altijd een verantwoordelijkheid van de consument.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dan zoek ik toch nog even. Op het moment dat het een verantwoordelijkheid van de consument is, zal diegene toch de kleding ook niet meer kopen? Dus dan komt die verschuiving toch vanzelf, dat kleding die niet correct is of niet duurzaam is, niet meer gekocht wordt?

De heer KELDER (PvdD): Als kledingwinkels een convenant sluiten met elkaar dat ze zich meer willen profileren op kleding die duurzaam is, dan wordt vanzelf de keuze groter op dat gebied. Dan zullen mensen zich bewuster worden van hun keuzes. Dat is de verwachting die wij hebben.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): En zijn kledingwinkels daar dan niet zelf bij, als zij dat met elkaar willen afsluiten? Dan hebben ze daar de gemeente toch niet bij nodig?

De heer KELDER (PvdD): Ik begrijp vanuit uw standpunt dat u daar wat anders in staat dan wij. Natuurlijk zijn wij ook voor vrijheid. Mensen moeten zelf kunnen beslissen wat ze willen. Maar we denken wel dat de politiek hen daar een zetje in kan geven, door te kijken hoe wij in Groningen kunnen proberen de winkeliers te motiveren om meer duurzame kleding aan te schaffen. Trouwens, landelijk gezien is dit nu een trend, dus het is niet zo heel raar dat wij dit vragen.

Om onze jonge Stadgers en de jonge nieuwkomers in onze stad meer met elkaar te verbinden en in contact te laten komen, dienen we de motie Samen Wonen in, samen met Student en Stad, D66, PvdA en GroenLinks. Hierin geven we het college de opdracht om in dialoog te gaan met woningcorporaties en particuliere ontwikkelaars, bezitters en investeerders om te bekijken wat de mogelijkheden zijn om een pilot te starten, waarin deze groepen samenwonen, zodat jongeren elkaar ontmoeten en in contact komen. Natuurlijk moet het een keus blijven voor beide groepen. Maar wij hebben geluiden gehoord van jongere, alleenstaande nieuwkomers in Groningen die geen heel huis voor zichzelf willen maar juist een huis willen delen met Nederlandse locals, zodat ze de taal sneller leren en zich niet alleen hoeven te voelen. We hebben hier zelf al veel ideeën over, zoals gebouwen met gedeelde faciliteiten en dergelijke maar we zijn erg benieuwd wat het college hierover zegt en welke ideeën het heeft. Het is een beetje raar om nu weer terug te gaan in mijn woordvoering. Ik heb een stukje overgeslagen, voorzitter, maar ik laat het hier toch bij.

De VOORZITTER: We hebben het niet gemerkt.

De heer KELDER (PvdD): Nee, dat dacht ik al. Dank u wel.

Motie 32: Invoering van de JA-JA-sticker (Partij voor de Dieren, GroenLinks, D66, Student en Stad, CU)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- een huishouden gemiddeld per jaar 34 kg ongeadresseerd drukwerk ontvangt;¹
- er momenteel in Groningen gewerkt wordt met een opt-outsysteem als het gaat om ongeadresseerd huis-aan-huisdrukwerk. Dit wil zeggen dat een huishouden het ongeadresseerde drukwerk ontvangt, tenzij er op de brievenbus staat aangegeven dat men dergelijke post niet wil ontvangen door een NEE-NEE-sticker of NEE-JA-sticker;
- het voorkomen van (papier) afval duurzamer en daardoor wenselijker is dan achteraf te moeten scheiden en recyclen;
- een opt-insysteem een effectieve manier is om de jaarlijkse kilo's aan papierafval te verminderen;
- de gemeentes Amsterdam, Den Haag en Utrecht al aangegeven hebben ofwel snel een JA-JA-sticker te willen introduceren of hier onderzoek naar te gaan doen, zodat bewoners kunnen aangeven ongeadresseerd drukwerk te willen ontvangen;

overwegende dat:

- Groningen de ambitie heeft een duurzame stad te worden;
- de duurzame keuze die bewoners willen maken nu nog de meeste inspanning vraagt, als bewoners geen ongeadresseerd drukwerk willen ontvangen moeten zij hier zelf een inspanning voor leveren;
- veel bewoners die niet zitten te wachten op ongeadresseerd drukwerk dit ongelezen bij het oud papier doen;
- er door een JA-JA-sticker niet alleen minder papier wordt verbruikt maar daarmee ook minder inkt voor het drukwerk en minder brandstof voor de verspreiding en de afvalverwerking;

verzoekt het college:

- onderzoek te doen naar de invoering van het systeem met een JA-JA-sticker in Groningen, zoals dat eerder in Amsterdam, Den Haag en Utrecht is gedaan;
- en de raad hier voor het eind van het jaar over te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag

¹: <https://www.milieucentraal.nl/minder-afval/afval-scheiden-en-recyclen/afvalverminderen/reclamedrukwerk/>

Motie 33: Weet wat je eet (Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- een klimaatneutrale gemeente een gemeente is die geen negatieve invloed uitoefent op het klimaat bij alle activiteiten die zich afspelen op haar grondgebied;
- de productie van dierlijke eiwitten grote negatieve gevolgen heeft voor mensen in ontwikkelingslanden en hun leefmilieu, dieren en uiteindelijk ook op onze eigen leefomgeving en ons klimaat;
- we hier invloed op kunnen uitoefenen door een bewuste keuze te maken in het voedsel dat wij tot ons nemen;
- op 28 november 2012 de gemeenteraad van Groningen unaniem akkoord is gegaan met de voedselvisie 'Groningen groeit gezond' waarin duurzaamheidsdoelstellingen in het kader van voedselvoorziening zijn opgenomen en uitgedacht;
- dit o.a. al geleid heeft tot mooie projecten als de Eetbare Stad;

overwegende dat:

- voedselvoorziening een continu bewegend proces is, waarin rekening moet worden gehouden met voortschrijdende kennis en inzichten op het gebied van effecten voor milieu en leefomgeving;
- er wereldwijd steeds meer nadruk en aandacht komt voor de schadelijke effecten van vleesconsumptie en -productie;

- dit accent in de voedselvisie onderbelicht blijft, terwijl daarnaast de voedselvisie in de begroting geen expliciet deel uitmaakt van de duurzaamheidsambities;

verzoekt het college:

- de voedselvisie ‘Groningen groeit gezond verder’ uit te werken volgens de laatste inzichten omtrent duurzaamheidsdoelstellingen, met daarin een volgens die inzichten gepaste nadruk op een meer plantaardige samenleving.
- de voedselvisie ook mee te nemen in de duurzaamheidsambitie voor de volgende begroting;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 34: Werk aan de kledingwinkel (Partij voor de Dieren, Stadspartij)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- de consument en kledingbranche in Groningen nog weinig aandacht heeft voor duurzame kleding en er bijna geen duurzame of fairtradekleding te verkrijgen is;
- alle kleding die te koop is, gemaakt is in lageloonlanden als Bangladesh, India, China, Tunesië, zonder aandacht voor arbeidsomstandigheden;
- duurdere merkkleding in dezelfde ateliers onder dezelfde vaak mensonterende omstandigheden wordt gemaakt (ook wel moderne slavernij genoemd), met pesticiden waardoor werknemers ziek worden of zelfs eerder sterven;
- milieuvorschriften in andere landen anders (vaak lager) zijn dan de normen die wij hebben;
- het aantal consumenten dat bewust duurzaam wil inkopen, stijgende is en nu zijn toevlucht zoekt op het internet, bij het toenemende aantal webshops dat duurzame of fairtrademode verkoopt;

overwegende dat:

- in deze niche een kans ligt die de gevestigde kledingbranche in de stad momenteel laat liggen;
- we ambachten, die naar lagelonenlanden zijn geëxporteerd, kunnen terughalen en zo de werkgelegenheid in de regio kunnen bevorderen;
- we in Groningen veel hechten aan duurzaamheid en daarom niet moeten willen bijdragen aan de ernstige verontreiniging van het milieu elders op de wereld;
- we in Groningen niet willen bijdragen aan slechte werkomstandigheden of slavernij elders;

verzoekt het college:

- om met kledingwinkels een convenant op te stellen om duurzame kleding te stimuleren en hierin zorg draagt voor een eerlijke herkomst van kleding;
- zich actief op te stellen in het verstrekken van informatie over misstanden in de kledingbranche en uit te dragen dat er kansen liggen bij een eerlijke en schone wijze van produceren van kleding;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 35: Samen wonen (Partij voor de Dieren, Student en Stad, GroenLinks, D66, PvdA)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 6 juli 2016, besprekende de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- Groningen een jonge stad is, met een groeiend aantal studenten;
- er een (groeiende) groep jonge statushouders in Groningen aanwezig is;
- er vraag is naar woonruimte voor studenten, starters en werkende jongeren;

overwegende dat:

- veel jongeren in gebouwen willen wonen met niet te hoge woonlasten en waarin ze sociale contacten opdoen;
- jonge statushouders vaak nog niet veel sociale contacten hebben in Groningen en wonen met andere jongeren dit kan bevorderen;
- er op dit moment nog geen woonvorm is voor deze verschillende jongeren, zoals studenten, starters en statushouders;

verzoekt het college:

- in samenwerking met woningcorporaties en particuliere ontwikkelaars, bezitters en investeerders te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een pilot samen wonen te starten voor specifiek deze doelgroepen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Woldhuis, 100% Groningen.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Om nu als nummer 11 aan het woord te zijn voelt wel enigszins dubbel. Enerzijds hoor je iedereen zuchten en kreunen, omdat de concentratie nog ver te zoeken is en hoor ik hier de buiken eigenlijk al knorren. Aan de andere kant kan een voetbalteam ook niet zonder een elfde man en heeft iedereen in het veld een eigen positie en een eigen kunnen.

Waar schenkt 100% Groningen de komende tijd aandacht aan? Dat is de vraag. Het college zit halverwege de rit en blikte in de voorjaarsbrief terug op de afgelopen periode en vraagt zich af in hoeverre het collegeprogramma gerealiseerd is. Dat is op zich een logische bezigheid, halverwege kijken wat je ervan gebakken hebt. De toekomst is echter weerbarstig en laat zich soms moeilijk voorspellen. Wij kunnen wel van alles willen bereiken maar achteraf zal pas blijken hoe moeizaam het ging en dat er in sommige gevallen ook niets van terecht is gekomen. Niet uit onwil, niet uit onkunde maar gewoon omdat het anders liep. Om maar eens twee actuele voorbeelden te noemen: het Forum; na elf jaar soebatten, schuiven met invullingen, creatief begroten en succesvol 68 miljoen euro aardbevingscompensatie binnenhalen ligt er nog steeds geen aansprekend concept. Hoeveel momenten in de recente geschiedenis hebben we gemist om hier tijdig mee op te houden?

We hebben het de afgelopen maanden in de commissie Financiën en Veiligheid ook veelvuldig gehad over de aangiftecijfers en met name de bereidheid van mensen om aangifte te doen, die op dit moment onvoldoende is. Dit kwam uit verscheidene onderzoeken naar voren. Om er maar een aantal te noemen: Monitor Veiligheidsbeleid, Jaarverslag regionaal bestuurlijk politie overleg en rapport Stappen in veiligheid, met als grootste pijnpunt de mishandeling van een stel uit de LHBT-community. Uit het onderzoek bleek vervolgens dat 29% zich onveilig voelt en van de 79 incidenten waarbij de seksuele geaardheid van het slachtoffer een rol speelde, er in 0% van de gevallen aangifte is gedaan. Wij als raad hechten veel waarde aan de LHBT-community. Wij hechten er waarde aan dat mensen het gevoel hebben dat ze zichzelf kunnen zijn, dat die acceptatie er is in de stad. Het idee dat de stad er wat dat betreft beter op stond hadden wij ook. Het is dus niet zo dat er sprake was van een incident, het zit veel dieper. Alleen waren er een mishandeling en daaropvolgend onderzoek voor nodig om dit aan te tonen. Ik denk dat iedereen hier in de raad geschrokken was van de mishandeling, dat iedereen geschrokken was van de uitkomst van het onderzoek. Maar ook dat de aangiftebereidheid op 0% lag. Het gevolg is dat wij onvoldoende zicht hadden op de problemen, en er daarom onvoldoende op hebben kunnen inspelen.

Ik zie het zo voor me. Wij lopen op het ijs en denken dat het sterk genoeg is, lopen verder en ineens zakken we erdoor. Het beeld dat wij hadden van de dikte van het ijs klopte niet. We schrikken wakker. Alleen is nu de vraag: welke zwakke plekken zitten er nog meer in het ijs? Waar hebben wij nog meer geen zicht op omdat de aangiftebereidheid in het algemeen dusdanig laag is? De aangiftecijfers worden als een van de belangrijkste indicatoren voor het evalueren en opstellen van beleid gebruikt. Ook in deze voorjaarnota wordt het succes ook mede op basis van het dalende aantal aangiftecijfers bepaald maar is dit succes nog wel zo een-op-een te stellen? Wij zouden graag een beter beeld krijgen van de zwakke plekken in het ijs, en daarom dienen wij straks een motie hierover in.

Voorzitter, dan zien we nog een aantal kwetsbare groepen in deze samenleving, die aandacht verdienen in deze gemeente. De gemeente bevindt zich in een stroom van ontwikkelingen. Door de recente decentralisatie zijn er steeds meer taken op de gemeente afgekomen. Tegelijkertijd willen we burgers op een andere manier mee laten denken en mee laten beslissen over onderwerpen in ons gemeentelijke beleid. Maar het idee was ook dat het voor mensen die zorg nodig hebben, beter voelt als ze zoveel mogelijk zelf kunnen oplossen en dat het voor heel Nederland goed is als we weer meer naar elkaar omkijken. En al geloof ik dat de gemeente en het college heel hard hun best doen om het sociale domein zo goed mogelijk in te richten, de administratieve kosten door de decentralisatie zijn landelijk met 10% toegenomen. Alle 393 gemeenten die zich nu met jeugdzorg bemoeien, hanteren allemaal hun eigen soorten rekeningen, betalingscodes en verantwoordingsmethodes. Zorgverleners worden soms hoorndol. De jeugdzorg lijdt onder de decentralisatie. De wachttijden van Veilig Thuis zijn daar nog een recent voorbeeld van. Ook de Wmo en de eigen bijdragen blijven voor de komende tijd een belangrijk punt. Daarom wil ik ook een voorbeeld noemen van een oudere dame, bij wie ik vaak kom. Ze is 93 jaar, woont nog thuis, heeft geen

kinderen, wel een Wmo-pas en thuiszorg, huishoudelijke hulp, een scootmobiel en een dagbesteding. Ze moet leven van 900 euro AOW. Haar kosten zijn maandelijks door de eigen bijdragen van de zorg al heel hoog, en ze maakt zich oprecht zorgen als ze te horen krijgt dat de koffie, een heel simpel voorbeeld, bij haar dagbesteding in het Heymanscentrum niet meer gratis is maar 1 euro per kopje kost. Het zijn maar voorbeelden maar voor haar is die 40 euro extra van een kopje koffie een behoorlijke duit uit haar portemonnee. Ik zie gewoon aan haar dat zij moeite mee heeft met al die veranderingen, dat zij opeens moet betalen voor haar kopje koffie bij de dagbesteding. Dus de portemonnee en zorg voor onze ouderen blijft voor de toekomst daarom ook een groot aandachtspunt.

Dan willen we een tweetal praktische zaken met hulp van de andere fracties zien te regelen. Het eerste is het toiletprobleem in het Noorderplantsoen. Op een mooie dag is het erg druk in het plantsoen en wanneer mensen moeten, dan moeten ze. De twee wc'tjes die er staan lijden door enerzijds onbekendheid en anderzijds regelmatige storingen aan een gebrek aan populariteit. Dan staat iedereen bij Zondag in de rij en dat kan niet de bedoeling zijn. Nu is er in Amsterdam, in het Vondelpark, een initiatief voor een tijdelijk duurzaam toilet, het is makkelijk te plaatsen, het wordt onderhouden, heeft interne tanks en zonnepanelen en is beschikbaar voor een kleine vergoeding. Wij vragen per motie het college te onderzoeken of een dergelijke voorziening ook in het Noorderplantsoen uitkomst kan bieden.

Dan een andere onvoorziene voorziening. De trappen van het informatiecentrum. Die voorzien in een grote behoefte, dat kan iedereen constateren. Dat heeft het college ook al geconstateerd. Even uitrusten, bijpraten of mensen bekijken, het kan er allemaal. Vroeger hadden we de trappen van het oude nieuwe stadhuis, dat was ook al zo'n hoogtepunt; de trappen dan, het stadhuis viel wat minder in de smaak. Als straks het informatiecentrum moet wijken, zijn we onze bankjes in onze huiskamer kwijt. De wethouder heeft weliswaar kortgeleden toegezegd te willen kijken naar niet-commerciële zitplaatsen in de binnenstad maar ja, dat is ons niet specifiek genoeg. Dat zouden bij wijze van spreken een paar extra bankjes op het Martinikerkhof kunnen zijn.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat mevrouw Woldhuis zich inzet voor de trappen. Ik was een beetje verbaasd toen ik het in de pers las. Alsof het een probleem is dat groot is. Heeft niet vrijwel deze hele raad gezegd dat dit een mooie ontwikkeling is en dat die zou moeten blijven? En hebben we daar niet juist de binnenstadsvisie voor aangenomen, overigens niet met de steun van uzelf, want u hebt daar niet voor gestemd, om juist meer ontmoeten, meer ruimte, meer verblijven in de binnenstad en meer investeren in publieke ruimte te doen? Het is wat vreemd dat mevrouw Woldhuis opkomt voor een faciliteit die juist met de binnenstadsvisie bevorderd wordt.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ik hoor de heer Leemhuis zeggen dat hij dit wat vreemd vindt. Ik kan mij die commissie heel goed herinneren. Het was nog geen twee weken geleden. Ik vroeg specifiek aan de wethouder: "Die trappen, zoals ze nu hun functionaliteit hebben, middenin de zon, in groten getale, kunnen we die ook terugkrijgen?" Toen zei de wethouder heel specifiek: "Dat kan ik u niet beloven maar ik kan u wel beloven dat wij een niet-commerciële zitplaats krijgen in de binnenstad."

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik refereer aan een ander moment en dat is namelijk in februari. Toen stelden we de binnenstadsvisie vast, met juist deze onderwerpen als uitgangspunt. En wie stemde tegen de binnenstadsvisie? Dat was u.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nou, en ik refereer aan nog geen twee weken geleden. U refereert aan februari, ik aan juni. Toen vroeg ik de wethouder heel specifiek: "Hoe zit het met de trappen?" Hij gaf aan: "Ik kan u dat niet toezeggen maar een niet-commerciële zitplaats in de binnenstad, dat wel." Ik vind dat niet voldoende en daarom vraag ik de raad brede steun om toch te zeggen: "Hé, de functionaliteit zoals we die nu kennen, willen we graag terugzien". En wat mij betreft mogen we daar dus een specifiek aandachtspunt voor vragen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Mevrouw Woldhuis heeft het elke keer over functionaliteit die ze terug wil zien daar. Maar zegt u nu gewoon: "Laat dat centrum staan, zodat die trappen daar blijven

staan” of zegt u: “Haal dat centrum weg en laat dan die trappen daar staan”? Want dat is een beetje wat u volgens mij voorstelt. Het college heeft al toegezegd te gaan kijken naar zitplaatsen her en der, niet-commercieel. Maar u zegt: “Nee, ik wil gewoon een trap op de Grote Markt.”

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): U verdraait een beetje mijn woorden, want dat heb ik helemaal niet gezegd. Wat mij betreft is een zitbankje op het Martinikerkhof niet hetzelfde als die functionaliteit zoals we die nu kennen en ik maak mij oprecht zorgen. Als wij het Forum krijgen en als wij die stroom bezoekers naar die kant van de Grote Markt krijgen, hoe zit het dan met de stroom van bezoekers naar de andere kant van de stad? En ik vind dat wij als raad moeten zeggen: “De functionaliteit van de trappen zoals die er nu staan, dat steunen wij.” Nou, dan kunnen wij hier dat best hardop uitspreken. En de wethouder zei, ik heb het hem nadrukkelijk gevraagd, twee weken geleden: “Ja, dat kan ik u niet toezeggen. Een niet-commerciële zitplaats wel.” Wat mij betreft is dat gewoon niet voldoende en mogen wij als raad best raadsbreed steun betuigen voor de trappen van de stad. Wat mij betreft niet zoals ze nu staan, achter het VVV-gebouw, dat mag ook best op een andere plek, en een andere vorm of inhoud gegeven worden. Maar de functionaliteit moet wel zo blijven.

De VOORZITTER: Laatste trede.

De heer BOLLE (CDA): Ja, ik ga het proberen, voorzitter. De functionaliteit van die trappen, is dat je er op kunt zitten in de zon. Vervolgens heeft het college toegezegd: “Ik ga kijken naar plekken waar je dan kunt zitten in de zon in de binnenstad.” En dan zegt u: “Dat vind ik niet genoeg.” Dan hebt u het elke keer over de functionaliteit van de trappen maar dat is gewoon zitten in de zon in de binnenstad en niet zozeer op het Martinikerkhof maar in de brede binnenstadsvisie, waar de heer Leemhuis het ook over heeft, dus ik begrijp niet waarom u zo heel graag die trappen wilt houden.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Nou, ik kan u wel even vertellen waarom. Het is een ontmoetingsplek. Het is een ontmoetingsplek voor iedereen. Ja, u vindt een niet-commerciële zitbank misschien hetzelfde als de trappen van het VVV-gebouw maar wij willen er specifiek aandacht voor, voorzitter. En wat mij betreft was die toezegging van de wethouder niet voldoende. Dat u daar anders over denkt, dat mag u zelf bepalen.

De VOORZITTER: Er gaan nu allerlei vingers omhoog om over de trap te interrumperen. Ik sta ze niet meer toe.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Goed, voorzitter. Een heel andere belangrijke uitdaging is de veranderende verhouding tussen burger en politiek vorm te geven. Er gaat nogal eens wat stroef. Bij veel bouwprojecten of andere ruimtelijke kwesties, bijvoorbeeld op het gebied van verkeer en vervoer, voelen sommige burgers zich niet gehoord. De wij-weten-wel-wat-goed-voor-u-is-houding bij een deel van de overheid is moeilijk uit te roeien, daar is een echte cultuurslag voor nodig. De veranderlabs zijn daar al een heel goed voorbeeld van geweest maar we moeten blijven zoeken naar nieuwe manieren van communiceren, we moeten de betrokkenheid en creativiteit van de mensen stimuleren en faciliteren. We moeten durven loslaten, we moeten zelfs durven de regie uit handen te geven in sommige gevallen. Het besef dat de verhoudingen veranderen en nog verder zullen veranderen, is er wel maar de krampachtigheid van een overheid die moeilijk kan loslaten, is er ook nog. Tel daarbij op de meerdere voorbeelden van een overheid die zich verschuilt achter regelgeving, waardoor bepaalde ontwikkelaars in de ogen van de betrokken bewoners vrij spel lijken te hebben. Het is een uitdaging van formaat om dat speelveld van betere regels te voorzien, zodat iedereen zich er met plezier op kan begeven. Uit onderzoek van de VNG, met als titel Maatwerkdemocratie, naar een krachtige, trefzekere gemeenteraad van 2020 als kruispunt in de lokale democratie, kwam ook wel naar voren dat de manier waarop de gemeenteraad nu aan zijn functie inhoud geeft niet meer vanzelfsprekend is. Moet de gemeenteraad meer nadruk leggen op zijn rol als volksvertegenwoordiger? Op het vastleggen van de kaders en hoofdlijnen van het bestuur? Of juist op het controleren van het college van B en W? Juist op dit terrein kunt u van ons verwachten dat wij een bijdrage gaan leveren omdat dit raakt aan de reden van ons bestaan. Zorg dat de gemeenteraad een verlengstuk van de samenleving wordt en niet van de ambtenaren. Wij gaan de komende periode ons best doen aan dat doel te werken en ook voor ons geldt, net als voor het college, dat de toekomst soms weerbarstig is en niet alles zal rozengeur en maneschijn zijn. Het is een kwestie van een lange adem en soms een olifantshuid, vallen

en opstaan maar al deze ellende valt in het niet bij de grootste der ellendes: dat is opgeven. Dat woord hebben we geschrapt uit ons woordenboek. Dank u wel.

Motie 36: Trappen Grote Markt (100% Groningen)

De raad van Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- met de komst van het tijdelijke informatiecentrum op de Grote Markt Groningen een attractie rijker is geworden, namelijk de trappen;
- veel bezoekers van de binnenstad deze trappen gebruiken om te rusten, bij te kletsen, rond te kijken, elkaar te ontmoeten enz. enz.;
- deze trappen een belangrijke sociale functie vervullen;
- het college heeft toegezegd te onderzoeken of er ruimte voor niet-commerciële zitplaatsen in de binnenstad kan komen;

overwegende dat:

- ontmoetings- en rustplaatsen in een stadshart deze levend en levendig maken;
- vanwege de tijdelijkheid van het informatiecentrum deze functie, die in een behoefte voorziet, dreigt te verdwijnen;
- de huiskamer van de stad, de Grote Markt, net als iedere huiskamer pas echt 'af' is met goed meubilair;
- de toezegging van het college 'in de binnenstad' niet specifiek genoeg is;

verzoekt het college:

- actief te gaan onderzoeken of er mogelijkheden zijn de functie van de trappen na verdwijning informatiecentrum te laten overnemen door een andere voorziening op de Grote Markt, eventueel in combinatie met de reeds voorgenomen fontein en daarover de raad te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 37: Duurzaam toilet Noorderplantsoen (100% Groningen)

De raad van Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- het Noorderplantsoen een populair gebied is om te verblijven;
- de aanwezige wc's onvoldoende voorzien in de noodzakelijke behoefte;
- de gemeente Amsterdam experimenteert met een duurzaam toilet in het Vondelpark;

overwegende dat:

- Groningen als duurzame stad experimenten met duurzaamheid met interesse volgt;
- er een wellicht duurzame oplossing voor het Noorderplantsoen voorhanden is als we kijken naar het experiment van de gemeente Amsterdam in het Vondelpark;

verzoekt het college:

- kennis te nemen van het experiment met een duurzaam toilet in het Vondelpark en vervolgens te onderzoeken of een soortgelijk toilet passend is in het Noorderplantsoen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 38: Omhoog met de aangiftebereidheid (100% Groningen)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 6 juli 2016, besprekende de voorjaarsbrief,

constaterende dat:

- we de afgelopen maanden in verschillende rapporten (monitor veiligheidsbeleid, Jaarverslag regionaal bestuurlijk politie overleg, rapport Stappen in veiligheid, om er maar een paar te noemen) hebben moeten constateren dat de bereidheid tot het doen van aangiftes laag is;
- uit onderzoek onder de LHBT-communityleden, naar aanleiding van de mishandeling van twee van de communityleden, bleek dat 29% zich onveilig voelt in het uitgaansgebied en dat van de 79 incidenten waarbij de seksuele geaardheid van het slachtoffer een rol speelde er in 0% van de gevallen aangifte gedaan werd;

overwegende dat:

- het veiligheidsbeleid mede gebaseerd wordt op de aangiftecijfers die daarbij een van de belangrijkste indicatoren vormen;
- er een vertekend beeld kan ontstaan van het daadwerkelijke aantal incidenten;
- minister Van der Steur heeft toegezegd dat er een campagne gestart wordt om de aangiftebereidheid onder LHBT-communityleden te vergroten om daarmee de (mogelijke) problematiek beter in kaart te brengen;
- burgemeester Den Oudsten heeft aangegeven dat er gewerkt wordt aan een applicatie die als doel heeft de aangiftebereidheid onder LHBT'ers te vergroten;

verzoekt het college:

- om te onderzoeken of er, naast de LHBT-community, nog meer groeperingen zijn waarbij de aangiftebereidheid laag is;
- te onderzoeken hoe we de aangiftebereidheid onder alle inwoners van Groningen kunnen verhogen;
- de raad te informeren over de uitkomsten hiervan;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga even met u in overleg. Het schema voorziet nu in een korte schorsing, die u kunt gebruiken om even uw reacties op elkaar voor te bereiden, en vervolgens een termijn waarin u vooral op elkaars bijdrage reageert. We zijn ongeveer een halfuur achter op het schema. Mijn voorstel is om, als u wilt schorsen, die schorsing echter te beperken. Ik denk ook dat dit kan. Kan dit tot vijf minuten? Zeven minuten? En mijn volgende punt is dat ik niet te lang wil uitlopen, zeker niet voor de maaltijd, want anders krijgen we ook allerlei fysieke verschijnselen die ingewikkeld zijn. Dus mijn voorstel is: laten we tien minuten schorsen en dan proberen om 19.30 uur aan de maaltijd te gaan. Kan dat? Oké, de vergadering is geschorst.

(Schorsing 18.32 uur – 18.43 uur)

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Het woord is aan de heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in de eerste termijn van de raad hebben meerdere fracties, nagenoeg iedereen, het gehad over de twee gezichten van de stad. Het CDA zei heel terecht dat het een heel complex probleem is. In dat licht was de bijdrage van de SP, in de termen van oplossingen voor die twee gezichten wel wat beperkt. De SP polariseerde heel erg, zocht het heel erg in de tegenstelling tussen links en rechts en wil het consequent alleen maar hebben over tweedeling en vond zelfredzaamheid ook maar niks. Volgens ons helpt dat helemaal niet om aan de stad te werken. Juist succesvol samenleven doe je met elkaar. Zonder een succesvol bedrijfsleven bijvoorbeeld, vervalt de hele stad in armoede. Zelfredzaamheid is juist iets wat je niet wilt inperken maar waar je mensen juist ruimte voor wilt geven.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik snap dat de heer Luhoff van D66 het niet met mij eens is maar ik heb gehoord dat hij het in ieder geval goed verstaan heeft. Dat is in ieder geval voor ons al winst, want zo hoort hij ook goed het andere geluid, dat ook in de stad speelt.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Ja, de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. D66 had het in de eerste termijn over de kansengelijkheid en het is ook mooi dat u dat aangeeft. Maar gaat u dan ook de daad bij het woord voegen, niet zozeer als de heer Dijk het dan doet, zoals u zegt maar wel door die motie te steunen die ook de heer Dijk heeft ingediend, om nog meer die verbinding te vinden en te zoeken in de stad?

De heer LUHOFF (D66): Welke motie?

De heer BOLLE (CDA): De motie om die twee gezichten in de stad meer te verbinden, door die wijkbudgetten meer te differentiëren, bijvoorbeeld.

De heer LUHOFF (D66): Ja, volgens mij moeten we die wijkbudgetten sowieso nog eens even evalueren. We zijn nu natuurlijk midden in het vormgeven van allerlei experimenten in het wijkgericht werken. Dat is een ongoing process, zal ik maar zeggen. Om nu al in te grijpen in die budgetten lijkt mij sowieso al te voorbarig.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, nou hoor ik alleen maar dat u zegt: “Het is niet zo simpel als de heer Dijk het stelt en het is meer zoals het CDA het stelt” maar vervolgens maakt u niet de stap om een extra ambitie te hebben daarop en te zeggen: “Ja, we gaan er meer op inzetten en we gaan meer vanuit de verschillende programma’s in de gemeentebegroting daarop inzetten”, zoals nu bij duurzaamheid gebeurt, daar heb je al die mooie icoontjes, “deze icoontjes gaan we ook voor de twee gezichten gebruiken”, zodat we vanuit al die verschillende programma’s echt ons best gaan doen om die twee gezichten te gaan verbinden.

De heer LUHOFF (D66): Nou, wat ik juist zo mooi vond is dat u dit probleem benoemde als een complex probleem. Dan had u namelijk groot gelijk, want het gaat niet per se om die twee gezichten. De stad heeft zoveel meer gezichten dan die twee. Het gaat er juist om die met elkaar te verbinden en niet alleen de hele tijd we het ene of het andere aandacht te geven.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, dat betekent dus dat u het hierbij laat. U zegt: “Ja, het is een complex probleem.” Dat zeg ik ook. Maar ik zie ook dat er misschien wel een mogelijkheid is om toch nog een stapje extra te doen maar dan zegt u: “Nee, dat stapje extra is ook heel complex want we weten niet welke kant het op moet.” Dan blijven we gewoon in die impasse zitten en dan houden we het gewoon zoals het nu is.

De heer LUHOFF (D66): Nee, helemaal niet. Ik heb een aantal zaken van belang geacht, als we het hadden over de kansengelijkheid. Dan gaat het om het bestrijden van armoede, dan gaat het om het investeren in onderwijs, dan gaat het om het tegengaan van discriminatie, enzovoort. Daar heb ik in mijn woordvoering uitvoerig bij stilgestaan en ik verwacht ook natuurlijk, zeker van dit college, dat er in de begroting ook aandacht voor is, het komend jaar.

De VOORZITTER: De heer Dijk nog even op dit punt en dan kunt u uw betoog afmaken.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, om de heer Bolle een beetje bij te vallen: wat ik hier concludeer, en daar mag de heer Luhoff wel even op reageren, is dat hij een probleem aankaart, zegt dat het heel erg complex en moeilijk is en dat de oplossingen ook erg complex en ingewikkeld zijn. En dat hij vervolgens zelf met nul oplossingen komt daarvoor maar wel met moties over racefiets- en mountainbikepaden door de stad. Maar niets om echt die kloof te gaan dichten. Dat is juist hetgeen zo teleurstellend is.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, het coalitieakkoord maar ook het collegebeleid – en de komende begroting zal er ongetwijfeld geen uitzondering op vormen – staan bol van de maatregelen en beleidsvoornemens om ervoor te zorgen dat we er in de hele stad op vooruitgaan. Dat mensen die daarin lastig mee kunnen gaan, toch mee kunnen worden genomen. Dat is beleid dat veel breder is dan via enkele moties door het verdelen van bijvoorbeeld wat wijkbudgetten valt te regelen. Dus er is nog een heleboel te doen. Het is inderdaad een ingewikkeld probleem en het is geen probleem dat zo maar met een enkele maatregel op te lossen is maar waar je juist als overheid een heel grote opdracht voor hebt.

Voorzitter, ik ga verder. De PvdA maakte een heel terecht punt van werk en arbeid. Ik vond alleen wel de voorstellen waar de PvdA mee kwam goed in de kern, natuurlijk. Zorg en aandacht voor de jeugdwerkloosheid hebben we gehad maar moeten we ook blijven hebben. Ook voor ouderen, zeker. De social return is hier nu niet genoemd maar natuurlijk wel eerder in het debat over de zuidelijke ringweg. In de kern is dat natuurlijk wel, als je het hebt over het verdelen van arbeid, zorgen dat doelgroepen die achtergesteld zijn of moeilijk ertussen komen, voorrang geven ten faveure van andere. Wat ik heel graag

zou willen horen van de PvdA is niet alleen hoe we ervoor zorgen dat we de koek op een andere manier verdelen maar ook hoe we ervoor zorgen dat die koek groter wordt en dat die economie gestimuleerd wordt.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Ja, mag dat straks in uw termijn?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ik wil graag weten van de heer Luhoff wat hijzelf daarvan vindt. Hij stelt een vraag.

De VOORZITTER: Akkoord, dat lijkt mij een functionele interruptie.

De heer LUHOFF (D66): Nou ja, ik vind de investeringsagenda van de gemeente Groningen, als het gaat om infrastructurele projecten enzovoort, als ik kijk naar het economische beleid dat door de gemeente wordt gevoerd, een heel mooie bijdrage aan een succesvol bedrijfsleven. Uiteindelijk is dat de plek waar het vandaan moet komen.

Voorzitter, tot slot nog even de woningmarkt. Ik zou graag aan de fracties willen vragen in de tweede termijn nog even te reageren op mijn oproep om een expertmeeting te organiseren als raad. Die kan misschien gekoppeld worden aan de toezegging die ook al in de commissie is gedaan, voor de presentatie van een dashboard in het kader van de woningmarktvisie, waar we toch al in bredere zin praten over de cijfers die te maken hebben met de woningmarkt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Dijk.

De heer LUHOFF (D66): Sorry. Er gaat bijna iets mis. Als ik nog heel even mag? Er was in de eerste termijn door een handtekeningverzamelactie nog even een motie blijven liggen, die ik graag alsnog wil indienen. Het is een motie om ook de SP tegemoet te komen, die graag in de kaartjes ziet dat er meer groen is over de hele stad, om groene gevels te realiseren. Dank u wel.

Motie 39: Groene gevels (D66, GroenLinks, PvdD)

De gemeenteraad van Groningen, bijeen op 6 juli, ter gelegenheid van de bespreking van de Voorjaarsnota 2016,

constaterende dat:

- de gemeente met het programma Groningen geeft Energie de doelstelling heeft om duurzame ontwikkeling van de stad te realiseren;
- de gemeente bij het behalen van deze doelen een voorbeeldfunctie heeft;

overwegende dat:

- geveltuinen bijdragen aan de bescherming van gevels en aan de isolatie en afwatering van gebouwen;
- geveltuinen een positieve bijdrage leveren aan de variëteit van dieren in de stad, zoals vogels en vlinders;
- uit onderzoek gebleken is dat mensen die uitkijken op 'groene' ruimte minder stress ervaren;

verzoekt het college om:

- te onderzoeken of de gevels van panden die eigendom zijn van de gemeente geschikt zijn voor geveltuinen;
- bewoners, bedrijven en onderwijsinstellingen van Groningen actief te informeren over de mogelijkheden van geveltuinen en de voordelen hiervan;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Dijk, gaat uw gang.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik heb in dit debat twee opvallende zaken gehoord. Opvallend was het slot van de woordvoering van de Partij van de Arbeid. Ik citeer: "We redden het niet met de burger, we moeten ook leveren. Zaken als goed werk, goede zorg, enzovoort, enzovoort." Dan vraag ik me af: is dit een klein scheurtje in de coalitie? Want dit was toch het kernpunt van het coalitieprogramma? En ik vraag me ook

een beetje af: bent u een beetje flauw van de vage teksten, keuzes, keuzebeperkte van D66? U vindt de SP aan uw zijde als u echt aan de slag wilt voor goede zorg, echt werk en bestaanszekerheid en voldoende betaalbare huurwoningen wilt realiseren. U zegt het maar. Wij hebben voorstellen. Wij bieden ze. Vijf voorstellen liggen voor u klaar om deze stad socialer te maken, om er een linkse meerderheid achter te krijgen en om ervoor te zorgen dat wij die kloof echt gaan dichten. Wij gaan er beetje van uit dat u die vijf voorstellen gaat steunen. Als ik kijk naar uw eigen voorstellen en die van bijvoorbeeld GroenLinks, zijn dit toch voorstellen die niet echt bij een linkse volkspartij passen, die zou moeten opkomen voor werkenden en werkzoekenden. Het zijn voorstellen van een ietwat matige middenpartij, die toch het contact met de samenleving enigszins verloren lijkt te zijn en die schrikken van uitkomsten als een Brexit. Die tevreden lijkt te zijn met een Oekraïne-referendum, waarbij in hun eigen gemeente ...

De VOORZITTER: Ja, ja, ja. Dit kan nog wel even duren.

De heer DIJK (SP): ... 30% is op komen dagen.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, er komt geen punt, voorzitter.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, ik vind het nogal aanmatigend, voorzitter, dat de heer Dijk een voorstel voor de aanpak werkloosheid van 50-plussers, van wie zoveel mensen op dit moment werkloos zijn, een middelmatig voorstel noemt. Dat vind ik ernstig.

De heer DIJK (SP): Nee, ik had het niet over dat voorstel. Ik had het over uw voorstellen an sich, in het geheel. Ik heb u ook in een interruptie een paar keer duidelijk gemaakt dat het gaat om het bestrijden van achterstelling. Daar geeft u vooralsnog niet op thuis. Hetzelfde geldt voor GroenLinks. Ik zie een aantal voorstellen, hartstikke sympathiek, goed ook maar weinig concreet en weinig echt veranderend en die kloof dichtend, waar we toch volgens mij hier in de gemeenteraad, als ik zo'n beetje naar iedereen heb geluisterd, allemaal wel een punt van hebben gemaakt.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge nog.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, de SP heeft het over voorstellen van andere partijen. Maar als ik kijk naar hun eigen voorstel, de collectieve zorgverzekering voor minima, dan rijst toch vooral de vraag: hoe gaat dat betaald worden?

De heer DIJK (SP): Daar hebben we ooit de toezegging op gekregen, dat die zou komen. Dus daarom dienen we dit voorstel gewoon vrolijk nog een keer in. Maar daar komt wel bij dat ik u wel moet complimenteren voor uw voorstel trouwens, want daarmee haalt u bijvoorbeeld partijen als de PvdA en GroenLinks links in. Dus mijn complimenten daarvoor.

Maar, voorzitter, over die linkse samenwerking in de Provinciale Staten, daar kreeg onze gedeputeerde Eikenaar vandaag een motie van de PvdA. Dus dat moet wel goedkomen met die linkse samenwerking.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, zegt de SP nou dat een liberaal voorstel, waarin kinderen de kans krijgen om op te groeien en kansen te krijgen, zodat ze mee kunnen draaien in de samenleving, zo'n liberaal voorstel, een links voorstel is?

De heer DIJK (SP): Ik wil het niet per se liberaal noemen. Ik vind het een goed voorstel. Ik heb het gelezen en er is weinig mis mee. Dus mijn complimenten. Die krijgt u ook, die verdient u daarvoor.

Voorzitter, maar de stad Groningen heeft wel een probleem met dit college. Waar het college spreekt over de twee gezichten van de stad, lost het die geenszins op. Maar, voorzitter, de stad Groningen heeft eigenlijk nog grote problemen met de coalitie. Want na alle fracties aangehoord te hebben, valt het op dat ten aanzien van de tweedeling in de stad, er geen oplossing lijkt te komen. De werkelijke twee gezichten van deze stad zijn die van de zelfredzaamheidsfetsijsten van D66 en de VVD aan de ene kant, en de struisvogelpolitici

van GroenLinks en de PvdA aan de andere kant. U houdt elkaar in de houdgreep, waardoor vele Stadgers niet de verandering ervaren die u wel in uw collegeprogramma beloofde.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, het is misschien wel interessant om te memoreren dat dit college, deze coalitie, in de begroting het grootste bedrag beschikbaar stelt voor armoedebeleid. Het is een feit dat de SP daarin niet geslaagd is in acht jaar collegedeelname. Daarnaast is het zo dat op dit moment dit college actief werk maakt van het laten participeren van mensen om ze weer banen te laten krijgen. Vandaag nog in het nieuws, zeventig mensen die eindelijk voor zichzelf kunnen beginnen, omdat ze mogen ondernemen in de bijstand. En het enige wat de SP doet is benadrukken wat niet goed gaat en wat negatief is en ze biedt daarmee eigenlijk weinig interessante bijdragen aan dit debat.

De heer DIJK (SP): Nou, dat vind ik een beetje jammer. Ik heb toch zes, zeven, volgens mij waren het zelfs acht voorbeelden in mijn eerste termijn genoemd, waarbij dit erg goed ging en waar u inderdaad uw nek voor uitstak. En dan zie je dat het dus inderdaad kan, dat wij als gemeenteraad inderdaad kunnen bijsturen. Maar als ik nu zo'n beetje kijk en beluister wat voor moties er worden ingediend, is dat enigszins teleurstellend en om op uw opmerking in te gaan over armoedebudgetten: ja, daar hebben wij inderdaad in het laatste jaar dat wij in de coalitie zaten hard voor geknokt, dat dit geld beschikbaar bleef. En om daar nog even bij te halen: het is schijnbaar nog steeds niet genoeg, dus daar moeten we blijkbaar nog harder voor knokken. U ook en de PvdA ook maar alle gemeenteraadsleden hier, want het is eigenlijk een grote schande dat een op de vijf huishoudens in Groningen in armoede leeft en een op de zeven kinderen in armoede opgroeit. Andersom.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, het is zonder twijfel dat wij de passie voor het onderwerp delen maar het onvoorstelbare negativisme en dat het nooit genoeg is, begint wel heel erg op te vallen.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dit is geen negativisme, het is nooit genoeg en het is zeker nooit genoeg wanneer wij die twee cijfers zien die ik net noemde. Een op de zeven huishoudens en een op de vijf kinderen. Dan is het inderdaad niet genoeg. En dan ben ik het wel met u eens dat het niet allemaal de invloed is van dit college maar dat het inderdaad ook heel veel rijksbezuinigingen zijn die mensen treffen maar dat betekent dat wij onze stinkende best moeten doen om dat op te lossen en dat het prioriteit 1 moet zijn in deze stad.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, de tweedeling in de stad, een centraal onderwerp in de eerste termijn. We hebben er eigenlijk twee visies op gezien. De grootste opgave is burgerparticipatie en kansgelijkheid en aan de andere kant dat het wordt opgelost met bestaanszekerheid, waarbij er ook nog een nauwe invulling aan het begrip bestaanszekerheid wordt gegeven, namelijk: uitkeringen verstrekken. Voor de PvdA zijn juist die twee dingen nodig. Kansgelijkheid, daar red je het niet mee alleen. Je hebt ook zekerheid nodig. Zekerheid van een vaste basis, waarmee je in het leven vooruitkomt. Dan leggen wij het begrip bestaanszekerheid van mensen ook ruimer uit dan alleen uitkeringen. Dan hebben we het over betaalbaar kunnen wonen, veilig kunnen wonen en over fatsoenlijk werk, dat ook goed betaalt.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dan had ik dus inderdaad van de PvdA een voorstel verwacht om alle schoonmakers in vaste dienst te nemen. Werkzekerheid. Alle schoonmakers. Dat soort voorstellen verwacht ik van een progressieve, linkse partij als de uwe en daar schort het aan. Die komen niet. Waar blijven die?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, volgens mij hebben wij een belangrijk voorstel hier liggen, als het gaat om aanbestedingen. Dat is een belangrijk onderwerp, waarbij werknemers meer zekerheid krijgen. Ik heb hier natuurlijk ook het voorstel neergelegd voor de werkloosheid 50-plus. Vervolgens werk. Daar had de heer Luhoff het over en hoe je dat realiseert. Volgens mij hebben wij hier meermaals goede ideeën naar voren gebracht, bijvoorbeeld de aansluiting van het mbo op het Akkoord van

Groningen, zodat je niet alleen hoogopgeleide functies hebt maar ook meer laagopgeleide functies naar de stad haalt. De maakindustrie hebben we hier meermaals genoemd. De aanpak van de woningbouw, waar goed mee aan de slag wordt gegaan. Dat levert werk op en niet alleen werk voor hoogopgeleiden maar werk voor iedereen.

Een ander belangrijk punt dat even aan de orde kwam is natuurlijk ook de participatie, het kunnen meedoen in de samenleving. We hebben het gehad over de participatiebanen maar we willen hier nogmaals benadrukken dat vrijwilligerswerk ook ontzettend belangrijk is en dat die begeleiding in de stad een stukje beter kan. Wij vinden het leuk dat de VVD en D66 met een initiatiefvoorstel zijn gekomen voor de vrijwilligersmakelaar maar wat ons betreft niet alleen in de sport. Wij willen zo 'n makelaarsfunctie ook op allerlei andere terreinen en dat doen we in de WIJ-teams met participatiecoaches. Via die WIJ-teams kom ik dan ook bij de decentralisaties en de visie daarop. Het woord zelfredzaamheid is hier een paar maal gevallen. Soms word ik ook wel een beetje moe van dat woord maar als het gaat om hoe we mensen zich meer kunnen laten redden in hun eigen omgeving, als je het positief uitlegt, dan is het gewoon een hartstikke goed streven. Want ook dat hoort bij bestaanszekerheid, dat je jezelf kunt redden en dat je kunt meedoen in de samenleving. Dan doen we dat niet door alle ouderen een bezoek te brengen, dat is totaal niet nodig maar dat doen we door maatwerk te bieden en te zorgen dat mensen weer kunnen deelnemen. De PvdA pleit er ook al een tijd voor om in die WIJ-teams juist die participatie een belangrijkere functie te geven.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Is de PvdA het niet met ons eens dat juist heel veel mensen het niet zelf redden? Dus wat u nu betoogt, is juist iets wat heel veel mensen niet lukt in deze samenleving.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Nee, en ik zou graag willen dat meer mensen zich weer wat meer in hun eigen omgeving kunnen redden, met zorg- en ondersteuningstaken. Daar hebben we die WIJ-teams voor. Niet alleen om die zorg- en ondersteuningstaken te regelen maar ook te kijken hoe mensen meer met vrijwilligerswerk een beetje bij het handje worden genomen, eens een keer koffie gaan schenken in een buurthuis. Dat klinkt heel cru maar er zijn zat mensen die dat heel graag willen doen en wat meer netwerk willen opbouwen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dit is echt bizar. U hebt het net over werkzekerheid en nu begint u over wat eigenlijk professionals horen uit te voeren, zorg en hulpverlening, ondersteuning, als vrijwilligerswerk.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Nee, u bagatelliseert het.

De heer DIJK (SP): Ik bagatelliseer het niet, voorzitter. Laat mij even uitspreken, alstublieft. Ik bagatelliseer het niet. Ik zie gewoon, en ik weet niet of u dat ook hebt gezien, dat hier op de Grote Markt het afgelopen jaar heel veel thuiszorgmedewerkers in onzekerheid hebben verkeerd en heel veel van die mensen zijn hun baan kwijtgeraakt. En u begint nu over vrijwilligers gaan inzetten en dat soort zaken om mensen zelfredzaam te maken.

De VOORZITTER: Volgens mij is uw punt duidelijk.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Volgens mij had ik het over begeleiding naar vrijwilligerswerk. We hadden het over de sport; er zijn natuurlijk tal van organisaties, buurthuizen, waar mensen graag vrijwilligerswerk willen doen. U chargeert nu wel erg, mijnheer Dijk, en u legt mij woorden in de mond die ik hier niet heb uitgesproken.

Dan het punt van de heer Bolle. Dat ging over de verdeling van wijkbudgetten.

De VOORZITTER: Ik ga u nog een keer onderbreken. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Ja, u zegt dat u het niet nodig acht om ouderen te bezoeken maar uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau is gebleken dat 1 op de 5 ouderen geen

beroep kan doen op anderen, geen beroep op een eigen netwerk en geen beroep op hun familie. Deelt u die zorg dan wel? In Groningen komt dat neer op ongeveer 10.000 ouderen van 75 jaar en ouder.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, voorzitter, wij delen die zorg zeker wel dat een aantal ouderen inderdaad verstoken is van een sociaal netwerk. Maar dat betekent niet dat je elke oudere een huisbezoek moet brengen, want er zijn zat mensen die zich wel kunnen redden. Het betekent gewoon dat je die tijd en energie beter kan benutten voor de mensen die het nodig hebben.

Voorzitter, het ging even over die wijkbudgetten. Dan vond ik het frappant dat het CDA het voornamelijk had over het beheer van de openbare ruimte. Wat wij juist willen met dat wijkgericht werken, is dat we de zorg- en ondersteuningsbehoefte, de schuldenproblematiek, de werkloosheid op wijkniveau kunnen aanpakken. Het is niet alleen beperkt tot het borgniveau maar het is breder. En op die manier kunnen wij, door daar extra geld voor te genereren, ook in die wijken die het moeilijk hebben, meer doen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Dat zou zo over kunnen komen maar de motie is veel breder. Dat somt u nu eigenlijk op. Dus ik begrijp dat de PvdA die motie kan steunen?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik ga uw motie straks bestuderen en dan zullen we kijken in hoeverre we daarin meegaan.

Voorzitter, tot slot: we hebben hier ook veel negatieve uitlatingen gehoord over de stad. Maar laten we het nu hebben over de positieve kant. Laten we denken in oplossingen, zodat we mensen daadwerkelijk vooruithelpen en alle Stadjers perspectief bieden. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen was de aansporing van de heer Luhoff niet nodig. Ik wilde al reageren op zijn voorstel om te kijken of we een expertmeeting kunnen houden over de woningmarkt. Ik heb dan iets meer de neiging om te spreken over volkshuisvesting, want woningmarkt is iets beperkter in de benadering van het vraagstuk. Het lijkt me heel goed, ook in reactie op de woorden die de heer Dijk over dit onderwerp in zijn eerste termijn noemde, om vooral de relatie te leggen tussen de koopmarkt – die naar het schijnt enorm oververhit raakt, vandaar dat ook de motie van de PvdA terecht is – en het vraagstuk van de sociale huur, want ook mijn fractie maakt zich er zorgen over dat de afgelopen jaren de slaagkans in de beschikbaarheid van sociale huur in het gedrang is gekomen. Nou is het overigens wel zo dat precies dat in de afspraken met de corporaties naar voren gaat komen. Ook konden we afgelopen vrijdag nog lezen dat het college van plan is om te komen met een meerjareninvesteringsprogramma. Volgens mij staat er veel te komen. En laten we wel wezen: die gelegenheid is er nu ook meer, nadat de corporaties bijvoorbeeld uit een zeer diep dal kwamen als gevolg van de verhuurdersheffing. We hopen dat er de komende jaren weer ruimte is om te investeren in sociale huisvesting in de stad.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, toen ik net het probleem aankaartte bij de heer Luhoff, kreeg ik eigenlijk een weinig bevredigend antwoord. Het ging over een expertmeeting, dat is allemaal leuk. Daar gaat weer een zomer overheen. Volgens mij geven wij nu het college richting mee welke kant het op moet, het komend jaar in de stad. Volgens mij weet u net zo goed als ik dat het aantal sociale huurwoningen afneemt en dat dit het afgelopen jaar is afgenomen en dat wij een taakstelling hebben voor statushouders die er nog bovenop komt, bovenop de toenemende wachtlijsten. Het stelt mij heel erg teleur dat u ook hier een beetje gemakkelijk zegt: “We doen een expertmeeting en we zien daarna wel.” Ik had eigenlijk gewoon keuzes verwacht op dit moment.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dat is wel interessant. Dat is het spelletje dat u toch een beetje speelt, om een heel beperkte opmerking uit te vergroten als zijnde het enige wat ik gezegd heb. Wij delen de zorg. Het is ook niet zo, als je enkel en alleen kijkt naar het verkopen van sociale huisvesting. Bedenk ook dat op hetzelfde moment er werk wordt gemaakt van de bestrijding van energiearmoede, dus dat er betere

woningen voor in de plaats worden gebracht, die juist betaalbaarder zijn voor veel mensen. En vergeet ook niet dat het investeren in het middensegment, en dat zal de markt moeten en kunnen doen, er ook toe leidt dat er juist weer meer sociale huisvesting beschikbaar komt. En inderdaad, volgens mij had mevrouw Bloemhoff een terecht punt, op het moment dat er een plan is voor 435 eenheden die bedoeld zijn voor mensen met een krappe beurs, dan geeft de SP niet thuis. Dan komt u met argumenten rond de klachten van de omgeving, terwijl de SP er zelf bij heeft gezeten op het moment dat besloten is dat de Reitdiepzone geschikt zou worden gemaakt voor met name jongerenhuisvesting.

De heer DIJK (SP): Dit even terzijde, want volgens mij had het plan ook gewoon aangepast aangenomen kunnen worden.

De VOORZITTER: Ja weet u, als u het nou zo blijft doen, dan krijgen wij nog een beetje problemen ook, met elkaar.

De heer DIJK (SP): Zullen we dat niet doen?

De VOORZITTER: U hebt het woord.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, daar blijft wel bij liggen dat dit het moment is dat wij die keuzes moeten gaan maken. U geeft net zelf ook de urgentie van het probleem aan en u maakt geen keuzes. Hetzelfde als de heer Luhoff net. Ik zie geen keuze. U zegt: "Wat de SP doet, deugt niet" maar verder komt er eigenlijk geen enkel voorstel over hoe we dat probleem nou gaan aanpakken en hoe we als gemeenteraad een beetje sturing gaan geven aan het college, dat dit probleem moet gaan oplossen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb daar net antwoord op gegeven, alleen hebt u daar of niet naar geluisterd, of kiest u ervoor om dat duidelijk weg te laten. We hebben een woonvisie. Er komen afspraken met de corporaties aan en we hebben een meerjarenprogramma Woningbouw op stapel staan. Laat duidelijk zijn: het wordt een moeilijk vraagstuk en we maken ons er ook zorgen over maar de benadering van de SP is vooral gedrenkt in negativisme en niet in het zoeken naar oplossingen die realistisch zijn. Ik ga verder. Ik was heel blij met de woordvoering van de VVD over het onderwerp kindermishandeling. Dat is ook een onderwerp dat mijn fractie heel belangrijk vindt. Ik memoreerde bijvoorbeeld dat mijn collega Brouwer daar niet al te lang geleden een discussienotitie in de commissie over heeft ingediend. Dus alle lof. Wat mij ook opviel is dat meerdere partijen aandacht schonken en zorgen hadden over maatschappelijke ontwikkelingen in de stad: populisme, onverdraagzaamheid en dat ook meerderen het hadden over discriminatie. Er is blijkbaar een breder gedeeld gevoel dat het goed is dat daarnaar gekeken wordt. Ik ben dus ook benieuwd hoe het college dat ziet.

Tot slot de schijntegenstelling van het CDA, dat zegt: "Ja, we gaan de moties toch maar een beetje benaderen vanuit de invalshoek 'is het te betalen', we doen geen extra's." Nou, ik neem het niet heel vaak in de mond in mijn woordvoering maar dit is nu wel een schoolvoorbeeld van economisme, waarbij het CDA niet kijkt naar de maatschappelijke opbrengst die dit soort dingen kunnen hebben of naar eventuele verschuivingen binnen budgetten, die juist dit soort dingen mogelijk maken maar strikt en alleen lijkt te kijken naar de initiële dekking, de initiële kosten om bepaalde dingen in gang te zetten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Naar aanleiding van het betoog van het CDA zijn we vooral heel erg benieuwd wat er precies minder zou moeten gebeuren in de zuidelijke wijken. We kunnen het betoog om meer verantwoordelijkheid te nemen erg ondersteunen maar wat de VVD niet begrijpt is waarom budgetten die nu vastgezet zijn om samen met wijkbewoners de wijk te verbeteren dan in een keer weer verdeeld moeten worden, terwijl we net met het gebiedsgerichte werken begonnen zijn. Kunnen we dan niet beter eerst afwachten hoe dat gaat lopen? Kijken wat voor initiatieven er komen? En als dan blijkt dat er niet genoeg geld is in de ene wijk en wel in de andere wijk, kan het college er altijd nog voor kiezen om de raad een voorstel te doen om dat aan te passen. Volgens mij moeten we nu niet meteen met geld gaan schuiven, zonder te weten waar dit dan aan uitgegeven wordt en juist de vrijheid nu bij de initiatieven laten.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, dat is ook helemaal niet wat deze motie beoogt. Deze motie, ik zal het nu alvast even oplezen, beoogt om de mogelijkheid te onderzoeken om vanuit meerdere begrotingsprogramma's integraal in te zetten op die verbinding en daar de raad over te informeren en de mogelijkheden van differentiatie per wijk daarin mee te nemen. Nu doet u alsof wij met potjes willen schuiven maar wat wij willen is een extra stap, een extra ambitie om die twee gezichten meer met elkaar te verbinden, wat in uw collegeprogramma staat.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat klopt maar volgens mij gebeurt dit al door het gebiedsgerichte werken. Het is in die zin overbodig om dit eraan toe te voegen. We moeten dit eerst de kans geven.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, als het college zegt: "Dit is de grootste ambitie en dit is eigenlijk het grootste punt van wat er aan de hand is in de stad" en daar gaat 5,7 miljoen euro naartoe. Dat is alles wat wij daar dan aan doen. Nou ja, dat is het dan. Is dat voor de VVD genoeg?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Maar dan ben ik ook wel benieuwd naar de keuze die het CDA maakt. Aan de ene kant zegt het CDA: "We moeten minder geld uitgeven" en aan de andere kant: "Er moet meer geld die kant op". Waarin dan? Wat gaat dit dan precies zijn?

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, waar het voor het CDA om gaat, is dat wij niet bang moeten zijn om te differentiëren, dat we niet bang moeten zijn om te investeren in die ene wijk, waar het gewoon heel slecht mee gaat. We willen nog steeds een financieel degelijke gemeente hebben, dus in die andere wijk maar het iets beter mee gaat, daar gaan we nu even niet in investeren. Maar in deze wijk, waar het nu heel hard nodig is, daar gaan we wel in investeren. Daar gaat het gewoon om.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dan is mijn indruk dat de motie des te meer overbodig is, want het college geeft zelf al aan dat het daar alert op is en mee bezig is. Het blijkt nergens uit dat zo even alle potjes gesplitst worden per wijk en dat alle wijken evenveel krijgen en verder niks. Er wordt continu gekeken waar iets moet gebeuren en waar niet. En niet of die wijk het wel goed doet of niet. Waar iets nodig is, moet wat gebeuren.

Goed. De Stadspartij riep altijd op om de lasten voor de inwoners naar beneden te brengen, dus we zijn verbaasd dat ze die ambitie blijkbaar helemaal heeft laten varen en nu vooral op detailniveau vraagt om zaken die alleen maar de lasten zouden doen stijgen. Het moet namelijk wel allemaal betaald worden.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat nodigt uit tot een interruptie. U hebt volgens mij kunnen constateren bij de vaststelling Kadernota weerstandsvermogen dat wij nog steeds niet voor lastenverhoging zijn. Dat zal ook zo blijven. En wat u nu zegt klopt niet, want het ging over een wijk waar de borgnorm al hoog is, is het gaat niet om lastenverhoging, het gaat gewoon om uitvoeren van vastgesteld beleid.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat is een onderdeel maar ik heb u meer dingen horen vragen die wel geld kosten. U vraagt steeds om meer met meldingen te doen, terwijl je ook kan kijken of mensen zelf wat kunnen doen aan hun omgeving. Uiteindelijk kost het allemaal geld op het moment dat bij ieder wissel al opgestaan moet worden door de gemeente.

De VOORZITTER: Laatste puntje nog, mijnheer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ik heb niet elk wissel genoemd, ik heb gewoon bewoners genoemd die via de geëigende weg dingen melden bij een wijkschouw, bij een borgschouw. Daar gebeurt vervolgens niets mee. Wij hebben als raad een borgnorm vastgelegd. Dat is niet onze norm maar ik verwacht wel dat de afspraken die we hebben gemaakt als raad met het college, worden nageleefd en dat gebeurt in dit geval niet.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Is de Stadspartij het dan met de VVD eens dat er ook van mensen zelf verwacht mag worden dat ze zorgen dat de omgeving schoon is en opgeruimd?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Daar gaat het hier niet om.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): En bijgehouden wordt?

De VOORZITTER: Let u een beetje op de tijd?

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja oké. Goed. Dan gaan we verder. De motie van Student en Stad met betrekking tot het stadsstrand, vinden we zeer sympathiek. Tien jaar geleden kwam toenmalig VVD-raadslid Betty de Boer met het initiatief om een stadsstrand op het Ebbingekwartier in te richten. Het is eindelijk zo ver en als dat permanent zou kunnen, zou dat natuurlijk heel mooi zijn. Wel heeft de VVD de vraag over wat de kosten daarvan zijn, want het lijkt wel dat dit zeer dure grond is. Maar vooralsnog kan de VVD het onderzoek zeker steunen.

Verbazingwekkend, of verbazingwekkend, ik weet niet of dat nog zo is maar: de SP komt alleen maar met voorstellen die de stad enorm veel geld kosten en heeft geen antwoord op hoe dat gefinancierd moet worden. En als ik even door zou vragen wie het gaat betalen, dan kan ik het antwoord al wel raden: de hardwerkende Stadjer. Het is schandalig.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, volgens mij was het mijn fractie die tot nu toe bij iedere begroting op uw coalitieprogramma of op uw begroting altijd met voorstellen kwam waarbij wij een dekking hadden gevonden. Zeven voorstellen bij de eerste begroting, vijf voorstellen bij de tweede. Dit is het voorjaarsdebat, wij hoeven nu geen dekking te leveren. Als u dat graag wilt, zullen wij die presenteren voor u.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Nou, ik heb u net wel de vraag gesteld hoe dat allemaal gefinancierd moet worden.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dat zeg ik ook: dat zullen we doen bij de begroting, als wij die voorstellen concreet zullen invullen met een dekking. Geen enkel probleem, als u dat graag wilt. Geen punt.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Dat is mooi maar waar we ook al eerder een debatje over hadden, op het moment dat je wijken wilt verbeteren, moet het niet ten koste gaan van andere wijken. U zegt dat u dat niet wilt maar uiteindelijk moet er wel iets gaan gebeuren en dan vraag ik me nog steeds af: waar komt dat geld dan vandaan?

De heer DIJK (SP): Voorzitter, nogmaals: de vorige keer bij de begroting hebben wij gewoon netjes een dekking geleverd. Toen hebben we zelfs complimenten gekregen van de heer Schoor, tweemaal, dat wij een van de weinige fracties waren die er wel een dekking bij leverden. Dat is zoals wij dat doen. Wij gaan niet zo maar lopen roepen dat wij dingen vinden die moeten gebeuren, nee, wij leveren daar ook een dekking voor.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ik heb het hier niet over een specifieke dekking. Ik vraag waar de SP wil dat de rekening terecht komt. En ik kan u wel voorspellen dat wat u wilt, als u dat doorzet, uiteindelijk de rekening in de zuidelijke wijken komt te liggen. En dat is wat de VVD absoluut niet zal laten gebeuren.

De heer DIJK (SP): Ik heb geen idee, voorzitter, waar mevrouw Koebrugge dat vandaan haalt.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja dank u, voorzitter. Ik heb geen filosoof genoemd in mijn eerste termijn en ik heb geen rapport geciteerd en ik heb het niet over de Brexit gehad. Dus ik heb het idee dat ik een beetje uit de toon val maar ik weet niet of ik daar heel rouwig om ben.

Voorzitter, als ik kijk naar de moties, zijn dit er toch wel heel veel die op een heel laag detailniveau zitten. We zien een hele trits van moties van D66, als grootste partij in de stad. Dan zitten er bij die dat beleid werkelijk veranderen en misschien ook wel verbeteren maar er zitten er ook een heleboel bij die een beetje

uit de lucht lijken te vallen. En je zou toch verwachten van de grootste partij in de raad, dat heel veel van wat die partij wil en wat in hun verkiezingsprogramma heeft gestaan, ook uiteindelijk het collegeprogramma heeft gehaald. Nou ja, dat zou dus twee dingen kunnen betekenen. Ze dienen overigens de meeste moties in van de hele raad. Dat kan dus twee dingen betekenen: of de partij is niet tevreden met het college en dit collegeprogramma, of de focus binnen die partij ontbreekt. Voorzitter, ik constateer daarnaast dat in de raad breed aandacht besteed is aan die twee gezichten, of tweedeling, zoals de heer Dijk het noemt. Allebei termen die de lading niet dekken, overigens. Maar waar het hier om gaat is of we een meerderheid kunnen vinden om daar breder, vanuit verschillende programma's aandacht aan te besteden. D66 heeft net klip en klaar nee gezegd. De PvdA begint over borg en beheer. Nou, ik heb net al even het dictum voorgelezen aan de VVD. Het is juist breder dan dat. Het is juist vanuit de hele gemeentelijke organisatie daarop inzetten. Dus ik hoop van harte dat u daar toch nog eens goed over na wilt denken. En voorzitter, ik wil ook het college oproepen om scherp te zijn op moties. Als het bestaand beleid is, zeg dat dan ook alstublieft, want dat helpt in ieder geval mijn fractie in onze overweging en misschien heeft het zelfs wel een beetje een corrigerende en opvoedende werking.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts. Niet?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, het zou wat ons betreft een herhaling van zetten zijn, dus we maken geen gebruik van een tweede termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk is het zo dat iedere partij met een andere blik naar de stad kijkt en ieder met zijn eigen blik. Wat wel opvalt is dat die twee gezichten toch wel een leidend thema was bij een heel aantal partijen. We waren destijds ook blij dat dit thema in het coalitieprogramma zoveel aandacht heeft gekregen. Maar we zien nog steeds die tegenstelling van die happy mensen die flierefluitend door de stad gaan en de andere kant van de stad. Een aantal partijen heeft dat ook gewoon wel benoemd, bijvoorbeeld D66 die zegt: "Het is een grote opdracht, die twee gezichten" en "kansengelijkheid" maar daarna is het toch wel wat stil bij deze grootste fractie. En als het wat stil is bij de fractie zou ik zeggen, dan moeten we ook iets doen, dus ik zou ze op willen roepen om in ieder geval een motie die wij hebben ingediend voor twee gezichten, te steunen om in ieder geval daarmee een doorbraak te forceren om daar vanaf nu meer aan te gaan doen. Of in ieder geval vanaf de begroting 2017. De SP kiest wat betreft het thema twee gezichten wel een andere toon en het verhaal dat erachter zit, delen wij ook zeker met deze partij. We hebben al eerder aansluiting gevonden. De PvdA komt los van dit thema twee gezichten, met een aantal goede voorstellen om iets te doen aan bestaanszekerheid. Een aantal moties ondersteunen wij. Maar ook daar kan wat ons betreft wel een metertje meer gelegd worden en ook die partij roepen wij op om onze motie te gaan steunen. Ook GroenLinks, die heeft het over de ongedeelde stad, ieder kiest zijn eigen term, heeft het over invloed op het eigen leven en af en toe moet de overheid daar ook hulp bij geven. Ook die partij willen wij oproepen om die motie body te geven door daarin mee te gaan om zo ook wat meer voor die stad te kunnen betekenen en niet alleen het happy-clappy-familygevoel te houden maar ook: wat betekent het voor de mensen die echt in die armoede leven?

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, het is wel opvallend dat de ChristenUnie nu ook dat karikatuurale frame gaat plaatsen. Laat ik ook hier nog maar een keer memoreren: het armoedebeleid heeft het hoogste budget sinds de geschiedenis van deze raad.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dat valt u te prijzen maar het betekent dat we er nog niet mee zijn door alleen het hoogste budget vast te stellen. Ik heb ook betoogd dat, los van wat we doen, we het ook meer en beter en anders kunnen doen.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, op dat vlak hebben we geen verschil van inzicht maar de karikatuur die ook u net plaatste was dat het eigenlijk alleen maar gaat om de happy few, die flierefluitend door de stad gaan en dat is gewoon niet waar.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ik hoor toch wat andere verhalen in uw verhaal door, omdat u daar op een andere manier mee omgaat. Ieder kijkt met zijn eigen blik naar de stad. Die blik van ons is anders dan die van u en ik roep u op om ook oog te hebben voor de andere kant. Ik zeg niet dat u dat niet hebt gehad maar ik roep u op om dat nog meer te doen, vanaf nu, ook door die motie te ondersteunen.

De VVD heeft oog voor een heel naar gezicht van de stad, kindermishandeling. Maar wat ons betreft zou dit niet het enige thema moeten zijn dat de VVD politiek zou moeten beschouwen. Er moet wat ons betreft toch meer zijn wat de VVD vindt van de voorjaarsnota.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, welk gedeelte van de woordvoering over werkgelegenheid heeft mevrouw Jongman gemist? Waarschijnlijk het hele gedeelte.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Nou, u hebt het ongeveer tien minuten gehad over kindermishandeling en ik ben het helemaal met u eens dat het heel erg is en dat daar heel veel aan moet gebeuren. Maar ik had van u nog meer inhoud verwacht qua politiek, omdat we van u eigenlijk wel gewend zijn dat u dat wel meegeeft, als ook een van de regeringspartijen die ontzettend veel beleidsinvloed heeft, landelijk en ook lokaal.

Het CDA. Ik vond het wel leuk dat die partij ook naar zichzelf heeft gekeken. Wat betreft de twee gezichten geloof ik dat wij het helemaal met elkaar eens zijn. Voorzitter, dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Ja, twee gezichten, iets wat in de eerste termijn veel ter sprake kwam. Ik denk dat ik een van de weinigen was die het niet heeft aangehaald. Dus ik maak graag van mijn tweede termijn gebruik om dat nu nog even aan te halen. Het is natuurlijk iets wat het geval is en waar wij ook graag iets tegen willen doen. Het is een gegeven dat dit in deze stad zo is maar het zou mooi zijn als de situatie anders was en wat ons betreft ligt er dan ook vooral de uitdaging om verbinding te creëren tussen deze twee gezichten. Ik had nog niet precies het idee welke kant ik op ging met mijn tweede termijn maar de PvdA heeft mij uitgedaagd om nog even iets over die visie te zeggen, dus dat doe ik dan graag, om dit nog even te onderbouwen. Ik heb gezegd in mijn eerste termijn dat wij uitgaan van die hoger opgeleiden. Daar is wetenschappelijk bewijs voor. Op het moment dat je daarop inzet, zorgt dit ook voor werkgelegenheid. En wetenschappelijk bewijs is voor ons reden dat het werkt en wij geloven daar ook in. En dat is wel de grote uitdaging voor deze stad. Ik haalde het al aan: zeven op de tien hoogopgeleiden vertrekt nog steeds uit Groningen en dat is gewoon een gemiste kans.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, u hebt het even over wetenschappelijk bewijs. Er is ook heel veel wetenschappelijk bewijs voor dat je er niet automatisch komt met het creëren van werkgelegenheid voor hoogopgeleiden maar dat je mensen moet begeleiden naar werk. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, met name. Wat vindt u daarvan?

De heer BANACH (Student en Stad): Oh, dat ben ik helemaal met u eens. En daar kom ik ook nog op.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, mijn vervolgvraag: gaat u dan ook onze motie daarvoor steunen? Wij hebben twee moties die daarop inzetten.

De heer BANACH (Student en Stad): Nou, daar wou ik het zo meteen ook nog over hebben. Er zijn een aantal moties die u hebt ingestuurd en die ik heb doorgekeken, waarvan ik denk: dat zijn heel redelijke moties maar die ontvangen wij niet. Als u die wat eerder naar ons stuurt, kunnen wij daar ook wat dieper op ingaan. De kans is zeker aanwezig dat die gesteund worden door ons.

Maar, om even het verhaal af te maken: wij zien daar op zich een rol als kartrekker maar dat betekent zeker niet dat de andere kant wat ons betreft niet belangrijk is. Integendeel. Wij geloven heel erg in de suggesties die ook aangeleverd worden door de PvdA. Ook daar willen wij op inzetten, absoluut. En we geloven ook heel erg in die verbinding er versterking van elkaar. Wat ik ook al aanhaalde in mijn woordvoering in de

eerste termijn, en ik denk dat WIJS daar een heel mooi voorbeeld van is, is dat we vooral moeten kijken hoe we die twee gezichten kunnen samenbrengen en dat ook blijkt dat ze daar alle twee heel erg bij geholpen zijn om elkaar tegen te komen en elkaar te stimuleren. Dus dat vinden we heel goed. Ik heb hier speciaal nog even ‘de motie Campus Diep’ opgeschreven, die we ontzettend goed vinden en die hadden we in ieder geval niet gekregen. Maar waar in ieder geval de uitdaging ligt en waar wij op blijven inzetten, is om die verbinding te stimuleren en creëren. Dat vinden we heel belangrijk.

Tot slot wil ik dan nog even twee thema’s aanhalen die voor ons belangrijk zijn en ook waarom wij op een bepaalde motie staan. Allereerst is dat duurzaamheid. We leven in een wereld die snel aan het veranderen is maar ook waar gevaren op de loer liggen. We moeten duurzaam leven. Zodoende staan wij op de motie van de JA-JA-sticker. We zien dat als een kleine bewustwording, om te zorgen dat mensen bewuster worden. De motie ‘Milieustraten’ zorgt er ook voor dat mensen makkelijker van hun grofvuil afkomen. En als tweede, waar ik het net ook al een beetje over had, dat we leven in een stad van iedereen en dat daarom de verbinding met vluchtelingen, de motie van de Partij voor de Dieren, iets is waar wij hoog op inzetten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik ken veel mensen die graag kleding willen kopen die duurzaam geproduceerd is, zonder kinderarbeid en wel met het oog op milieuvervuiling. Ik hoor ook vaak van mensen dat ze het jammer vinden dat een specifieke kledingkeus niet in de stad voorhanden is en dat ze online gaan bestellen. Wat zou er nou mooier zijn dan in onze stad meer werkgelegenheid te creëren, of eigenlijk deze werkgelegenheid weer terug te halen? In de stad waar sinds kort een recordaantal ambachtelijke bierbrouwers is en waar de echte bakker weer terug is in het straatbeeld. Heel logisch. Natuurlijk zijn er initiatieven geweest vanuit ondernemers zelf en heeft het college niet direct gestuurd in deze initiatieven. Iedereen in deze stad mag gelukkig nog steeds zelf de keuze maken om een lokaal gebrouwen biertje te drinken of bij de Aldi te kopen. Maar zolang het college wel ruimte geeft aan de Primark, die beslist niet bekendstaat om zijn in vriendelijke kleding, vinden wij het niet meer dan normaal om ook de duurzame en kinderarbeidsvrije kleding wat meer aandacht te geven in deze stad. Ik heb niet veel respons van andere fracties gekregen op deze motie, alleen van de VVD. Dat is waarom ik dit onderwerp in de tweede termijn nog even wilde belichten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Onze partij bestaat uit kernwaarden: vertrouwen, verbinding en zorgzaamheid. Daarom hebben wij goed naar andere partijen geluisterd en zal ik in mijn woordvoering de punten naar voren halen waarin wij met onze kernwaarden de andere partijen kunnen vinden.

D66 gaf aan dat zij de Stadgers voorop willen stellen en de SP wil de strijd aangaan voor burgerbetrokkenheid. Je zou zeggen dat zij schouder aan schouder staan. De werkelijkheid blijkt ook in dit voorjaarsdebat wat weerbarstiger. Ook de ChristenUnie en het CDA, ondanks de wat zure toon van het CDA in de tweede termijn, hebben in hun woordvoering uitgebreid aandacht besteed aan betrouwbaarheid van de overheid naar de burger. Mijn complimenten ook daarvoor.

Verbinding zoeken, daar hadden de Partij voor de Dieren en Student en Stad het uitgebreid over. Stadger en studenten komen nader tot elkaar. En de Partij voor de Dieren wil ook door middel van duurzaamheid de verbinding meer gaan zoeken. Dat is mooi om te zien.

De PvdA besteedt veel aandacht aan werkgelegenheid, uiteraard, en wil een plan van aanpak voor 50-plussers. Dat vinden we zorgzaam en daar kunnen we ons goed bij aansluiten. GroenLinks sprak over een gezonde stad. Als het goed gaat met de gezondheid van mensen, gaat het ook gewoon goed met de stad. De zorgzaamheid kunnen we ook zeer waarderen.

Verder vinden wij het van de Stadspartij fijn dat ze aandacht schenkt aan de eenzame ouderen hier in de stad, al klinkt dat voorstel nog wel behoorlijk als ‘wij weten wel wat goed voor u is’. Positief van de VVD vinden wij dat ze nadrukkelijk heeft uitgesproken dat ze geen tariefsverhoging wil. Daarnaast wil ik toch wel even een korte verduidelijking wat betreft de motie van de trap. Ik kwam misschien niet helemaal goed uit mijn woorden net, door de vele interrupties, maar wat er met de motie nadrukkelijk wordt gezegd, is dat de trappen niet in de binnenstad maar op de Grote Markt moeten komen. Dat is wat ik in de motie nadrukkelijk wil zeggen. Dat is een ruimer begrip dan de binnenstad.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, het kon bij de eerste termijn niet maar ik heb nog wel een vraag. Als u het voor het zeggen hebt, mevrouw Woldhuis, hoe en waar zouden die trappen dan komen te staan? Het is natuurlijk ook zo dat wij zo meteen met de nieuwe markt doorloop moeten hebben. Die trap kan niet op dezelfde plek komen. Dus hoe zou u dat dan zien?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, mijnheer Banach. Hoe zou ik dat dan zien? Nou, de trappen zoals ze er nu staan natuurlijk niet maar wel in die functionaliteit. Wat mij betreft op de Grote Markt. Dus niet de trappen van het VVV-gebouw maar wel in zo'n vorm en dan ergens op de Grote Markt. Dus niet in de binnenstad maar op de Grote Markt.

De heer BANACH (Student en Stad): Dezelfde ...

De VOORZITTER: Nee, we houden op over de trap. Niet meer over de trap.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Met uw hulp hebben wij het kunnen beperken tot de tijd die wij nu hebben. Het is 19.30 uur. We hebben een uur en een kwartier voor de maaltijd. Uiterlijk 20.45 uur hier weer terug. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 19.31 uur – 20.51 uur)

Reactie college

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Misschien even, voordat wij aan de termijn van het college beginnen nog even een systeemopmerking. Het college heeft de moties langsgelopen en heeft daar ook een oordeel over geveld. Het college heeft het gedaan in een soort driedeling. Van een aantal moties heeft het college geconstateerd dat het iets is wat eigenlijk al in ons beleid zit. Er zijn toezeggingen op geweest, et cetera. Daarvan zeggen wij: "Die nemen wij onmiddellijk over". Er is een aantal moties waarvan wij zeggen: "Het is op zichzelf prima om te doen maar dat doen wij nog niet." Daarover is het oordeel aan de raad. En dan is er een aantal moties waarvan wij het idee hebben dat het verstandig is om het niet te doen. Dan zullen we daar een inhoudelijke opvatting op geven. Dat is de driedeling. Het zou het behandelen vergemakkelijken als u het eens bent met het oordeel van het college dat de motie kan worden overgenomen in de betekenis zoals ik het net heb gezegd, dat u dan ook overweegt om die niet in stemming te brengen. Overweegt, zeg ik. U hebt altijd het recht om het wel te doen. Soms kan het zijn dat u toch behoefte hebt aan een wat meer principiële stellingname en een uitspraak van de raad. Dat kan maar het hoeft niet. Zullen we het zo doen? Het woord is aan wethouder Schroor.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, een punt van de orde. Daar toch even een vraag over. Wat is de consequentie als het college de motie overneemt? Gaat dit dan bij de begroting bijvoorbeeld ook in een motie en toezeggingenbrief vervat worden, daarna? Want we willen dan ook graag geïnformeerd worden over de voortgang van die toezegging.

De VOORZITTER: Ja, uiteraard is dat zo. Maar als wij de motie overnemen, zeggen we: "Eigenlijk doen we dat al" en dan is het uw goed recht om te vragen: "hebben we dat al eerder afgesproken?" Als het eerder afgesproken is, is het even de vraag of u genoeg hebt aan die afspraak.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ook een punt van de orde. Ik zou liever hebben dat het college gewoon aangeeft: "Overbodig, dat doen we al" en dat de fractie zelf gaat bepalen of die een motie gaat intrekken, ja of nee.

De VOORZITTER: Ja, maar dat bepaalt de fractie altijd zelf. Daar komt het college sowieso niet aan. Ik zeg alleen als voorzitter dat op het moment dat u het daar eigenlijk wel mee eens bent, ik u in overweging

geef om de motie dan terug te trekken. En dat kan. Dat gebeurt wel vaker, namelijk. Jawel, dat zei ik net ook ongeveer zo. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder SCHROOR: Dank u wel, voorzitter. Ja, laten we het eerst eens even over trappen gaan hebben. Nee hoor, geintje. Voorzitter, alle fracties hebben in hun woordvoering een aantal belangrijke onderwerpen getoetst aan thema's die wij in onze voorjaarsbrief hebben opgeschreven. Thema's zoals werkgelegenheid, het sociale domein, de gezonde stad, onderwijs, werk, hoe om te gaan met vluchtelingen, allemaal zaken waar het college in de brief ook aandacht aan heeft besteed. Mevrouw Bloemhoff merkte al op dat D66, SP en PvdA maar zeker daarna ook andere fracties, de kansen en ook de uitdagingen adresseren van de verschillen tussen kwetsbare en succesvolle mensen in onze gemeente. En dat heeft iedereen op zijn eigen manier gedaan. Voorzitter, dit college heeft in de brief aangegeven dat wij die twee gezichten, zoals we het genoemd hebben in de stad, niet alleen aan elkaar willen verbinden maar heeft daar ook daadwerkelijk allerlei zaken aan verbonden, zoals de gebiedsteams, de WIJ-teams, de gebiedsgerichte inzet, nieuw en meer geld voor armoedebeleid, participatie in de wijk, mensen aan een baan helpen, P-banen. We hebben N-banen in deze collegeperiode gewit, die in de vorige periode nog niet gewit waren. Onderwijsinnovatie, gericht op achterstandskinderen, die moeite hebben om op school mee te komen door hun sociaalmaatschappelijke omgeving. Zorginnovaties, die vaak ook op heel klein schaalniveau ingaan om het voor mensen beter te maken, Wijs in de wijk, voor studenten en ga zo maar door. Talloze voorbeelden waarmee dit college bewijs levert dat wij daadwerkelijk werken aan het verschil in onze samenleving, overigens in elke stad in Nederland is dat aanwezig maar wij werken er daadwerkelijk aan en we leveren daar het bewijs voor. En, voorzitter, zijn we er dan al? Nee, natuurlijk niet en de heer Bolle heeft ook een terechte opmerking gemaakt. Wij lossen hiermee niet alle problemen op. Die illusie hebben we ook niet. Maar ik denk wel, voorzitter, dat het college – en het beeld willen wij toch echt rechtzetten en echt naar voor brengen – hard werkt aan die verschillen in de stad, vanuit een positieve dynamo, namelijk nieuwe werkgelegenheid, waarvan inderdaad bewezen is dat het ook werkgelegenheid in de hele keten oplevert. Maar zeker ook voor die mensen die een tandje harder moeten en een duwtje in de rug nodig hebben met alle zaken die ik net heb genoemd, om hen daarin te ondersteunen. En, voorzitter, het is niet zoals mevrouw Jongman zegt: “Hier ligt de hengel.” Nee, wij gaan vissen met deze mensen. Sterker nog, als er niets gevangen wordt, dan kopen wij nog een dikke vette wijting ook bij de visboer en nemen we die mee naar huis om de teleurstelling in ieder geval niet daar te laten zijn. Dus, om in die beeldspraak verder te gaan, voorzitter, het college levert het bewijs dat de stelling ‘Wij werken aan de twee gezichten in de stad en met name de verbinding en laten we van elkaar profiteren’, absoluut aan de orde is.

Voorzitter, de heer Bolle merkte het al op: er is op dit moment niet zoveel ruimte voor extra ambities. Laten we dat vooral niet zo uitleggen dat dit college geen ambities zou hebben. Als we kijken waar wij op dit moment geld, tijd en energie aan besteden, dan is dat een indrukwekkende lijst. Ik heb dat bij de rekening ook al opgenoemd. Een aantal zaken wil ik nu toch nog even voor u neerleggen: de zuidelijke ringweg, het stationsgebied, het Forum, plannen die we samen met bewoners hebben uitgewerkt, bijvoorbeeld de binnenstadvisie, de fietsstrategie, de kadernota Cultuur, de woonvisie, het meerjarenprogramma Sport en bewegen, allemaal zaken waar we op participatie en inzet hebben gezeten. Ruimte voor vernieuwing, samen met onze inwoners, bijvoorbeeld onze innovatieateliers in de zorg en in onderwijs, veranderlabs. Over onderwijs, sociale zekerheid, zorg en veiligheid, Let's Gro en experimenteren met nieuwe vormen van zeggenschap van bewoners, bijvoorbeeld in de wijkcorporatie, een pilot die op dit moment loopt maar ook rond het wijkwethouderschap in nieuwe bewonersparticipatie en zeggingskracht. We zijn bezig met het organiseren van de nieuwe aansturing van de WIJ-teams. De kadernota is net vastgesteld. En we zetten grote stappen en dan echt forse stappen, op weg naar duurzame energie, met name op het gebied van geothermie, warmtenet. Kortom: grote projecten staan in de steigers. Groningen staat er over het algemeen genomen hartstikke goed voor en de economie en de werkgelegenheid trekken aan.

Onze speerpunten voor de komende jaren, die we in de brief hebben verwoord, zijn het vormgeven van de Next City, samenwerken en verbinding zoeken, zoals we dat de afgelopen tijd hebben gedaan met onze burgers en onze bevolking, doorontwikkelen van de gebiedsgerichte aanpak, het bevorderen van kruisbestuiving tussen die inclusieve stad, arbeidsmarkt, onderwijs, City of Talent. We organiseren daarbij ook netwerkbijeenkomsten en bedrijfsbezoeken voor studenten. We geven extra impuls aan onze duurzaamheid, onze waterstofvrachtwagens zijn daarvan behoorlijk mooie voorbeelden, denk ik. We focussen op een gezonde stedelijke ontwikkeling in het kader van healthy ageing en de Gezonde Stad. Natuurlijk willen we ook een beter beeld krijgen van de georganiseerde criminaliteit. Zorgen voor meer veiligheid op straat. Bedrijven faciliteren we en innovaties stimuleren we en vooral de startup-scene wordt

bij ons in het zonnetje gezet en ook goed begeleid en gefaciliteerd, daar waar zij zelf aangeeft dat het noodzakelijk is. Tot slot, voorzitter, zijn we ook met onze eigen organisatie bezig. We bezuinigen. We kunnen niet alles aan. We kunnen niet al uw vragen met menskracht bedienen, dat is ook de reden waarom we wat selectief moeten zijn daarin, de komende jaren. Dat hebben we al vaker gezegd maar het is ook echt zo. Met minder mensen moet je ook kijken waar je je energie op gaat focussen. En we hebben twee forse bezuinigingen, de ChristenUnie heeft daar al iets over gezegd, namelijk de outsourcing en het Noordelijk Belastingkantoor. Dat levert uiteindelijk, en dat is ook door een vrij kritisch een goed rapport onderbouwd, een bezuiniging op van bijna 5 miljoen euro. Het is zo dat wij hier nu een tegenvaller op hebben. Die heeft niet te maken met het feit dat die bezuiniging niet realistisch is maar dat wij onze termijnen optimistisch hebben ingeschat. We zijn gewoon later met die bezuiniging en het is niet in een keer raak. Die zal in de loop van zeven jaar worden opgebouwd. Dat is de reden dat deze afboeking op het weerstandsvermogen nu als voorstel in de voorjaarsbrief zit. Dat heeft te maken met het feit dat wij ons geld later gaan terugverdienen. Dus het is geen geld dat wij moeten investeren en dat we kwijt zijn, het is het afboeken van een reeds ingeboekte winst. Die winst is realistisch, het Noordelijk Belastingkantoor laat dat zien, die is onlangs naar boven bijgesteld. De ICT-outsourcing laat dit zien. Dat zijn denk ik wel heel belangrijke opgaven die we hier met elkaar hebben afgesproken om de organisatie op die manier kwalitatief beter te maken en ervoor te zorgen dat we op die manier een bezuiniging kunnen realiseren.

Dan, voorzitter, de Stadspartij. Ik kom op een paar dingen terug. Uw bijdrage was voor mij persoonlijk onnavolgbaar. Het was echt niet te volgen, zeg maar. Ik heb er wel een belangrijke vraag aan overgehouden en dat was de AZC-vraag. U vroeg namelijk of de veranderende instroom van asielzoekers in Nederland een vraagstuk oplevert voor ons tweede asielzoekerscentrum aan Ulgersmaweg. Natuurlijk is het zo dat het college dit nauwlettend in de gaten houdt. We hebben ook nauw contact met zowel de regering als met het COA over de vraag of daar daadwerkelijk die mensen gaan komen die we in onze veronderstelling op dit moment hebben zitten. Dat zullen we ook de komende tijd blijven volgen, want u weet: we beginnen eerst aan de westkant van de stad met die ontwikkeling. En we zullen ook kijken, als dit inderdaad leidt tot een aanpassing in de verwachtingen op het AZC, of we die capaciteit ook misschien op een andere manier kunnen benutten. Daar is op dit moment nog geen sprake van, in alle helderheid. Maar de contacten zijn goed en nu moment dat wij daadwerkelijk daar minder mensen krijgen of andersoortige mensen krijgen, zullen we ook onze plannen daar ook flexibel op aanpassen en met u daarover het debat aangaan. Dat is denk ik alles wat we daar op dit moment over kunnen zeggen.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, ik had ook nog een ander punt daaraan toegevoegd en dat is dat er in de regio overcapaciteit is. Neemt u dat dan ook mee in die afweging?

Wethouder SCHROOR: Ja, het is een regionale aanpak per definitie. Wij hebben bijvoorbeeld ook, dit is een aanverwant voorbeeld, in beeld gebracht wat de toestroom op dit moment in de hele regio Groningen is, in de hele provincie, om daaruit te kunnen destilleren welk onderwijsvraagstuk we in de hele provincie hebben maar waar zich ook geografisch dit onderwijsvraagstuk bevindt. Dat is ook zo'n regionale analyse, waarbij je altijd kijkt: waar zit wat? Wie zitten waar? Welke kinderen kunnen we waar verwachten en welke beweging in de provincie kunnen we voorspellen en zijn we daar dan goed op toegerust? Ik denk dat dit ook wel illustreert hoe wij hiermee omgaan. Dat is niet alleen lokaal, dat is regionaal en het is zelfs nationaal. Daarmee is de burgemeester als voorzitter van de regietafel bijna wekelijks bezig.

De ChristenUnie heeft een paar inhoudelijke vragen gesteld. Daar wil ik toch even kort bij langs. De doelstelling van de innovaties, daar zet u uw vraagtekens bij. De doelstelling is substitutie in de keten, besparing of kwaliteitsverbetering of een combinatie van die twee. Alle drie kan. En u zei: "Is dat nou waar we naartoe moeten?" Ik denk dat het juist hartstikke goed is. We hebben ook gezien, in de ateliers die we hebben gehad, zowel op het Wmo-atelier als net in het beschermdwonenatelier, dat er heel interessante projecten op ons afkomen, waarin we ook zien dat substitutie in die keten nagestreefd wordt en ook aantoonbaar in potentie is in de keten. Dus dat er daadwerkelijk een zwaardere zorg bespaard kan worden, op een andere manier zorg geleverd kan worden, met inzet van heel veel partijen waar we nog nooit aan gedacht hadden. Dat is precies de kern van de innovaties. Ik denk dus dat u als u de veronderstelling hebt dat dit geen goed uitgangspunt is, de praktijk van deze innovatieateliers bewijst dat het wel een goed uitgangspunt is. En dat je daarmee ook kwaliteit toevoegt in je stad, die je anders niet in beeld had gehad.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): U zegt: “het uitgangspunt” maar de zorgen die wij hebben gaan meer over de daadwerkelijke uitvoering. U hebt nu nog geen daadwerkelijke situatie. We maken ons zorgen over de toekomst maar het kan zo zijn dat mensen toch niet goed geholpen worden en dan komen ze alsnog weer op ons bordje terecht. Maar goed, het gaat te ver om het daar nu helemaal over te hebben maar die zorgen heb ik nu met u gedeeld.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, dank. Daar komen we natuurlijk nog wel over te spreken, want ook de resultaten van het innovatieatelier beschermd wonen komen nog bij u, in de tweede helft van dit jaar. Dan zullen we dit zorgpunt van u in ieder geval adresseren en dan kunnen we daar ook een discussie over voeren. Een terecht punt.

Dan verwarde personen, u vroeg nog naar de toename. Die is enigszins relatief. Landelijk heeft dit heel veel aandacht op dit moment maar het is ook zo dat de bestanden van de politie enigszins vervuild zijn. Het is dus een bestand van de politie waar heel veel mensen in een categorie zitten ‘verwarde personen’. En als je dat gaat uit pellen, dan zie je wat de werkelijke uitdaging is. Dat is nog steeds een uitdaging voor de stad Groningen, kan ik u zeggen. De burgemeester en ikzelf zijn daarmee bezig. Het is ook zo dat we daar met onze ketenpartners goede afspraken over kunnen maken. Waar nou het gat zit, betreft verwarde personen, is met name waar ze in de cel terechtkomen en er niet thuishoren, of er heel kort zouden moeten zijn. Het zit hem dus in de nazorg en het zit hem in de preventie. Dat is nou precies waar het WIJ-team aan de orde is, waar onze sociale teams aan de orde zijn, om daar de koppeling te maken. Waar misschien ook iets bedacht moet worden en we zijn daar met de directeur van Lentis over in gesprek, om te kijken of wij provinciaal niet iets kunnen creëren voor die verwarde personen, waar nu een gat valt. Iets waar we verder nader over komen te spreken. Maar dat is dus nu aan de orde. En dat is het antwoord op de vraag over verwarde personen en de toename, daar komen we later dus nog op terug. Maar het heeft onze warme aandacht.

De outsourcing, daar heb ik net al iets over gezegd. Dan de MKBA. U stelde in uw woordvoering dat het niet leidt tot het verminderen van subsidies. Sterker nog, u zei: “We geven waarschijnlijk de goede partij de goede subsidie.” Die stelling is wat te vroeg. Het enige wat wij in onze voorjaarsbrief gezegd hebben, is dat wij de bezuiniging het komende jaar niet halen, omdat wij in onze analysefase nog niet zo ver zijn dat wij werkelijk kunnen zeggen: “Er zijn subsidies die verminderd kunnen worden of anders kunnen worden ingezet.” Die MKBA komt binnenkort naar u toe. En u zult het zien, het is een zeer waardevol document, dat het genoeg aanleiding geeft om juist wel dat debat te gaan voeren maar op een iets andere manier dan een kale “we halen er zoveel procent vanaf”. Dat wordt een manier waarop we gaan kijken hoe we veel slimmer zaken kunnen combineren met hetzelfde doel, om op die manier de inzet wellicht te kunnen verkleinen en het doel sterker te kunnen neerzetten. Dat klinkt heel plastisch maar als wij daarover komen te spreken, zullen we er ook praktische voorbeelden bij aandragen van hoe het dan zit. Maar het is echt te vroeg om te zeggen dat de MKBA de bezuiniging niet gaat realiseren, want daar zien wij als college zeker nog mogelijkheden voor.

Dan een opmerking over de happy flierefluitende few. Volgens uw eigen kader, namelijk mensen die een steuntje in de rug nodig hebben, die hulp nodig hebben in de stad, die in armoede leven, zijn die happy few flierefluitende mensen in de stad ongeveer 80% tot 90% van onze inwoners. Volgens uw eigen kader. Ik denk dat we in het debat misschien deze inwoners recht doen door te zeggen dat dit niet allemaal hoogopgeleide, in een Mercedes rijdende 150.000 euro verdienende mensen zijn. Het zijn gewoon mensen die zichzelf kunnen redden. Mensen die gelukkig zijn in deze stad en voor wie deze stad een onwaarschijnlijke aantrekkingskracht heeft. Het is terecht, dat heb ik in het begin van de woordvoering al aangegeven, dat wij aandacht hebben voor die 10% of 20% die het echt hartstikke moeilijk heeft. Wij doen onze stinkende best daarvoor. We hebben er ook concrete maatregelen voor. Hebt u suggesties om het beter te kunnen doen, dan zullen we daar zeer serieus naar kijken, laat dat helder zijn. Het is een open uitnodiging. Maar laten we niet de illusie wekken dat Groningen er niet zo goed voorstaat of dat Groningen afzakt in de vaart der volkeren. Het tegendeel is waar. En, voorzitter, tot slot dan, een statement over Groningen. Het college denkt dat Groningen bovenal een unieke stad is. En als wij ons best doen, dat is even een positief afsluiten van dit debat, dan denk ik dat wij in staat zijn om Groningen die vijfde groeikern van Nederland te laten zijn. We hebben de Randstad, we hebben de agglomeratie Eindhoven en we hebben Groningen. En in potentie hebben wij alles in huis. Als het gaat om aantrekkelijkheid van de binnenstad, als het gaat om onze startup-scene, als het gaat om onze innovaties, als het gaat om ons woon- en werkklimaat, als het gaat

om de kwaliteit van onze cultuur, als het gaat om de kwaliteit van voorzieningen, dan hebben wij absoluut de potentie om in Nederland die tweede of derde agglomeratie te kunnen zijn waar die investeringen naartoe zouden moeten gaan. Ik denk dat, als wij een beetje die schroom van ons afwerpen, wat collega Van Keulen weleens zegt, een beetje gaan ‘snakken’, dat wij in staat zijn om dat ook tussen de oren van Den Haag te krijgen. Maar dat betekent dus ook dat wij ons eigen bewustzijn als stad Groningen, als gemeente Groningen, moeten laden met de bewijslast die hier gewoon aanwezig is. Als wij in staat zijn om dat te doen, dan ligt hier voor Groningen een waanzinnig mooie toekomst, waar al onze inwoners van kunnen profiteren, ongeacht in welke situatie zij zich bevinden.

Voorzitter, ik ben toe aan de moties, als er verder geen vragen zijn. Voorzitter, voor motie 1 zou ik het woord graag willen geven aan collega De Rook.

Wethouder DE ROOK: Ja ,voorzitter, dit sluit voor een groot deel goed aan bij ons bestaande beleid. Het is goed in te passen, ook in onze connecties met Noorderveld. We doen dit nog niet. We kunnen het zeker gaan doen, dus ons dat betreft is het oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 2 is de eerste in de categorie ‘overnemen’. Staand beleid.

Motie 3 behoeft een beetje toelichting van onze kant, want ik kan u zeggen dat ik als portefeuille van onderwijs een beetje in mijn maag zat met deze motie. Dat heeft ermee te maken dat je deze motie ook zo zou kunnen lezen, en zeker als ik een onderwijsbestuurder zou zijn, van: wat gaat die gemeente met mijn interne bedrijfsproces doen? Een medezeggenschapsraad is in principe een intern bedrijfsproces van een onderwijsbestuur, dat met elkaar alle uitdagingen bespreekt, fusies, salarissen, leerlingenproblemen en dat soort zaken. Hoe zorg je er nou voor dat wij als college niet een soort uitlaatklep worden voor ontevreden medezeggenschapsraden? Dat zit in deze motie enigszins besloten. Maar ik heb wel een voorstel voor u. Als we het nu zo zouden kunnen doen, volgens mij beantwoordt dit volledig aan de strekking van deze motie: We hebben elk jaar een viertal onderwijspactsessies. Die pactsessies staan in het kader van de onderwijskwaliteit van de toekomst in Groningen. Dus dat heeft al de annotatie van met elkaar praten over de kwaliteit van het onderwijs. Als ik er nou voor zorg dat wij dit komend schooljaar een uitnodiging sturen aan deze partijen die hierin genoemd zijn in het kader van zo’n onderwijspactsessie, met daarbij de vraag: welke onderwerpen zou u graag in het kader van kwaliteit van het onderwijs willen bespreken met ons? En dan nodig ik ook zeker de raadscommissie Onderwijs en Cultuur uit. Dat we dan eens kijken naar die sessie, wat die heeft opgeleverd en of het een structureel vervolg zou moeten krijgen of niet. Als ik haar zo zou mogen interpreteren, blijf ik een beetje weg bij de interne bedrijfsvoering van de onderwijsinstellingen. Ik denk dat het voldoet aan het doel van de motie. Als ik haar zo zou mogen lezen, dan laat ik het over aan het oordeel van de raad. Het is even aan u om daar straks op te reageren.

Voorzitter, dan motie 4. Dat is oordeel aan de raad.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Een toelichting?

Wethouder SCHROOR: Ga je gang.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik denk dat het wel goed is om even een korte toelichting erbij te geven. Het oordeel is inderdaad aan de raad, dat kunnen we alvast verklappen. Ik denk dat het wel goed is om dit even te duiden. Als we de motie goed gelezen hebben, wordt er niet gevraagd om een compleet nieuwe accommodatienota met alles erop en eraan, met nieuwe subsidies, afspraken, et cetera. Dan zijn we echt wel even bezig en het is eigenlijk ook nog te vroeg. Maar waar u wel om vraagt is een afstemming tussen wat onze accommodaties kunnen betekenen in relatie tot het wijkgericht werken en de WIJ-teams. In dat opzicht kunnen wij dit verzoek, dus die geactualiseerde visie, meenemen in de bredere visie op de voorliggende voorzieningen die wij nu in het kader van de WIJ-teams aan het maken zijn. Dus op die manier zal inderdaad het accommodatiebeleid geactualiseerd worden. Dus met die toevoeging is het oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 5 is ook oordeel aan de raad. Het is een nieuw element maar wij staan daar achter.

Motie 6, ‘Aanbesteding sociaal domein’. Ook oordeel aan de raad maar wel met een toelichting en een vraag aan u weer. Het is namelijk zo dat verzoekpunt 1 wel kan, “... digitale informatie op de website huidige aanbesteding beschikbaar te stellen”. Nummer 2 kan niet. Dat is technisch niet mogelijk, omdat wij

namelijk niet meer budgetgewijs hebben aanbesteed maar prijs P maal Q. Dus prijs maal aantal. Daarmee kunnen we dit technisch gewoon niet doen, want wij hebben die gegevens niet. Die hebben we pas wanneer we rekeningen krijgen hoeveel Q er is geleverd voor de P die we hebben gevraagd. We kunnen de prijs wel duidelijk maken, dus er zijn wel wat mogelijkheden die we uit ons bestand kunnen lichten om het op die manier transparant te maken. Maar echt budgetten bijvoorbeeld inzichtelijk maken per aanbieder per wijk, die informatie is er gewoon niet. Dus dat wordt ingewikkeld. Dus als u ons daar wat vrijheid geeft om daar met u wellicht op terug te komen, dan kunnen we de motie aan het oordeel van de raad laten en anders moeten we haar ontraden.

Motie 7, collega Van der Schaaf.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ik wil nog even terug naar motie 5, over die vakdocent gym. Daarvan zei de wethouder: "Dit is nieuw" maar dat is toch helemaal niet nieuw? Dat staat toch al in de meerjarennota Sport en het college is er toch al mee bezig? Of zie ik dat verkeerd?

Wethouder DE ROOK: We doen dit inderdaad op 19 van de 37 scholen. Daar is dit staande praktijk. Wat denk ik een goede intentie is, die ook uit de motie spreekt, is om te kijken of we het kunnen uitbreiden naar 37 van de 37 scholen. Daar is nog geen budget voor maar ik denk dat de motie ons terecht oproept om samen met verschillende partijen te kijken of we dat toch voor elkaar kunnen krijgen. Dat is een uitdaging die het college graag aanneemt. Dus vandaar.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, begrijp ik nou goed dat dit dus een nieuwe ambitie is? Dus dat in het meerjarenprogramma Sport niet stond dat we eigenlijk vinden dat er op elke school een vakdocent moet zijn en dat daarom deze motie een goed idee is, omdat die motie dat wel uitspreekt? Of zegt u: "In de meerjarennota stond eigenlijk ook al dat we dat willen gaan doen"? Welke van de twee is het?

Wethouder DE ROOK: Ja nou, ik denk dat die intentie er eigenlijk al jaren is bij de gemeente, in het meerjarenprogramma staat hij ook al opgenomen maar deze motie maakt hem iets concreter. Dus wat dat betreft is het oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter, ik heb ook nog een vraag over deze motie. Er staat eigenlijk 'vakdocent' en bij een vakdocent kan ik mij bijvoorbeeld ook voorstellen een muziekdocent. Dit is vaak ook een specifiek onderdeel. Zou dit een aanloop kunnen zijn naar kijken of het misschien in de toekomst mogelijk is om muziekdocenten ook als vakdocenten bij dit soort scholen aan te trekken?

De VOORZITTER: Dit is een willekeurig gekozen voorbeeld, begrijp ik.

Wethouder DE ROOK: Wellicht, maar daar roept deze motie niet toe op. Het maakt volgens mij ook geen deel uit van de actie die het college gaat ondernemen naar aanleiding van deze motie. Maar misschien is het een interessant thema om in het vervolg nog eens op door te praten, mijnheer Kelder.

Wethouder SCHROOR: Motie 7, collega Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, de motie 'Eerst Selwerd'. We zouden deze motie willen ontraden. We hebben daar een aantal argumenten voor. Het belangrijkste is dat er al een recent wijkvernieuwingsplan voor Selwerd is, in 2013 vastgesteld en volgens mij ruim een jaar geleden ook nog van een eerste evaluatie voorzien. Er is 2 miljoen euro uitgetrokken voor de wijkontwikkeling van Selwerd. Wat wel zo is, maar dat zit ook in dit wijkvernieuwingsplan ingebakken, is dat wij in de loop van de tijd steeds gaan kijken of er een aanscherping van die aanpak nodig is. Dat gaan we ook doen voor Selwerd, ook in overleg met de woningbouwcorporaties. Maar dat is wat anders dan een nieuw wijkvernieuwingsplan maken, want dit bestaat al.

Ten tweede: bij de overwegingen staat dat er sprake is van achterstallig onderhoud van onder andere de openbare ruimte in Selwerd. Dan wil ik u er toch op wijzen dat in ieder geval de borgscore in West hoger ligt dan in Zuid, terwijl het borgniveau identiek is.

Ik ga gelijk verder met motie 8, 'Meer nieuwbouw dan verkoop'. Ook die willen wij ontraden. Ten eerste inhoudelijk, hoewel we het er helemaal mee eens zijn dat inderdaad de hoeveelheid te verkopen sociale huurwoningen omlaag moet. Dat hebben we ook al meerdere keren aangegeven en is feitelijk ook al geëffectueerd. Dit zult u ook terugzien in de prestatieafspraken. Maar om het helemaal terug te brengen, ermee te stoppen, gaat inhoudelijk gewoon te ver. Ten tweede hebben wij zelf al aangekondigd in het meerjarenprogramma Woningbouw, dat zult u ook zo meteen zien in de prestatieafspraken, dat wij gaan komen tot een stevige versnelling in de bouw van betaalbare huurwoningen. Ook daar zult u dan binnenkort al wat van merken. Dus in die zin is ze ook overbodig.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 9 nemen we over. Het is een motie die eigenlijk de toezegging van het college ondersteunt en daarmee dus ook overneemt.

Motie 10, collega Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Ja, voorzitter, de individuele inkomenstoelage. We hebben niet al te lang geleden nog een discussie gehad met elkaar over de individuele inkomenstoelage en de inrichting daarvan. Het is een discussie die al een paar keer is teruggekomen. We hebben daarbij ook in beeld gebracht wat de kosten zijn die verbonden zijn aan deze beweging. Die kosten zijn hoog, minstens 400.000 euro maar het kan wel eens hoger zijn inmiddels. Dus het college heeft daar destijds niet voor gekozen en het voorstel van het college is om er ook in de toekomst niet voor te kiezen in het kader van het totale armoedebeleid. Dus wij ontraden de motie.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Motie 11, 'Perspectief voor 50-plussers'. Wij zouden graag deze motie oordeel aan de raad geven. Belangrijk is dat hier niet alleen de samenwerking vanuit de gemeente wordt gezocht in de arbeidsregio maar ook nadrukkelijk de samenwerking met het UWV. Het UWV heeft ook middelen beschikbaar voor deze doelgroep. We zullen dus komen tot een soort regionale aanpak, waarbij die regionale aanpak, is ons voorstel, ook verder gaat dan alleen de arbeidsmarktregio Groningen. Ook met Friesland en Drenthe valt daarin veel samen te werken. Dus we gaan kijken hoe we de expliciete aandacht voor deze groep zouden kunnen bundelen. Dus wat ons betreft zouden wij deze motie prima kunnen uitvoeren.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 12 nemen we over, dat doen we al. Motie 13, collega Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, het betreft hier een terechte constatering dat het aantal P-banen dat is ingevuld, is achtergebleven. We zijn begonnen met de campagne, waar toe hier eigenlijk wordt opgeroepen, om voor dit jaar en voor het volgende jaar ervoor te zorgen dat we het aantal halen. Dus wij nemen de motie over. Het is al iets wat we doen.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 14. Collega Van der Schaaf.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Wat het college betreft oordeel aan de raad, omdat wij met name als het gaat over de middeldure huurwoningen, uw analyse delen dat daar zeker nog een tandje bij kan. We zien daar in de praktijk nog niet veel van gerealiseerd worden en dat zal zeker de komende tijd moeten. Dus oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 15 'Campus Diep'. Daar hoort een klein verhaaltje bij. U hebt de voorjaarsbrief uitstekend gelezen, want er is namelijk sprake van een semantisch misverstand. Er staat namelijk: "kan worden afgebouwd" en dat is een beetje vierkant geformuleerd. Het is namelijk zo dat daar geen sprake van is. Bij Campus Diep is het juist onze intentie om daar gewoon continuïteit aan te geven. Gelet op de komende jaren stoppen wij er dus ook extra geld bij. Ik weet dat Het Kopland iets meer gevraagd heeft en ik zeg u gewoon toe dat wij met hen dat gesprek aangaan om te finetunen hoe dat het beste kan. Maar het was, en daarom is het wat vierkant opgeschreven, Het Kopland zelf die aan ons heeft aangegeven: "We willen in de toekomst eens gaan kijken en nadenken of wij niet voor dezelfde doelgroep op een andere manier en misschien wel op een andere plek onze dienstverlening kunnen leveren." Er zijn nu al ideeën

over wooncorporaties en al dat soort zaken, waarover later meer. Dat was de reden waarom het er wat vierkant staat maar wij bouwen pas af als wij voor deze doelgroep, in overleg met onze ketenpartners een uitstekende oplossing hebben. Dus we laten niemand in de kou staan. En ik hoop dat met deze verheldering van deze tekst, deze motie kan worden ingetrokken.

Voorzitter, dan motie 16. Dat is een motie die wij kunnen overnemen. Dat doen wij al. Sterker nog, dat moeten wij ook. Motie 17, collega Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, wij moeten de motie ontraden, niet omdat wij het geen goede beweging vinden maar omdat het al gebeurt. Alle achttien vo's in de stad zijn al bezocht en in zeven van die gevallen is ook al een gezonde kantine aangebracht. We hebben natuurlijk de scholen niet aan een touwtje, het is aan scholen zelf wat ze ermee doen. Maar wat u hier vraagt, hebben wij al gedaan.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, bij motie 18 zaten we even te twijfelen. Eigenlijk doen we dit al maar net niet expliciet genoeg. Daar wil je nog iets over zeggen?

Wethouder GIJSBERTSEN: Ja, voorzitter, dan kan ik gelijk de motie over de geveltuin meenemen, want daar geldt hetzelfde voor. Dat is de laatste motie meen ik, ik heb het nummer even niet paraat. Motie 39, kijk aan. Dank. Voor beide moties geldt dat we het oordeel aan de raad kunnen laten maar dat we binnenkort ook komen met een bredere aanpak rond klimaatadaptatie waarop we ons moeten oriënteren. U kunt het in dat kader opnieuw bezien maar op zichzelf past het hierbij. Dus het oordeel is aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Motie 19, de burgemeester.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Voorzitter, het volgen van het fenomeen van die stopformulieren doen wij. Zelfs nauwgezet. Er zijn op dit moment allerlei bewegingen in het land om te beoordelen of dit ook de goede manier van werken is. De positieve kant is dat er een extra bewustzijn is van politiemensen om mensen aan te houden, van: "Ik moet mij achteraf over die aanhouding ook verantwoorden." Dat is denk ik belangrijk. Maar het negatieve punt is dat het weer een administratieve rompslomp is in en rondom een politieapparaat dat toch al overbelast is. We hebben op dit moment eigenlijk niet het idee dat hier grote problematiek zit. Wij spreken twee keer per jaar met de politie en ik zou u willen adviseren om in dat gesprek dit punt te agenderen, zodat wij samen kunnen kijken in hoeverre hier een extra activiteit voor nodig is. Datzelfde geldt overigens ook voor motie 38, 'Omhoog met de aangiftebereidheid'. Ik denk dat het goed is om daar gelijk even op in te gaan, dan is die ook afgewikkeld. Wat hier speelt is dat wij geen enkele concrete aanwijzing hebben dat bij een specifieke doelgroep die aangiftebereidheid te laag is. Wat we wel weten is dat deze over de hele linie van de bevolking beter kan. Dan is het niet alleen aangiftebereidheid van het aangeven per strafbare feiten die wel of niet vervolgbaar zijn maar ook het doen van meldingen bijvoorbeeld van discriminatoire uitingen et cetera, zodat we een beter inzicht hebben in wat er speelt. Die aangiftes worden gedaan onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie bij de politie. Het is dus niet iets waarvoor wij een specifieke onderzoeksverantwoordelijkheid moeten hebben. Het is wel zo dat ook dit punt een continu punt van aandacht is, waar ook veel aandacht aan wordt besteed, ook in de wijken, bijvoorbeeld ook door wijkagenten. Het lijkt ons goed om ook dit punt te agenderen voor het overleg met de politie maar om nu gelijk een onderzoeksopdracht aan ons te geven lijkt ons niet verstandig. Ik zou dus deze motie willen ontraden.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Even ter verheldering: wat is het uiteindelijke advies van motie 19?

Burgemeester DEN OUDSTEN: Als u akkoord kunt gaan met de uitleg die ik eraan geef, is het oordeel aan de raad. En datzelfde geldt voor motie 20, 'Wet open overheid'. We hebben er ook eerder met elkaar over gecorrespondeerd. U hebt vragen aan het college gesteld. Daar hebben we ook van gezegd dat we voor het invoeren zijn van die wet. Geen enkele twijfel. Het mag wat ons betreft ook zo snel mogelijk. Waar de VNG misschien iets te uitgebreid het accent op heeft gelegd maar wat de kern is van de kritiek van de VNG, is dat het administratieve, kostenverhogende rompslomp geeft bij gemeenten. Ze probeert juist dat te wijzigen. Wij zullen ook bij de VNG aangeven dat wij voor een snelle invoering van die wet zijn en we zullen vragen of zij, wat zij kenbaar maakt van haar opvattingen, ook echt wil beperken tot dat ene punt.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, ik wilde eigenlijk nog even terug naar die vorige motie.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Maar zullen we deze dan heel even afmaken? Dus wat ons betreft nemen wij, met deze uitleg, de motie over. Gaat uw gang.

De heer BOLLE (CDA): Dank u. Even terug naar die vorige motie. Die ontraadde u en toe kwam er een vraag van de heer Leemhuis en toen zei u: “Ja, als u het eens ben met die interpretatie die ik eraan geef, ...” en het had eigenlijk helemaal geen raakvlakken mee met die motie.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Nee, even voor de goede orde. Ik heb twee moties behandeld, net. De eerste was motie 19 en daarvan zeg ik: “Als de heer Leemhuis kan leven met de uitleg die ik eraan geef, dan is het oordeel aan de raad.” De andere motie is motie 38, ‘Omhoog met de aangiftebereidheid’. Daarvan heb ik gezegd: “Laten we die nou niet overnemen”. Die ontraden we op deze manier, want dan moeten wij onderzoeken gaan uitvoeren. Maar laten we het onderwerp agenderen in het overleg dat u hebt met de politie en met het Openbaar Ministerie, zodat wij kunnen beoordelen wat daar speelt. Helder, mijnheer Bolle? Mooi.

Wethouder SCHROOR: Goed. Motie 21 is oordeel aan de raad. De pilot De Wijert en de uitkomst van de regionale tafel. Wij krijgen daar natuurlijk informatie over. Het is een terecht punt overigens, wat hier geadresseerd is. Het heeft ook onze zorg, van collega Gijsbertsen en van mij. Hoe gaan we om met GGZ-patiënten? Maar zeker ook: hoe gaan we om met doorverwijzing door onze huisartsen? Waarbij zij natuurlijk vanuit hun beroepseer heel veel doorverwijzen en wij de stellige overtuiging hebben, ook gelet op de resultaten uit andere steden, dat als wij de combinatie met WIJ-teams gaan zoeken, die ook behandelingen doen op het gebied van lichte GGZ, dus niet de zware maar de lichte aanpak, we dan echt winst kunnen boeken, zowel in de wachtlijsten als ook in de concrete tijd dat iemand in behandeling is. Dat is het onderzoek dat wij nu doen. Dat is de pilot in De Wijert. En we zullen met u de uitkomsten delen, zodat we daar ook eens met elkaar over van gedachten kunnen wisselen. Collega Gijsbertsen voor motie 22.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, deze motie betreft een onderstreping van de brief die wij u een of twee weken geleden hebben gestuurd over het bestrijden van kindermishandeling. We zijn voornemens om in het najaar al te starten met die aandachtsfunctionaris in het onderwijs, om dat voor elkaar te krijgen. Dat is nog geen sinecure, zeg ik daarbij. Maar we nemen in dat kader de motie over. Alles wat erin staat, zit in de planning van het college.

Wethouder SCHROOR: Collega Van der Schaaf voor motie 23.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, motie 23. Even wat toelichting. Wij zouden graag beginnen met de motie aan het oordeel van de raad te willen overlaten maar wel met een paar opmerkingen. Hoewel wij de geest van de motie grotendeels ondersteunen, gaat een ding ons toch aan het hart, wanneer de twee gezichten van de stad worden gesimplificeerd tot een verschil tussen de noord- en de zuidkant van de stad. Ik denk echt dat we ons moeten realiseren dat De Wijert Noord bijvoorbeeld echt aan de zuidkant ligt en Reitdiep en Oranjebuurt echt aan de noordkant. Dit zijn natuurlijk grove simplificaties. Het ligt allemaal veel subtieler. Maar het feit dat we die twee gezichten van de stad willen verbinden en dat het zijn vertaling heeft zowel in het gebiedsgerichte werken als in andere relevante beleidsterreinen, dat onderschrijven we. Het sluit ook eigenlijk helemaal aan bij de wijze waarop we willen werken, ook in het gebiedsgerichte werken. De 5 miljoen euro die we daarvoor beschikbaar hebben, wordt ook programmatisch verdeeld, afhankelijk van de opgave in de wijk. Maar dan even: wat vraagt u nu eigenlijk aan het college? We hebben er even goed over moeten nadenken. Nogmaals, niet vanwege de geest maar wel over wat hier nu precies wordt gevraagd. We hebben het maar zo geïnterpreteerd: die ruimte is er al in het gebiedsgerichte werken om die differentiatie aan te brengen. Daar bent u ook zelf bij als raad want u stelt die programma's vast op hoofdlijnen. Dat ten eerste. En ten tweede vraagt u om in de begroting, dan denk ik niet letterlijk in de begroting zelf want dan moeten we die helemaal omgooien maar wel bijvoorbeeld in de begeleidende brief daarbij, daar waar het mogelijk en nodig is, ook in andere programma's die feitelijk wijkgericht worden ingezet, die verbinding te leggen naar dit thema zoals u dat benoemt. Als we het op die wijze kunnen doen, zeker voor 2017, sluit het eigenlijk prima aan bij de wijze waarop wij willen werken en zullen wij het oordeel geven aan de raad.

Motie 24, ook daarvoor geldt dat het oordeel aan de raad is. Met een opmerking en dat is een beetje technisch. Er wordt gezegd: “in de nieuwe omgevingsvisie Next City een kader op te stellen”. Nu is Next City een heel breed begrip en de omgevingsvisie die daar natuurlijk een drager van is ook weer heel breed. Het thema dat u aangeeft onderschrijven wij als college, om daar op een nieuwe wijze naar te kijken. Dat heeft ook alles te maken met de nieuwe Omgevingswet. De nieuwe Omgevingswet verandert ook de verhouding tussen burger en overheid. Als het nu al af en toe problematisch is, moeten we daar zeker met elkaar over na willen denken. Dus dat nieuwe kader zou ik dan ook graag in het kader van de implementatie van die nieuwe Omgevingswet willen plaatsen en dat is deels een onderdeel van Next City. Als u die ruimte aan ons geeft, kunnen wij prima met deze motie uit de voeten.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 25, ‘Zorg voor senioren’. Ik kan u zeggen dat ik een aantal vitale 75-plussers ken die wanneer daar het WIJ-team op de stoep staat om te vragen hoe het ermee gaat, spontaan zorg nodig hebben. Wij ontraden deze motie. Maar er is nog een argument, namelijk ‘Broezen in de buurt’, geschoolde en getrainde vrijwilligers. Zij leggen huisbezoeken af bij mensen die dat willen met 75-plussers als doelgroep. Daar krijgt u ook een rapportage over steeds, hoe dat gaat en hoe de ervaringen daarmee zijn. Dat loopt en wij denken als college dat daar ruimschoots in voorzien is, op basis van vrijwilligheid en op basis van noodzaak.

Voorzitter, motie 26 is voor collega Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, we onderstrepen volledig het belang dat hier onder de aandacht wordt gebracht. We zijn echter van mening dat het COA hier de hoofdrol in moet spelen en we zijn ook met het COA in gesprek daarover. De bal ligt bij hen. Ik denk dat het goed is dat wij u er ook over rapporteren wat de stand van zaken is, tegen de tijd dat de begroting hier ligt. Maar ik zou deze motie willen ontraden, omdat wij dit probleem in eerste instantie bij het COA neerleggen, omdat het daar hoort.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 27, collega Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, voor deze motie is de term ‘overnemen, staand beleid’ uitgevonden. Wij doen tien tot vijftien milieustraatacties per dag. Die doen wij door de hele stad heen op verzoek van bewoners. Dus staand beleid, overnemen.

Wethouder SCHROOR: Collega De Rook.

Wethouder DE ROOK: Ja, voorzitter, dit sluit denk ik aan bij de intentie. Bij zorgspecifiek pakken wij dit volgens mij nu nog niet op. Het is denk ik wel een heel goede intentie en ambitie om dat zo te doen. Dus wij zouden hier graag mee aan de slag willen, dus: oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Voor de duidelijkheid, dat was motie 28.

Motie 29: overnemen.

Motie 30, ‘Liften naar het oosten’ laten we gewoon over aan het oordeel van de raad.

Motie 31, collega Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, deze moeten wij ontraden. We hebben een speciale methodiek ontwikkeld om fietswrakken op te halen. Daar doen we een etiketje omheen en dan moet hij een aantal weken op die plek staan, zodat de eigenaar de kans heeft om hem weg te halen. Vervolgens moet de fiets nog vier weken in het depot staan, voordat hij verkocht wordt. Het risico dat hier staat is dat mensen denken dat ergens een fietswrak staat. Die fiets wordt dan naar dat vak gereden en vervolgens wordt hij door onze mannen van Stadsbeheer opgehaald, waarna de juridische procedure bij ons landt. Hoe sympathiek ook dit idee, ik vrees dat het nogal vatbaar is voor studentengrappen, die dan wel prijzig kunnen worden aan onze kant. Dat is de reden waarom ik deze wil ontraden.

De JA-JA-sticker: we kunnen dit prima meenemen bij het afvalbeheerplan en de uitwerking daarvan, zoals we die in september, oktober bij u terugleggen. Dus in die zin: oordeel aan de raad.

Wethouder SCHROOR: Motie 33, collega Gijsbertsen.

Wethouder GIJSBERTSEN: Voorzitter, het wordt een beetje een terugkerend gesprekje dat ik met de Partij voor de Dieren heb. U kaart het regelmatig aan en mijn antwoord is dan altijd dat ik vind dat wij binnen ons huidige beleid aandacht hebben voor dit vraagstuk, onder andere door de Greendeal Dutch Cuisine die we pas hebben getekend. In oktober krijgt u weer een brief met de stand van zaken van het voedselbeleid. Volgens mij komen wij daarin voldoende tegemoet aan de intenties van de motie en ik zal de motie zoals ze hier nu ligt, ontraden.

Ja, 'Werk aan de kledingwinkel'. Voorzitter, het college is van mening dat dit een aandachtspunt is dat echt in landelijk verband moet worden opgepakt en sterker nog, ook al wordt opgepakt in landelijk verband. Volgens mij heeft deze week nog staatssecretaris Ploumen een convenant gesloten met kledingwinkels. Volgens mij is dat een goede route. Op lokaal niveau werken we wel in het kader van fairtrade en fairwear aan dit thema maar daar is een convenant niet voor nodig. Dus wij ontraden de motie.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, motie 35, oordeel aan de raad. Een sympathieke motie, dat gaan wij doen als het aan ons ligt. En motie 36 is voor collega Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Ja voorzitter, die ontraden we.

Motie 37, 'Duurzaam toilet Noorderplantsoen', ja, we hebben vorig jaar een uitgebreid debat gehad rondom het Noorderplantsoen. We hebben daar regelmatig nog steeds debatten over. Het gaat wat ons betreft nog steeds om de balans in het Noorderplantsoen. Op het moment dat we nu duurzame toiletten gaan toevoegen, hoe duurzaam ook, dan voorzie ik alweer allerlei discussies met iedereen: waar moet hij dan staan? Waar staat hij in de weg? Hoe zit het met de aanzuigende werking? (*gelach*) Ik zei toch: 'aanzuigende werking', ik versprak me toch niet? Goed voorzitter, deze motie wordt ontraden.

De heer KELDER (PvdD): Voorzitter? Ik vind eigenlijk dat u wel iets meer mag zeggen over motie 36.

Wethouder VAN KEULEN: Wilt u dat echt?

De heer KELDER (PvdD): Ja, ik wil gewoon weten, er is ook een petitie gestart en er is een heel grote groep voor, dus het zou beter zijn als u kunt uitleggen waarom u er tegen bent.

Wethouder VAN KEULEN: Nou, er was sprake van een prachtig debatje tussen de fractie van 100% Groningen en ik meen de heer Bolle van het CDA. Dit hebben wij al toegezegd. Deze motie zegt: de functie van de trappen moet blijven. Nou, volgens ons college is de functie van een trap dat je er van beneden naar boven toe gaat. Of van boven naar beneden, even afhankelijk van waar je staat. Dat is niet de functie die je zoekt op de Grote Markt en zo staat het wel in deze motie. Wij willen de verblijfsruimte verbeteren. Wij willen dat mensen elkaar kunnen ontmoeten, op de Grote Markt ook. Maar gun ons nou alsjeblieft een beetje de ruimte en de tijd om dat op een goede manier in te passen op de Grote Markt en daarvoor is de geëigende weg de binnenstadsvisie. Dank u wel.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, ik concludeer dat wij door onze woordvoering en door de behandeling van de moties heen zijn van deze kant.

De VOORZITTER: Misschien even kijken of we nog een paar dingen kunnen ophalen, waarvan u denkt: dat zou ook nog moeten? Dan ronden we deze termijn even in volledigheid af.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, nog een nabrander. Collega De Rook wees ons nog even op een vraag die gesteld is over het regenboogpad. Daar wil hij graag nog iets over zeggen.

De VOORZITTER: Ja, en misschien zijn er ook nog wel wat meer dingetjes.

Wethouder DE ROOK: Ja, we zagen de onrust toeslaan bij de fractie van Student en Stad. U hebt er inderdaad naar gevraagd. Het regenboogzebrapad, dat verzoek is inderdaad eerder bij ons gedaan en daar refereerde u aan, door DWARS. De eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat het meer dan een jaar geleden is. Het is inderdaad wat lang blijven liggen. Maar de conclusie van het college is dat we het gaan doen, een regenboogzebrapad in de stad. We moeten nog even goed kijken wat daar een goede locatie voor is. Ik wilde eigenlijk het voorstel doen, en volgens mij zei u dat zelf ook, om dat eerst even te bespreken met

zowel de verzoekers van DWARS die de brief aan het college hebben gestuurd, als de LBGT-organisaties in de stad. En dan zou 11 oktober, wat ik meende dat u zei, misschien wel een heel goede datum zijn om dat te onthullen. Dus daar koersen wij op. We stemmen de locatie even precies af met de belanghebbende organisaties en de indieners en dan wou ik het eigenlijk zo gaan doen. Ik hoop dat ik u daarmee namens het college accommodeer.

De VOORZITTER: Zijn er nog punten waarvan u zegt: “Dat is het college vergeten”? Nee is het antwoord, ik zie van niet. Dan even een puntje van de orde. Wij kunnen gelijk nu uw termijn invullen. U kunt ook even dit op u laten inwerken en dan straks overgaan tot stemverklaringen en andere dingen. Is vijf minuten genoeg, denkt u? Ja? Akkoord. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 21.43 uur – 21.51 uur)

Stemmingen

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Mijn voorstel is om de volgende fase in de behandeling zo in te gaan dat ik met u eerst alle stemverklaringen probeer op te nemen per motie. Dus ik geef aan: motie 1, zijn er stemverklaringen? Motie 2, enzovoort. En zo wikkelen we ze allemaal af. Maar voordat ik dat doe wil ik u vragen: zijn er moties die kunnen worden ingetrokken?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, motie 15, ‘Campus Diep’ trekken we in naar aanleiding van de toezegging.

De VOORZITTER: Moment. Wilt u het nog een keer zeggen?

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, motie 15, ‘Campus Diep’ trekken we in naar aanleiding van de toezegging.

De VOORZITTER: Motie 15, ‘Aan de slag met vijfhonderd participatiebanen’.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): ‘Campus Diep’.

De VOORZITTER: Oh, ik heb hem. Die lag bij mij al overdwars. Motie 15 is ingetrokken. Mevrouw Chakor.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Dank, voorzitter. Motie 17, ‘De gezonde kantine’ willen we naar aanleiding van het verhaal van het college hierbij intrekken.

De VOORZITTER: Motie 17 is ook ingetrokken. De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Voorzitter, het college heeft al aangegeven motie 2 uit te voeren, dus wij zullen deze intrekken maar we komen ongetwijfeld nog op een later moment op dit onderwerp terug.

De VOORZITTER: Motie 2 wordt ingetrokken. Anderen nog? Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, de wethouder heeft een uitleg gegeven over motie 26, dat hij zich bij het COA sterk wil maken om de gedachte van deze motie wel uit te voeren. Graag de toezegging van de wethouder dat hij daar dan bij de begroting op terug kan komen. Onder die voorwaarde zouden wij de motie misschien in kunnen trekken.

De VOORZITTER: Kan daar ja op geantwoord worden?

Wethouder GIJSBERTSEN: Het antwoord is ja.

De VOORZITTER: Het antwoord is ja. Kan is de motie hierbij ingetrokken?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja.

De VOORZITTER: Geregeld. Dat is motie 26. Dan de heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Motie 33, 'Weet wat je eet'. De wethouder zegt dat hij daar in oktober de stand van zaken over zal geven, dus ik wil dat even afwachten en de motie voorlopig eerst even intrekken.

De VOORZITTER: Voorlopig eerst even intrekken is gewoon intrekken bij mij, hoor.

De heer KELDER (PvdD): Ja.

De VOORZITTER: Akkoord. Mooi. Anderen nog? Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja, na de toezegging van de wethouder motie 38. Excuus, de burgemeester. Intrekken alstublieft.

De VOORZITTER: Dank u wel. Motie 38 is ingetrokken. Hebben wij zo de hele oogst? Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik mag geen stemverklaring over een door ons zelf ingediende motie afleggen maar in het kader van wel of niet intrekken wou ik wel een verklaring afleggen, als u mij dat toestaat. Het gaat over motie 9, het eigen risico en de collectieve zorgverzekering. Het college zegt: "Dat nemen we over." Het punt is dat wij ongeveer eenzelfde motie bij de begroting hebben ingediend, die we toen ingetrokken hebben onder de toezegging dat het college aan de slag zou gaan. En ja, het is nu juni, dus we brengen haar nu wel in stemming en hopen dat met het positieve advies van het college, andere partijen instemmen.

De VOORZITTER: Oké. Dan ga ik over tot het opnemen van de stemverklaringen. Ik doe dat alleen op de moties en na de moties, als we die hebben afgehandeld, ook als er over gestemd is, vraag ik u dat nog een keer voor het voorstel zelf. Motie 1. Gaat uw gang.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Wij zien onvoldoende noodzaak in deze motie en er is eigenlijk ook niet in de overwegingen voldoende noodzaak om voor deze motie te stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Motie 3.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Voorzitter?

De VOORZITTER: Pardon, motie 1.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. De vloeivelden is een kwetsbaar ecologisch gebied. Navraag leert dat er wel mogelijkheden zijn met de zinsnede over natuur en als ecologen meedenken kan mijn fractie instemmen met deze motie.

De VOORZITTER: Dank u wel. Gaat uw gang, mijnheer Blom.

De heer BLOM (VVD): Wij zijn voorstander van het ontsluiten van het terrein en we hopen ook dat veel Stadgers op deze manier kennis kunnen maken met het terrein en de investeringen en daarom zullen we voorstemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ik wil graag aansluiten bij de woordvoering van het CDA.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar motie 3, de Onderwijsraad. Motie 4.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter?

De VOORZITTER: Over de Onderwijsraad? De heer Koks? Over de Onderwijsraad? De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, wel over de Onderwijsraad. Voorzitter, met die uitleg van de wethouder, die echt wezenlijk anders is dan in de motie staat, zullen we tegen de motie stemmen. We zijn het wel eens met de uitleg van de wethouder, dus dat ondersteunen we wel. Maar we stemmen tegen de motie.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, het eerste deel van de uitleg van de wethouder konden wij wel volgen. Wat daarna kwam, niet meer. Wij vinden het toch echt een intern beleid voor de MR, dus wij zullen tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Er is een vraag gesteld door de wethouder of de motie zo gelezen mocht worden als hij het heeft uitgelegd. Het antwoord daarop, als het niet ja is, is gewoon nee. Helder.

De heer LUHOFF (D66): Ja hoor, dat kan.

De VOORZITTER: Als u iets terug wilt zeggen, is het wel fijn als de microfoon aanstaat.

De heer LUHOFF (D66): Ja, voorzitter, dat kan. Zoals het college het interpreteert, is het prima.

De VOORZITTER: Akkoord, helder. Ik ben bij motie 4. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, wij zullen deze motie steunen, met de uitleg van het college erbij en die uitleg is wat ons betreft ook met name gericht op de indruk dat er op zich accommodaties zat zijn in de stad, alleen dat ze nog niet maximaal gebruikt worden. Vandaar dat wij zo'n diepgaande toestand niet nodig vinden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog hierover? Niet? Dan gaan we naar motie 5, de vakdocenten. De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Eerst leek het alsof dit gewoon hetzelfde was als in het meerjarenprogramma stond maar het bleek toch iets ambitieuzer te zijn. Wel vreemd, omdat we die nota net vastgesteld hebben. Maar we zullen toch voorstemmen.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. We zien de aanwezigheid van een vakdocent lichamelijke onderwijs echt als een grote bijdrage. Zeker omdat het nog niet op elke school het geval is, zullen wij hiervoor stemmen.

De VOORZITTER: Geen andere meer? Dan ga ik naar motie 6, 'Aanbestedingen'. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, wij zullen tegen deze motie stemmen, omdat wij deze motie zien in de lijn van marktwerking, concurrentie in de zorg en daar zijn wij geen voorstander van, zoals bekend. Vandaar dat wij tegenstemmen.

De VOORZITTER: Dank u. Geen anderen? Motie 7? Ja, de heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn voor wijkvernieuwing en Selwerd is dan wat ons betreft eerst aan de beurt. Alleen lijkt het ons beter om het huidige plan gewoon uit te voeren, in plaats van eerst tijd te besteden aan het verzinnen van een nieuw plan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Geen anderen? Dan gaan we naar motie 8, ‘Meer nieuwbouw dan verkoop’. De heer Van der Laan.

De heer Van der LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We delen de geest van deze motie maar deze motie is wat ons betreft te rigide en we zullen daarom tegenstemmen.

De VOORZITTER: Motie 9. Er is nog wel een aanbeveling aan deze stemverklaringsronde voorafgegaan. Niet? Dan gaan we naar motie 10. Gaat uw gang, mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, de uitvoering van deze motie kost veel geld. Geld dat wij liever besteden aan duizend participatiebanen. Dat is én een toeslag, én werk. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. Motie 11, ‘50-plussers’. Ja, de heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Goed om te kijken hoe we iets kunnen doen voor deze kwetsbare doelgroep, dus zullen deze motie zeker steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Natuurlijk zien wij ook graag dat 50-plussers aan het werk gaan maar we willen een heleboel mensen aan het werk helpen. Wat de VVD betreft, moeten er vooral banen komen en moeten we ons niet op aparte doelgroepen richten.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Ook wij vinden dit op zich een goede motie en we zullen haar ook steunen. We willen alleen niet dat het ten koste gaat van jongeren, die ook meer kans op werk willen hebben.

De VOORZITTER: Geen anderen? Dan ga ik naar motie 12, ‘On the road’. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, we hebben toevallig nog even overleg gehad met mijn voorganger, de heer Van den Anker, nu werkzaam bij Marketing Groningen en die vertelde dat dit op het moment al ruimschoots gebeurt, dus dat het echt overbodig is. Dus daarom zullen wij tegenstemmen.

De VOORZITTER: Nou, doe hem de hartelijke groeten.

De heer BANACH (Student en Stad): Dat zullen we doen.

De VOORZITTER: De heer Brandenburg.

De heer BRANDENBARG (SP): Dank u wel, voorzitter. We vinden op zich de motie sympathiek maar we hebben vanmorgen ook in de krant gelezen dat dit in het culturele veld al heel veel gebeurt. Daar hebben we voldoende vertrouwen in. We zullen daarom de motie niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. We zullen voor deze motie stemmen, ook al gebeurt het al wel. GroenLinks ziet het ook al voor zich dat wij een trein inzetten naar Leeuwarden en dat daar ook culturele dingen in gaan gebeuren.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, wij vinden het een beetje te veel profiteren van het succes van een ander en we zien de motie ook als overbodig. Wij zullen haar dus niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ik sluit me aan bij de stemverklaring van de SP.

De VOORZITTER: Geen anderen? Dan gaan we naar motie 13, de vijfhonderd participatiebanen. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DOESSEN (D66): Voorzitter, voor mijn fractie gaat het niet om de getallen maar gaat het erom of het juiste product bij de juiste persoon terecht komt. Dus we zullen tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Geen anderen? Dan gaan we naar motie 14. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft het wel even gehad over de Suiker Unie. De discussie over de Suiker Unie is nog niet begonnen, dus die invulling kan dan ook nog niet. We zullen desondanks wel voorstemmen, omdat het wel een heel goed plan is, verder.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, we zijn toch bij ‘middeldure huur- en koopwoningen’?

De VOORZITTER: Ja, dat is ook zo.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, wij stemmen tegen deze motie, omdat het volgens ons compleet de plank mislaat en niet de oplossing geeft die volkshuisvestelijk nodig is. Daarbij hebben we in de woonvisie ook al dit soort afspraken met elkaar gemaakt en vinden we de motie daarom overbodig.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. We hebben de wethouder aangehoord. Hij zei dat hier best nog wat meer aandacht voor mag komen en wij kunnen dat onderstrepen, dus wij steunen deze motie.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, wij zullen tegen deze motie stemmen, omdat wij vinden dat sociale huurwoningen absolute prioriteit moeten hebben.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Wij zijn op zich niet zo voor nieuwbouw en we denken dat er genoeg leegstand is. Maar als het dan toch moet, zijn we toch wel voor dit voorstel.

De VOORZITTER: Motie 16, ‘Aanbesteding sociaal domein’. Niemand? Motie 18, ‘Vergroening van tuinen’. De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen deze motie steunen en we kijken uit naar wat de wethouder al toezegde over de meer integrale visie op het waterbeheer van de stad. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Wij zullen juist tegenstemmen, omdat wij juist willen afwachten waar de wethouder mee komt in de integrale visie.

De VOORZITTER: Motie 19, de stopformulieren. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. We hadden het netjes gevonden als er contact was opgenomen met de politie. We vinden het geen recht doen aan hoe de politie nu al bezig is met dit issue, dus we zullen tegenstemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, we zijn er heel erg voor om het gesprek aan te gaan met de politie en dat zou dan vooraf moeten gebeuren. Daarom stemmen wij niet in met deze motie. Bovendien zijn we geen voorstander van de bureaucratische rompslomp.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): We sluiten ons aan bij de stemverklaring van de VVD.

De VOORZITTER: Dan gaan wij naar motie 20, 'Open overheid'. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de toezegging van het college lijkt ons voldoende. Daarom zullen we er niet mee instemmen.

De VOORZITTER: Motie 21.

Motie 22?

Motie 23? Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, met de uitleg van het college kunnen wij deze motie steunen.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, daar sluit ik mij bij aan.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Daar sluiten wij ons ook bij aan.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): We sluiten ons er ook bij aan.

De VOORZITTER: Motie 24. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ja, we hebben al vaker benadrukt dat wij participatie heel belangrijk vinden, ook juist om jongeren te betrekken en zeker als het gaat om de toekomst van de stad. Dus wij zullen zeker voor deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Motie 25. De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, we hebben de indruk dat we hiermee teruggaan naar oude structuren. Bovendien hoeft leeftijd niet bepalend te zijn. Het gaat meer om de eenzame mensen in de wijk, die bezocht zouden moeten worden. Dus wij kunnen deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Motie 27.

Motie 28. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. Het verzoek had wat ons betreft wel wat steviger gekund, dat het college naar de raad komt als er aanpassingen nodig zijn voor de veiligheid en dan om budget vraagt. Maar we vinden het een goede aanzet en daarom zullen we voorstemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik ben nu bij motie 29, als ik het goed heb. Wie daar nog over? Niemand? Dan gaan we naar motie 30. Motie 31. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): In eerste instantie was ik voor de motie. Ik vond haar heel sympathiek. Maar de uitleg van de wethouder snap ik ook wel weer. Ik kan er dus nu toch niet mee instemmen.

De VOORZITTER: Motie 32. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Wij zijn voor een onderzoek, dus wij zullen voor de motie stemmen. Of wij zijn voor invoering, hangt er nog van af want wij willen niet dat mensen de Gezinsbode en de wijkkranten straks niet meer ontvangen.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ik sluit me aan bij de stemverklaring van de PvdA.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Wij sluiten ons daar ook bij aan.

De VOORZITTER: Dank u. We gaan naar motie 34. De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Wij vinden het thema belangrijk maar wij volgen de redenering van de wethouder en daarom zullen we tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Daar sluit ik mij graag bij aan.

De VOORZITTER: Motie 35? De heer Sijbolts nog over motie 34, neem ik aan?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Oh nee, daar staan we zelf op. Dat kan niet.

De VOORZITTER: Oké. Motie 35. Motie 36. De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, dank u wel, voorzitter. In tegenstelling tot een trap zouden wij juist een mogelijkheid willen zien om de diepte in te gaan, met een kuil. Dat staat helaas niet in de motie, dus zullen wij niet meegaan.

De VOORZITTER: Motie 37. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, we vinden het een erg sympathieke motie en we gaan haar steunen.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Ja, voorzitter, wij hebben even opgezocht hoe dat experiment eruitziet. Het lijkt mij dat wij daar best wat van kunnen leren, om te kijken hoe het daar in het Vondelpark gaat. Dus wij zullen ook meegaan.

De VOORZITTER: Dan hebben we motie 39. Niemand? Dan hebben we alle stemverklaringen over de moties nu gehad en kunnen wij overgaan tot het in stemming brengen van de overgebleven moties.

Ik breng in stemming motie 1. 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 3. 37 voor, 2 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 5. Pardon, 4. Hebt u hem nog? Motie 4. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 5. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 6. 30 voor, 9 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 7. 14 voor, De motie is verworpen.
 Motie 8. 8 voor, 31 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 9. 34 voor, 5 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 10. 12 voor, 27 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 11. 36 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 12. 25 voor, 13 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 13. 28 voor, 11 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 14. 30 voor, 9 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 16. 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 18. 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 19. 31 voor, 8 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 20. 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 21. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 22. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 23. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 24. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 25. 11 voor, 28 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 27. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 28. 39 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 29. 34 voor, 5 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 30. 21 voor, 18 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 31. 2 voor, 37 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 32. 34 voor, 5 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 34. 10 voor, 29 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 35. 36 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.
 Motie 36. 1 voor, 38 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 37. 10 voor, 29 tegen. De motie is verworpen.
 Motie 39. 33 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.
 Dan hebben wij het voorstel 'Het financieel meerjarenbeleid' zelf. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, hoewel de effecten van de meicirculaire er nog niet in zijn verwerkt en het financiële beeld in ieder geval wat beroerder is geworden, zullen we wel voorstemmen. Want ja, het beeld is het beeld.

De VOORZITTER: Ja, mogen we deze uitspraak onthouden van u? Geen andere stemverklaringen? Dan breng ik dat voorstel in stemming.

Ik ga even mondeling naar de heer Honkoop. Bent u voor tegen?

De heer HONKOOPT (VVD): Voor.

De VOORZITTER: U bent voor. Dan is het voorstel met algemene stemmen aanvaard.

4. Sluiting

De VOORZITTER: Dan heb ik nog een punt met u te bespreken en dat is het vertrek van Richold Brandsma van het Dagblad van het Noorden van de eerste stoel hier.

(Applaus)

De VOORZITTER: Vanwege de onafhankelijkheid van de pers, formuleer ik het ook wat afstandelijk. Wij waren niet ontevreden. Hij wordt opgevolgd door Frank von Hebel en we nodigen zeker hem maar iedereen die hier zit van harte uit, zo meteen, voor onze eindeseizoensborrel. Ik wens u allen een fantastische vakantie en een behouden terugkeer, als u op pad gaat.

De vergadering is gesloten.

(Sluiting 22.26 uur)